

Pražská vysoká škola psychosociálních studií

Postoj homosexuálů k rodičovství

Bc. Kateřina Vaňková

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Jaroslav Kořa

Praha 2017

Prague College of Psychosocial Studies

The attitude of homosexuals to parenthood

Bc. Kateřina Vaňková

The diploma thesis supervisor: Doc. PhDr. Jaroslav Kořa

Prague 2017

Anotace

Tématem diplomové práce je postoj homosexuálů k rodičovství, detailní pohled nato zda si homosexuální muži přejí mít dítě, jaké obavy ve vztahu k tomuto tématu mají a co si o homosexuální rodině myslí obecně.

Teoretická část se zabývá homosexualitou, coming outem, vznikem homosexuality, homosexuálními rodinami v minulosti a homofobií. Dále tím jak se vyvíjela tolerance české společnosti vůči homosexuálům. Dalším tématem teoretické části je jaké možnosti homosexuálové mají, pokud se rozhodnou mít dítě. Další kapitola se zabývá rodinou a konkrétně homosexuální rodinou. Poslední kapitola se věnuje nejčastějším argumentům proti výchově dětí v homosexuální rodině.

Praktická část je realizována pomocí interpetativní fenomenologické analýzy na deseti respondentech a má za cíl zmapovat jak homosexuálové vidí sebe, jako potencionálního rodiče, jaké vidí proti rodičovství překážky ve společnosti a jaký je obecně jejich názor na výchovu dětí v homosexuální rodině.

Klíčová slova

homosexuální rodina, homosexualita, rodičovství, tolerance vůči homosexuálům

Abstract

The topic of the diploma thesis is homosexuals attitudes towards parenthood, a detailed view of whether homosexual men want to have a child, what concerns they have about it and what they think about a homosexual family in general.

The theoretical part deals with homosexuality, coming out, the emergence of homosexuality, homosexual families in the past, and homophobia. Furthermore, how did Czech society's tolerance develop towards homosexuals. Another topic of the theoretical part is what options gay men have if they decide to have a child. The next chapter deals with the family and specifically the homosexual family. The last chapter deals with the most common arguments against raising children in a homosexual family.

The practical part is implemented through interpretative phenomenological analysis of ten respondents and aims to map out how homosexuals see themselves, as a potential parent, what they see as an obstacle to parenting in society and what is their general view on the raising of children in a homosexual family.

Key words

Homosexual family, homosexuality, parenthood, tolerance towards homosexuals

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala sama, pouze s použitím zdrojů a literatury, kterou uvádím v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, souhlasím se zveřejněním mé diplomové práce, a to v nezkrácené podobě Pražskou vysokou školou psychosociálních studií na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, že elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Praze, dne 28.7.2017

Podpis studenta.....

Kateřina Vaňková

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé diplomové práce panu Doc. PhDr. Jaroslavu Kotřovi za jeho cenné rady, které mi poskytl.

Obsah

Obsah	7
Úvod	10
1 Homosexualita.....	12
1.1 Coming out.....	14
1.2 Vznik homosexuality.....	16
1.3 Homosexuální rodina v minulosti.....	19
1.4 Homofobie.....	20
2 Vývoj přijímání homosexuálů	21
2.1 Registrované partnerství	22
3 Rodina a rodičovství	25
4 Rodina homosexuálních partnerů	28
5 Možnosti získání dítěte do rodiny	34
5.1 Osvojení neboli adopce	34
5.2 Pěstounská péče.....	35
5.3 Sdílené rodičovství	36
5.4 Surogátní mateřství	37
5.5 Dítě jednoho z partnerů z předchozího vztahu	37
6 Argumenty proti vychovávání dětí homosexuály	38
7 Metodologická východiska	41
7.1 Typ výzkumu.....	41
8 Metoda analýzy dat- Interpretativní fenomenologická analýza.....	42
9 Cíl výzkumu	44
9.1 Výzkumná otázka.....	44
10 Metoda sběru dat.....	45
10.1 Realizace rozhovorů	46
10.2 Výzkumný soubor	47
10.3 Etické aspekty výzkumu.....	49
11 Interpretace dat	50
11.1 Reflexe vlastní zkušenosti s tématem.....	50
12 Analýza dat	52
13 Prezentace výsledků	53
13.1 Výsledky IPA rozhovoru s Janem	53

13.1.1	Popis tématu: Touha po dítěti	54
13.1.2	Popis tématu: promyšlenost rodičovství u homosexuálů.....	55
13.1.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Janem.....	55
13.2	Výsledky IPA rozhovoru s Adamem	56
13.2.1	Popis tématu: Vztah k dětem	57
13.2.2	Popis tématu: Dítě v jiném státu	58
13.2.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Adamem.....	59
13.3	Výsledky IPA rozhovoru s Vojtěchem	60
13.3.1	Popis tématu: Neutrální vztah k dětem.....	61
13.3.2	Popis tématu: Není to o orientaci	62
13.3.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Vojtěchem	64
13.4	Výsledky IPA rozhovoru s Kamilem.....	65
13.4.1	Popis tématu: Lepší než v dětském domově	66
13.4.2	Popis tématu: Budoucnost ve třech	67
13.4.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Kamilem	67
13.5	Výsledky IPA rozhovoru s Romanem	68
13.5.1	Popis tématu: Vlastní dítě	69
13.5.2	Popis tématu homosexuální rodina.....	70
13.5.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Romanem.....	71
13.6	Výsledky IPA rozhovoru s Petrem	72
13.6.1	Popis tématu Touha po dítěti	73
13.6.2	Popis tématu: Strach z okolí	74
13.6.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Petrem.....	75
13.7	Výsledky IPA rozhovoru s Lukášem.....	76
13.7.1	Popis tématu: Dříve děti nechtěl.....	77
13.7.2	Popis tématu: Budování vztahu k dětem.....	77
13.7.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Lukášem	78
13.8	Výsledky IPA rozhovoru s Miroslavem.....	79
13.8.1	Popis tématu: Děti pro heterosexuály.....	80
13.8.2	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Miroslavem	81
13.9	Výsledky IPA rozhovoru s Tomášem	81
13.9.1	Popis tématu: Obavy z rodičovství	82
13.9.2	Popis tématu: Dítě jedině v zahraničí.....	83

13.9.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Tomášem	84
13.10	Výsledky IPA rozhovoru s Pavlem	85
13.10.1	Popis tématu: Pocity z dětí.....	86
13.10.2	Popis tématu: Vlastní dítě	87
13.10.3	Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Pavlem.....	87
14	Individuální a společná témata	89
14.1	Touha po dítěti	90
14.2	Motivace k rodičovství	91
14.3	Homosexuální rodič.....	92
14.4	Problém se šikanou	94
15	Závěr výzkumu.....	95
15.1	Diskuze	96
16	Souhrn	98
17	Seznam použitých zdrojů.....	99
18	Přílohy	I
18.1	Příloha č. 1- Rozhovor s Vojtěchem.....	I
18.2	Příloha č. 2- Rozhovor s Tomášem.....	VI
18.3	Příloha č. 3- Rozhovor s Pavlem	X

Úvod

Postoj veřejnosti k adopci homosexuálních párů je posledních pár let jedním z témat výzkumu veřejného mínění. To zda homosexuálové chtějí děti, se však nikde neobjevuje. Řeší se homosexuální rodiny, především ty, kde dítě je součástí rodiny, protože jeden z partnerů si ho do vztahu přinesl z bývalého vztahu nebo lesbické rodiny, které mají jednodušší dítě do rodiny přivést, ať už umělým oplodněním nebo nárazovým sexuálním stykem s nějakým mužem.

Jak na rodičovství pohlížejí homosexuální muži, je předmětem této práce, součástí které je výzkum vyhodnocení metodou IPA. Výzkum se zabývá tím, jak homosexuálové vidí sebe jako otce, jaké mají obavy s případného rodičovství, zda a proč vůbec rodiči chtějí být.

V teoretické části se zabývám homosexualitou jako takovou, průběhem coming outu, jakožto důležitým mezníkem v sebepřijetí a přijetí člověka okolím vzhledem k jeho homosexuální orientaci. Dále se tato kapitola zabývá teoriemi vzniku homosexuality a homofobií. Poslední podkapitola ukazuje některé modely, kdy homosexuální rodina fungovala v minulosti. Mezi tyto modely se řadí vztah mezi učitelem a žákem ve starověkém Řecku a vychovatelé dětí v pravěku, nakonec je zde zmínka o kmenech, které do dnešní doby můžeme najít Melanésii, a kde je homosexualita normálním mezníkem ve výchově mladého muže.

V další kapitole je popsána cesta, která vedla až k přijetí registrovaného partnerství, respektive jeho poslední úpravy, která zrušila zákaz žádosti o adopci pro registrované partnery. Třetí kapitola popisuje fungování rodiny a rodičovství. Popisuje, jak vypadá současná rodina a jakou roli v ní právě rodičovství hraje. Další kapitola je kapitola přímo o homosexuálních rodinách. Jejich vznik, fungování i případné problémy. Předposlední kapitola popisuje možnosti, jaké mají homosexuálové k získání dítěte. A v poslední kapitole jsou shrnuty argumenty, které se objevují proti homosexuálním rodinám.

Praktická část je výzkum o postojích homosexuálů, který je realizovaný s deseti respondenty. Výsledky jsou vyhodnoceny pomocí interpretativní fenomenologické analýzy. Zaměřuje se na celkovou zkušenost homosexuálů s rodičovstvím, na jejich touhy i obavy a zahrnuje v sobě i zasazení do celkového rámce jejich partnerského života a coming outu.

I. Teoretická část

1 Homosexualita

Slovo homosexualita se skládá ze slova homos neboli stejný a slova sexus neboli pohlaví. Jde tedy o sexuální orientaci, kdy je jedinec sexuálně zaměřen na osobu stejného pohlaví. Dle výzkumů se jedinec s předpoklady k této orientaci již narodí. Právě z tohoto důvodu všechny dřívější pokusy o léčbu homosexuality skončily neúspěšně (Fifková, 1998, s. 76).

Homosexualita je tedy výlučná či převládající sexuální a citová náklonnost člověka k osobám stejného pohlaví. Ale definice není jednotná, protože při jejím vymezení je třeba vymežit i kategorii a kontext, k němuž výraz sexuální a citové náklonnosti vztahujeme (Baštecká, 2009, s. 118- 119).

Do poloviny devatenáctého století byl tento pojem neznámý, až v roce 1869 ho do odborného jazyka pejorativním označením sodomie či pederastie zavedl maďarský psychiatr Karoly Benkert. Dále pak Karel Ulrich označil homosexuálního muže jako „urning“ a homosexuální ženu jako „urninig“ (Zvěřina, 2003).

S homosexualitou úzce souvisí pohlavní identita, i když je mezi těmito pojmy podstatný rozdíl. Máme dvě pohlaví, ženské a mužské a sexuálním životem nemyslíme pouze plození dětí. Všichni lidé cítí sexuální napětí, které uvolňují prostřednictvím sexuální činnosti. K sexuální činnosti si vybírají sexuální objekt, především osobní volbou, případně nevědomým psychologickým rozhodnutím. Pokud je tedy muž přitahován jiným mužem mluvíme o něm jako o gayovi a o ženě, kterou přitahují ženy jako o lesbě (Orvin, 2001, s. 118).

Dosáhnout zralé sexuality je dlouhý proces, proto u adolescenta, který vykazuje homosexuální chování, nemůžeme ještě mluvit o homosexualitě (Orvin, 2001, s. 118).

Rozeznáváme tři sexuální orientace a to heterosexuální, homosexuální a bisexuální. Bisexuální sexuální orientace je však orientací spornou. Není jisté, zda existuje dlouhodobá a rovnoměrná náklonnost k oběma pohlavím. Problémem zde je i rozdíl

ve vyhraněnosti sexuální orientace mezi ženami a muži. Mužská sexuální orientace je totiž spíše dichotomní tedy buď heterosexuální, nebo homosexuální a je během vývoje jedince více stabilní a biologicky podmíněná. Naproti tomu ženská sexuální orientace je více pružná a kulturně ovlivněná (Baštecká, 2009, s. 119).

Na zjišťování sexuální orientace se používá sedmibodová Kinseyho škála, která orientaci určuje pomocí sexuálních pocitů (Baštecká, 2009, s. 119).

Dalším důležitým pojmem je sexuální identifikace, tedy ztotožnění se s určitou sexuální orientací. Na osvojení si ženské či mužské role a přijetí vlastních biologických rysů má výrazný vliv sociální kontext. Častý je zde rozpor mezi sexuální orientací a identifikací, příkladem je homosexuálně orientovaný jedinec dávající přednost životu v heterosexuálním vztahu kvůli strachu ze společenského vyloučení (Baštecká, 2009, s. 119-120).

Posledním pojmem je pojem homosexuální chování. Popisujeme tak především partnerské styky, ne pouze fantazie nebo vzrušení na erotický podnět stejného pohlaví. I tak se homosexuální chování může objevit i u heterosexuálně orientovaných jedinců (Baštecká, 2009, s. 120).

U heterosexuálních jedinců se toto chování objevuje především v době krize, kdy není možný heterosexuální styk, tedy ve věznicích, v armádě či na internátech. Toto chování bývá označováno za pozitivnější zkušenost než například masturbace či nekvalitní heterosexuální vztahy a nemá vliv na celoživotní orientaci jedince. Dalším důvodem pro homosexuální chování může být i strach muže ze sexuálního zklamání před ženou (Janošová, 2000, s. 15).

Dobrou kvalitu života predikuje shoda mezi sexuálním chováním, sexuální orientací a sexuální identifikací, pro homosexuály je to ovšem obtížné, kvůli všudypřítomnému společenskému tlaku (Baštecká, 2009, s. 120).

Mužská homosexualita, kterou se tato práce zabývá má svá specifika. Jedním z nich je větší promiskuita ve vztazích, která je za prvé biologicky podmíněná, muži jsou od přírody předurčení k vyšší sexuální aktivitě, za druhé je společensky více odsuzována

než homosexualita u žen a za třetí je to častější výskyt pohlavně přenosných chorob zejména kapavky, syfilitidy a AIDS. A z toho důvodu, že gayové mají pestřejší možnosti sexuálních praktik, při kterých často dochází k porušení výstelky konečnicku a tím i k usnadnění vstupu virů a bakterií do těla (Zvěřina, 2003).

Homosexuální lidé mají za svůj život obecně více vztahů než lidé heterosexuální, což vede k tvrzení, že jsou více promiskuitní a jejich vztahy jsou méně stabilní. Na to je ale možné oponovat tím, že v heterosexuálním vztahu jako jakýsi stabilizátor vztahu funguje právě manželství a především rodičovství, pokud je ve vztahu dítě je mnohem těžší vztah ukončit (Fifková, 1998, s. 77).

1.1 Coming out

Důležitým pojmem ve vztahu k homosexualitě je coming out, je to období kdy začíná jedinec vnímat svou individualitu a s tím i svou sexualitu (týká se tedy jak homosexuálně orientovaných, tak heterosexuálně orientovaných lidí). Uvědomování si sama sebe začíná už v dětství a pubertě, ale může se stát, že začne až v dospělosti, kdy člověk začnou přemýšlet, zda jen nepřevzal roli, kterou mu diktovalo okolí a zda je se svým životem spokojen a odpovídá jeho cítění. Důležitým faktorem je také to, že u každého sexualita dozrává v jinou dobu a že narození dítěte může na určitou dobu zastřít uvědomění si vlastní homosexuální orientace (Janošová, 2000, s. 20).

Vlastní proces coming outu probíhá ve dvou fázích. První je zjištění skutečnosti o svém zaměření a její akceptace, která má další dvě podfáze. Precoming out, kdy si jedinec svou odlišnost uvědomuje, ale ještě ji neumí vyjádřit a poté samotný coming out, kdy člověk pozná svou odlišnou sexuální orientaci. V této době ji ještě nemusí přijímat, ale po čase si ji přizná (Janošová, 2000, s. 20-21).

Druhou fází je fáze uspořádání vlastního života, ve které člověk navazuje nové vztahy a sexuálně experimentuje, dále si tvoří trvalejší partnerství a vztahy které odpovídají jeho citovým potřebám a nakonec dojde do fáze integrace, kdy si utvoří vlastní

hodnoty, upevní svou roli ve světě a dojde k integraci jeho osobnosti (Janošová, 2000, s. 20-21).

V kostce tedy jde o to, aby se člověk se sebou smířil, přestal se obviňovat a stydět, byl schopný se svěřit svému okolí a byl schopný se smířit s případným odmítnutím. Úspěšný coming out vede k prožití života v pravdě a ve vztazích, které mu vyhovují a cítí se v nich dobře (Fifková, 1998, s. 77).

Často je homosexuál svou orientací zklamán a tak se musí potýkat s vlastním narušeným sebevědomím, komplikuje mu to také okolí, které stále má vůči homosexualitě spoustu předsudků. Intenzivně tedy v tomto období prožívá svou odlišnost (Janošová, 2000, s. 22).

V případě, že jedinec nepřijme svou odlišnou sexuální orientaci, mluvíme o tzv. egodystonní homosexualitě, tedy vnitřní nevyrovnanosti s vlastní sexualitou. Projevuje se například uzavíráním krycích sňatků (sňatků s osobou opačného pohlaví) nebo naopak přehnaným a povrchním předváděním vlastní odlišnosti (Janošová, 2000, s. 22).

Pokud se homosexualita pro jedince stane břemenem, může se také rozhodnout pro život bez partnerského vztahu, či již výše zmíněnou adaptaci na heterosexuální způsob života. Má to i své výhody v tom, že je pak společensky nenápadný a má možnost mít děti a rodinu. Platí však za to popření části sebe sama a vzdání se možnosti mít plnohodnotný a uspokojivý vztah (Fifková, 1998, s. 78).

Obecně se o sexuálních praktikách dá říct, že normální je to co jedinec za normální považuje a nikomu tím neublíží či neporušuje zákonné normy. Z tohoto lze usoudit, že homosexualita je normální, pokud je normální pro oba partnery.

Lze se na homosexualitu podívat i z pohledu dalších typů norem.

Dle normy statistické je normální to, co je většinové. Z tohoto pohledu homosexualita normální není. Z pohledu právní normy je homosexualita, stejně jako heterosexualita normální. Dle biologické normy, je normální vše co vede k plazení dětí.

Zde by za nenormální byla považována manželství, ve kterém je jeden z páru neplodný, ale naopak normální gayové a lesbičky, kteří jsou schopní zplodit dítě. A posledním příkladem je norma funkcionální a individuální, dle které je normální vše co, přináší fyzické a duševní naplnění, tato norma asi nejlépe vystihuje dnešní pohled na problematiku homosexuality (Fifková, 1998, s. 81).

1.2 Vznik homosexuality

Na to jak homosexualita vzniká, je stále ještě celá rada názorů. Mezi ty nejznámější patří genetické dispozice, vliv vývoje jedince v prenatálním období, vliv prostředí a výchovy a také starší teorie svedení.

Vznik homosexuality byl například vysvětlen biologicky pomocí pokusu na krysách. Za centrum, které homosexuální cítění způsobuje je zodpovědná stavba tzv. sexuálních center v mozku, konkrétně zda jsou vyvinuta mužsky či žensky. Pokus na krysách, který uskutečnil endokrinolog Günter Dörner byl založen na tom, že krysám sena rozdíl od lidí vyvíjí funkce sexuálních center i hormonální činnost až během života. V den narození tedy krysí samečky, ještě než se jim stačila vytvořit samčí sexuální centra, vykastroval. V organismu sameček tedy došlo k nedostatku produkce varlečních hormonů a tím se místo samčího sexuálního centra vyvinulo centrum samičí. V době krysí puberty jim varlata přioperovali zpět, ale i přes to se samečci začali chovat jako samice. Jejich chování se tedy jevílo jako homosexuální, pokoušeli se pářit s jinými samečkami. Tímto pokusem se vytvořil biologicky a endokrinně ovlivnitelný model pro mužskou homosexualitu (Pondělíček, 2000, s 152-153).

U člověka je tento proces přeci jen složitější, lze u něj rozlišit tři fáze, které mají vliv na vznik homosexuality, žádná z nich ale nestačí sama o sobě. První fází je, když ve druhé třetině nitroděložního vývoje u plodu dojde k nedostatečné či žádné produkci mužských hormonů. V druhé fázi se, v důsledku nedostatečné produkce mužských hormonů, nediferencuje sexuální centrum mužsky a zůstává více méně ženským (Pondělíček, 2000, s. 154).

A ve třetí fázi na člověka později v životě musí působit nějaké sociální a psychologické vlivy, tedy vlivy prostředí a výchovy. Mezi tyto vlivy můžeme zařadit například, výchovu, která dítěti vnucuje roli opačnou k jeho biologickému pohlaví. Konfliktem mezi dítětem a sourozencem či rodičem opačného pohlaví, zejména se hovoří o tyranické, sobecké a egocentrické matce, která na jednu stranu neumí řádně vyjádřit mateřskou lásku, ale zároveň chce mít syna jen pro sebe. Pokud je chlapec v kritickém období vývoje vychováván odděleně, například v internátu či klášteře, vytvoří si nedostatečné postoje k opačnému pohlaví a navíc se první sexuální hry odehrávají pouze v chlapeckém kolektivu. A posledním možným důvodem je, že se mladý muž s určitými homosexuálními sklony snaží vyhnout soutěži o ženy, pokud má muž malou sebedůvěru a nízké sebevědomí raději si hledá homosexuální vztah (Pondělíček, 2000, s. 154).

Dle Weisee (2000) v posledních letech přibývá důkazů o tom, že výchova či zkušenosti v dětství a dospívání nemají na vznik homosexuality žádný vliv. Dá se říct, že se tím potvrzuje její vrozenost a podmíněnost biologickými faktory. Dle dalších výzkumů se homosexualita přenáší z matky na dítě přes chromozom X, geneticky by se tak vysvětlovalo proč se u gayů homosexualita častěji objevuje i u strýců z matčiny strany, ale ne u jejich otců, či strýců z otcovi strany. Není to však jediný důvod, protože tak by se homosexualita musela objevovat u všech jednovaječných dvojčat. Další roli tedy hrají i hormonální, anatomické či neurochemické činitele, které však ještě nebyly objeveny.

Teorie svedení je teorií starší a dnes už se k ní nepřiklání mnoho odborníků. Jde v ní o to, že pokud je jedinec v době dospívání sveden jedincem stejného pohlaví vede to k celoživotní homosexualitě. U žen se stále připouští jako možnost homosexuálního založení negativní sexuální zkušenosti, pokud tedy dívka byla v době dospívání zneužívána, je zde možnost že se v budoucnu stane lesbičkou, pravděpodobnější však je, že dojde k odmítání vlastní sexuality a odporu k mužům (Janošová, 2000, s. 29).

Tyto teorie v minulosti nebyly známé a homosexualita se považovala za nemoc, která se dá vyléčit. Mezi způsoby léčby patřily tyto metody:

- **Averzivní metoda:** homosexuálům se podával přípravek vyvolávající zvracení, nebo na ně byly používány elektrošoky a současně jim byly promítány snímky a fotografie s homosexuální tematikou.
- **Starší psychoanalytická metoda:** podle ní byly příčinou homosexuální orientace nepříjemné pocity z dětských zážitků, které se měly odreagovat pomocí fantazií způsobených drogou LSD.
- **Steroaktické metody:** zde se neurochirurgové pomocí operací snažili ovlivnit centra řídící sexualitu, tento způsob byl v několika případech úspěšný, ale oproti tomu bylo obrovské riziko poškození pacientova zdraví či úmrtí.
- **Kastrace:** tedy způsob, kterým lze snížit sexuální pud.
- **Dörnerova metoda:** vycházela z pokusů na myších, o kterých se pojednává výše a podávala se při ní matkám v těhotenství správná dávka pohlavních hormonů.
- **Pozdější psychoanalytické metody:** snaha přivést pacienta k tomu, aby se soustředil na heterosexuální složky své sexuality.
- **Pokusy o adaptaci v současnosti:** jedinec se snaží i přes svou orientaci žít heterosexuální život, často ale dochází spíše k maladaptaci s nepříznivým dopadem na duševní zdraví (Janošová, 2000, s. 31-32).

1.3 Homosexuální rodina v minulosti

Tato kapitola se zabývá tím, zda někde v minulosti můžeme nalézt náznaky modelu rodiny, který by se podobal rodině homosexuální. Samozřejmě je, že rodina v minulosti vypadala trochu jinak a plnila i trochu jinou funkci. Můžeme ale v historii nalézt období či místa, kde homosexuální vztah nějakým způsobem plnil funkci výchovnou či napomáhal přechodu k dospělosti.

Existuje teorie, že v pravěku se homosexuálové využívali jako opatrovatelé dětí. Děti jsou poměrně dlouho nesamostatné a vyžadují dlouhodobou péči, proto bylo i v lidských rodech zapotřebí větší množství pečovatелů. Homosexuálové byli na tento úkol ideální, sami neměli děti a navíc v rodině nehrozily rivalitní boje o ženu. Tato teorie se zároveň používá jako protiargument k tomu, že homosexualita je nepřirozená a nemá žádný prospěch pro lidské společenství (Fanel, 2000, s. 15).

Většinou však v historii homosexualita nevystupuje v podobě, která by připomínala dnešní model rodiny. Jen okrajově se podíváme na to, jak homosexuální vztahy v minulosti fungovali jako rituál vstupu do dospělosti, nebo jako způsob provázení dospíváním.

Kvůli jednomu takovému příkladu ani nemusíme jít do minulosti, stačí se pouze posunout geograficky. V Melanésii může mladý muž, který se ještě neoženil a je tedy pro něj tabu předmanželského sexu, udržovat homosexuální sexuální vztah s dospívajícím chlapcem, od jehož otce si k tomu musí vyžádat povolení. Častější je ale rituální homosexualita při zasvěcení do dospělosti, tyto rituály se liší kmen od kmene. Obecně ale tyto kmeny věří, že žena dala chlapci život, ale až mužské semeno z něj udělá pravého muže (Fanel, 2000, s. 21-24).

Výchovnou funkci homosexuálního vztahu můžeme nalézt především ve starověkém Řecku. Mravní výchovou mladého chlapce zde byl pověřen takzvaný paidagogos, který ale byl otrokem a nemohl mladíka naučit vlastnosti svobodného občana, ani otec mu s tímto nemohl pomoci, protože byl příliš zaměstnán svými politickými povinnostmi. Často tedy tuto roli zastoupil starší a zkušenější muž a neznárodnice kdy se do svého mladého svěťence zamiloval, měl pak s ním vztah, ze kterého profitovali oba dva,

mladý muž se naučil dobrým způsobům, a i starší z nich se choval tak, aby před mladíkem prokázal své nejlepší vlastnosti (Fanel, 2000, s. 56-58).

1.4 Homofobie

Homofobii můžeme definovat jako negativní postoj a chování vůči homosexuálům. Dá se také rozdělit z několika hledisek. Kulturní homofobie, která se opírá o to, jak podle společnosti vypadá tradiční sexuální role. Postojová homofobie, která vzniká přijetím negativních předsudků spojených s homosexualitou a homosexuály. A jako osobnostní vlastnost jedince, která se pojí s jeho dalšími vlastnostmi jako je rigidita, autoritativní osobnost, konzervatismus a intolerance vůči něčemu odlišnému (O'Donohue, Caselles, 1993).

Příručka o homofobii ji popisuje takto: „*Homofobie je obava z homosexuality a homosexuálních osob, která může vést k pocitům odporu, nepřátelství až nenávisti a může se stát základem pro odmítající, zesměšňující či ubližující chování vůči homosexuálním lidem nebo vůči lidem, u nichž je homosexualita předpokládána. V současné době se pojem homofobie používá pro označení uvedených pocitů a chování vůči všem skupinám osob, které nejsou heterosexuální či se jinak vymykají generovému řádu, tzn. gayové, lesby, bisexuální a transsexuální lidé. Homofobie je fenomén, který má původ v generovém uspořádání společnosti.*“ (cit. dle Smetáčkové a Brauna, 2009, str. 9).

Homofobie vzniká na základě představy o tom, jak by se správně měly ženy a muži chovat. Existují představy o tom, že ženy a muži mají do určité míry odlišné vlastnosti a tím, že se dají dohromady v páru, se vzájemně doplňují, platí to i v sexualitě. Tento heterosexuální vztah se poté považuje za komplementární a tím i ideální. Cokoli jiného se považuje za odchylku a odchylky obecně vyvolávají v lidech pochybnosti a nedůvěru, někdy dokonce strach a nenávist. Homofobie tedy vzniká na základě genderových stereotypů o znacích chování určitého pohlaví (Smetáčková, Braun, 2009, s. 17-19).

Homofobie se objevuje především ze dvou důvodů. Prvním je negativní postoj vůči projevům homosexuality a druhým negativní postoj vůči odlišnosti v chování a vzhledu oproti „správné“ ženě nebo muži (Smetáčková, Braun, 2009, s. 19).

Homofobii poprvé pojmenoval americký psycholog George Weinberg v knize „Society and the Healthy homosexual“ v roce 1972. Dnes se řadí mezi rizikové projevy chování a spojuje se s rasismem, sexismem, extremismem a šikanou, a to z toho důvodu, že na rozdíl od jiných fobií se homofob aktivně snaží homosexuály vyhledávat a atakovat, namísto toho aby se jim vyhýbal (Weiss, 2010).

Homosexualitu najdeme napříč kontinenty, státy, sociálními vrstvami a různými skupinami lidí. Obecně však lze říci, že nejtolerantnější jsou k homosexuálům lidé s vyšším vzděláním a lidé, kteří bydlí ve větších městech. Naopak nejméně tolerantní lidi najdeme mezi lidmi věřícími a lidmi vyššího věku. Velmi důležité také je, zda člověk nějakého homosexuála zná osobně (Weiss, 2010).

2 Vývoj přijímání homosexuálů

K otázce rodičovství homosexuálních párů vedla dlouhá cesta, dříve homosexualita byla trestná či považována za nemoc či sexuální deviaci. Ve světě je tomu dodnes různě, existují státy, kde stále homosexuálům hrozí trest smrti a na druhé straně stojí státy, ve kterých je běžné, že homosexuálové uzavírají manželské svazky a vychovávají děti. Jak se tedy vyvíjelo přijetí homosexuálů u nás?

Od roku 1787 u nás homosexualita přestala být trestána smrtí, stále však za ni hrozil trest vězení, nucené práce či tělesný trest (bičování), a tento trest zůstal víceméně stejný až do druhé světové války. My jakožto tehdejší Rakousko jsme byli první zemí v Evropě, která za homosexualitu zrušila trest smrti (Procházka).

Během druhé světové války jsme ztratili svou justiční autonomii a homosexualita byla hodnocena podle německých nacistických zákonů, obvinění tedy byli posíláni do koncentračních táborů (Procházka).

Zákoník z roku 1961 zrušil trestnost dobrovolného homosexuálního chování mezi dospělými osobami nad osmnáct let (Procházka).

Stát v této době proti homosexuálům nevystupoval otevřenými zákazy, ale zabraňoval vzniku organizací, sdružování těchto lidí a nepřipouštěl informovanost společnosti. Byly zakázány homosexuální projevy na veřejnosti a platil též zákaz otiskování stejnopohlavních seznamovacích inzerátů. Dále státní bezpečnost vlastnila seznam gayů, s nimiž díky tomu mohla manipulovat. Homosexualita v této době byla zařazena v kategorii psychiatrických nemocí mezi psychopatiemi (Janošová, 2000, s. 48).

K dovršení dekriminální homosexuality došlo v roce 1990, tehdy byla určena hranice homosexuálního i heterosexuálního styku na patnáct let. Byly také zrušeny zvláštní trestné činy spojené s homosexuálním stykem, které byly používány komunisty k vydírání gayů (Baršová, 2004, s. 65-79).

2.1 Registrované partnerství

První země, která zlegalizovala soužití homosexuálů, dle určité právní úpravy bylo Dánsko v roce 1989, dle takzvaného severského modelu registrovaného partnerství. V Evropských zemích se od té doby uplatňuje registrované partnerství dle tří modelů: severského, francouzského a nizozemského (Baršová, 2004, s. 65-79).

1. Nejstarší je tedy model severský. V jeho přijetí Dánsko následovalo Norsko (1993), Švédsko (1995) a Island (1996). Tento model se zaměřuje výlučně na úpravu soužití osob stejného pohlaví, registrované partnerství tak existuje paralelně vedle heterosexuálního manželství, s podobnými právy, ale i s určitými výjimkami. Nezahrnuje v sobě žádnou úpravu vztahů vůči dětem ani otázku rodičovství (Baršová, 2004, s. 65-79).
2. Francouzský model vznikl přijetím zákona o „občanském paktu solidarity“ v roce 1999. Tento zákon umožnil uzavřít pakt solidarity i heterosexuálním dvojicím a jde o institut založený na smlouvě. Práva a povinnosti lidí

v tomto paktu se velmi liší od postavení manželů, nereguluje se v ní ani vztah k dětem. Vzhledem k tomu, že jej mohou uzavřít i páry heterosexuální, jde spíše o podporu různých životních stylů lidí, heterosexuální dvojice jej tedy mohou uzavírat jako alternativu k manželství (Baršová, 2004, s. 65-79).

3. Nizozemský model otevírá homosexuálním párům cestu k manželství se všemi právními důsledky. Existuje v Nizozemí od roku 2001, jako zákon o zpřístupnění manželství partnerům stejného pohlaví a zákon o adopcích dětí osobami stejného pohlaví. Jeho obdobu najdeme i v Belgii od roku 2003, s tím rozdílem, že zde neupravuje adopci dětí manželi stejného pohlaví a u páru, kde je jeden cizinec požaduje, aby i jeho země uznávala manželství homosexuálů (Baršová, 2004, s. 65-79).

V České republice 29. června 1990 vzniklo SOHO- Sdružení organizací homosexuálních občanů v České republice, která sdružovala i jiné podobné skupiny (Svaz Lambda, Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů, Lega a Ganymédes a další) a zpočátku se zaměřovala především na působení dovnitř komunity, tedy na pomoc při sebeuvědomění si vlastní orientace, tedy coming outu. V druhé polovině 90. let se objevily první snahy prosadit zákon o registrovaném partnerství, kdy SOHO v roce 1995 předložilo požadavek, aby se homosexuální soužití právně postavilo na úroveň manželského svazku. Tyto pokusy však byly neúspěšné (Císař, Vráblíková, 2012, s. 4).

Nejprve ho Ministerstvo spravedlnosti nechtělo do programu zařadit vůbec, ale po tlaku zástupců ze SOHO předložilo tři varianty řešení . Pro dvojice stejného pohlaví i různého pohlaví, pouze pro dvojice stejného pohlaví nebo nezavádět institut registrovaného partnerství, ale řešit majetkoprávní vztahy v příslušných zákonech. Návrh tohoto zákona byl zamítnut (Hromada).

První poslanecký návrh byl předložen v roce 1997, ale byl také zamítnut. Další návrhy byly podávány v letech 1999-2003, taktéž neúspěšně (Hromada).

V tomto období se organizace SOHO přetransformává na Gay iniciativu, která v roce 2004 spolu s Gay a lesbickou ligou vypracovává poslanecký návrh zákona o registrovaném partnerství. K tomuto pokusu se přidává i petiční akce na podporu schválení zákona, ale stále zákon není schválen, tentokrát o jediný hlas (Hromada).

Poslední pokus se odehrál v roce 2005 a zahrnoval i zpracování věcných připomínek z projednávání předchozího návrhu. V lednu roku 2006 byl návrh postoupen Poslaneckou sněmovnou do Senátu a 26. ledna byl více než dvěma třetinami hlasů schválen. Nicméně hned v únoru byl prezidentem Václavem Klausem vetován, toto veto ale 15. března 2006 přehlasovala Poslanecká sněmovna a zákon byl definitivně schválen (Hromada).

Registrované partnerství je ošetřeno zákonem 115/2006 Sb. O registrovaném partnerství a v České republice je možné jej uzavírat od 1. července 2006.

Registrované partnerství mohou mezi sebou uzavírat osoby stejného pohlaví a jedná se o stav, který je právně někde mezi nesezdaným soužitím a manželstvím a nese sebou spoustu práv a povinností. Do institutu registrovaného partnerství mohou vstoupit dvě osoby stejného pohlaví za předpokladu, že alespoň jeden má občanství ČR, nejsou v přímé příbuzenské linii, oba jsou starší 18 let, oba jsou plně způsobilí k právním úkonům a nejsou v trvajícím registrovaném partnerství nebo manželství. Uzavírá se před matričním úřadem (Štěpánková, Čížinský, 2006).

Z partnerů se po uzavření registrovaného partnerství stávají osoby blízké. Jsou oprávněni zastupovat se vzájemně v běžných záležitostech, například převzít balík na poště, zrušit rezervaci v hotelu nebo si vypůjčit knihu v knihovně. Partneři vůči sobě mají vyživovací povinnost, která trvá i po skončení partnerství až do doby úmrtí jednoho z partnerů nebo uzavření nového partnerství vyživovaného partnera. V otázce dědictví, se partner stává právoplatným dědicem v první linii, spolu s dětmi zemřelého, ale nemůže čerpat životní pojistku, pokud nebyl určen jako oprávněná osoba (Štěpánková, Čížinský, 2006).

Dle zákonů občanského zákoníku se uchazečem o adopci může stát jakýkoli občan České republiky bez ohledu na jeho sexuální orientaci, ale zákon o registrovaném partnerství vylučoval z této možnosti osoby v partnerství. Tento zákon byl označován za diskriminační. V červnu roku 2016 tedy tato výjimka byla zrušena a je tedy možné aby si osoba v registrovaném partnerství podala žádost o adopci dítěte. Stále však není možné, aby si pár v registrovaném manželství adoptoval dítě společně (www.usoud.cz).

Od roku 1998 začaly být organizovány takzvané LGBT Prides, tedy průvody hrdosti, jejichž účelem je oslavovat příslušnost k LGBT komunitě a současně bojovat proti diskriminaci a negativnímu nebo stereotypizujícímu veřejnému mínění. V roce 2011 byl poprvé organizován nejznámější z nich Prague Pride (Císař, Vrábliková, 2012, s. 19-20).

3 Rodina a rodičovství

Rodinou rozumíme stálé soužití skupiny osob, které jsou propojeny manželskými, pokrevními či adopčními vztahy, bydlí společně a mají určité úkoly a role, z nichž hlavní je výchova a výživa dětí. V průběhu lidské existence prochází spoustou změn, jak strukturálními tak funkcionálními (Mlčák, 1996, s. 58).

Lze také říci, že jde o způsob, jakým je možné institucionálně zajistit lidskou reprodukci legitimním způsobem, tedy o společensky uznávaný způsob jak mít děti. Pro to je také nutné vyzdvihnout prvek trvalosti (Možný, 2006, s. 5).

Rodina je systém, který jedinci zajišťuje přenos lidských zkušeností a hodnot, populační reprodukci a také funguje jako institut ochrany a intimity a místo pro citové zázemí a pocit bezpečí (Mlčák, 1996, s. 59).

Pro rodinu v současnosti platí, že postupně sílí zájmy jednotlivce, před zájmy rodinnými. Jedinci tedy odkládají založení rodiny na pozdější věk a zakládají spíše rodiny neformální, bez legálního svazku. Také je častější nepožít si vůbec děti či omezovat jejich počet. Často se v souvislosti s těmito jevy mluví o krizi rodiny a možnosti rozpadu

tradiční rodiny založené na manželství, což je ale v rozporu s tím, že se ještě nenalezlo vhodnější alternativní prostředí pro optimální vývoj dítěte (Mlčák, 1996, s. 58-59).

V 2. polovině 20. století se rodina významně proměnila v několika oblastech, jednak se stal předmanželský sex legitimní, byly vynalezeny nové antikoncepční metody a tím již sex neslouží pouze k reprodukci. Počátkem 70. let začal prudce stoupat počet dětí narozených mimo manželství, díky tomu již není manželství monopolem na plazení dětí. Dále je již mnohem jednodušší manželství ukončit a vzrůstá počet lidí, kteří vstupují do manželství opakovaně. Také od 70. let klesá porodnost a dnes najdeme čím dále tím více bezdětných párů i jedinců. Poslední významnou změnou je, že pro ženy se kariéra stala stejně důležitou jako pro muže a mateřství již není na prvním místě v jejich životních hodnotách (Možný, 2006, s. 148-152).

Na druhou stranu dnes většinou rodiny vznikají na základě lásky, nebo přesněji na pocitu blízkosti, souznění, sympatiích, vzájemné přitažlivosti a iluzi o společné budoucnosti. Dříve nebylo neobvyklé, že se dva lidé brali tzv. z rozumu, z hospodářské nutnosti. V mnoha manželstvích založených na lásce se však časem může stát, že bez lásky nedokážou fungovat, tak se dnes spousta i velmi mladých manželství rozpadá, což má vliv především na děti, které stabilní rodinné prostředí potřebují pro svůj zdravý vývoj (Matějček, 1994, s. 18).

Rodičovství v cyklu vývoje rodiny zaujímá pouze dvě až tři ze všeobecně rozlišovaných sedmi až osmi fází vývoje, ale po narození dítěte se rodičovství stává hlavním organizačním prvkem celého rodinného cyklu a je důležitým mezníkem v přechodu mezi jednotlivými fázemi rodiny (Možný, 2006, s. 148).

Rodičovství je očekávanou součástí života každého člověka, spojuje se s dospělostí a je na něj pohlíženo jako na životní náplň či životní úkol. Pokud pár nemůže mít děti, stává se to často zdrojem úzkosti a chronického stresu. Potřeba pokračování rodu je u člověka velmi silná. Pojí se s ní i hodnoty jako je intenzivní dávání a přijímání citu, radost a potěšení z dětí, sebepřesah, zajištění pokračování rodu, zvýšení osobnostní zralosti. (Sobotková, 2001, s. 120).

Z těchto definicí lze říci, že homosexuální svazek, i když právně nějakým způsobem ošetřený nelze považovat za tradiční rodinu, pokud v ní není nějaké dítě. Nemožnost vychovávání dítěte tedy homosexuály do jisté míry o tuto zkušenost ochuzuje.

Pokud se podíváme na rodinu z pohledu dítěte, zjistíme, že mu nezáleží na tom, zda ti co ho vychovávají, jsou jeho biologičtí rodiče. Přijímá za rodiče ty, kdo se k němu mateřsky a otcovsky chovají. Dítě je od narození vybaveno mechanismy, které se postarají o to, aby se o něj, v případě že je opuštěno biologickými rodiči, někdo postaral. Na druhou stranu i dospělí lidé mají mechanismy, které tyto signály rozluští a reagují na ně. Je pro něj tedy jednoduché přijmout za rodiče i rodiče adoptivního (Matějček, 1994, s. 16).

Hlavním znakem rodiny je trvalý a hluboký citový vztah mezi dítětem a rodiči, tím se uspokojuje potřeba životní jistoty, která je v lidském životě jednou z nejdůležitějších duševních potřeb. Další potřebou, kterou rodina uspokojuje je potřeba otevřené budoucnosti, velmi výrazně ji v rodině uspokojuje právě dítě, jelikož rodič má citovou angažovanost na jeho osudu (Matějček, 1994, s. 27).

Mnozí odborníci mají pochybnosti o tom, že existuje rodičovský pud, který by byl biologicky podmíněný. Instinkt pro plození dětí neexistuje ani ve zvířecí říši, k reprodukci stačí pud sexuální, který spolu s mechanismem, který velí ochraňovat své potomky, stačí k tomu, aby plození probíhalo přirozeně. I výskyt stále více bezdětných lidí podporuje fakt, že touha po rodičovství není dána biologicky, ale že jde spíše o kulturně a sociálně podmíněnou potřebu (Konečná, 2012, s. 6-7).

Motivaci k rodičovství tedy můžeme najít v komplexu vědomých a nevědomých zároveň se vyskytujících motivů, mezi které patří především touha po emocionální stabilizaci a nalezení smyslu života, tedy pokračování vlastního odkazu prostřednictvím potomka a touha po společenském uznání a sebeuznání (Konečná, 2012, s. 7).

4 Rodina homosexuálních partnerů

V dnešní době si již lidé většinou nepožizují dítě, protože to je přirozená věc či určitá povinnost. Dítě se stává čím dál větší ekonomickou a sociální zodpovědností. Tím pádem páry, které mají děti, je mají především z psychologických důvodů. Představují pro ně jakýsi smysl života, naději a spojení (Stacey, 2006, s. 29).

Literatura, různé články, texty o homoparentalitě i český akademický diskurs se zabývá hlavně problematikou lesbického rodičovství. Téma gay otcovství se zdá být v rámci České republiky téměř zcela neviditelné a neprozkoumané.

Jiné je to ale v zahraničí, zejména ve Spojených státech a západní Evropě, kde se již od konce 70. let minulého století objevují studie, které se přímo zabývají fenoménem gay rodičovství. I tak se ale tyto studie zabývají především homosexuály, kteří se otci stali v průběhu svých předchozích heterosexuálních vztahů. Nezabývají se tedy muži, kteří se chtěli stát otci v rámci homosexuálního vztahu (Sokolová, 2009, s. 117-118).

Od 90. let se ve Spojených státech začali objevovat muži, kteří jako otevření homosexuálové chtěli založit rodinu a stát se otci, toto se propojilo s tehdejší krizí v opatrovnické péči, kdy se v ústavěch nahromadily děti, které měly nějaký handicap, narodily se jako drogově závislý či HIV pozitivní, tyto děti byly jako první adoptovány, až později si homosexuální muži uvědomili, že mohou adoptovat i děti zdravé (Sokolová, 2009, s. 118).

Vznikaly další studie v důsledku toho, že se objevovalo více a více různých příběhů mužů, kteří se stávali otci jako otevření homosexuálové (Sokolová, 2009, s. 118).

Po roce 2000 je vzestup tohoto tématu ještě větší, začaly vycházet knihy, které radí homosexuálním mužům, jakým způsobem mohou získat dítě do péče. Dále začaly vycházet i časopisy zaměřeny na gay a lesbické rodičovství, z nichž hlavním je Journal of GLBT Family Studies, který od roku 2005 publikuje články s tematikou homoparentality (Sokolová, 2009, s. 119).

Výzkumy homoparentálních rodin se začaly objevovat minimálně od 70. let 20. století, ve spojitosti s rozvody a svěřování dětí do péče, kdy soudy musely začít zadávat soudním znalcům posouzení rodičovství leseb a gayů. Začala se zkoumat dvě hlediska tohoto problému, zda jsou homosexuální rodiny stejně dobré jako rodiny heterosexuální, kde se jednoznačně prokázalo, že sexuální orientace rodiče nekoreluje s reprodukčním zdravím jedince, rodičovskými tužbami, rodičovskými schopnostmi ani prospěchem dítěte. Druhým hlediskem bylo, jaký vliv má na dítě výchova v homosexuální rodině. (Procházka, 2014, s. 11-20).

Uzavírání manželství mezi homosexuálními jedinci však ještě v 90. letech bylo ilegální všude ve světě. První zemí, která sňatky mezi homosexuály uzákonila, bylo Nizozemí a to v srpnu roku 2000. Následovala ho Belgie, Norsko, Švédsko, Španělsko, Jižní Afrika, Kanada a některé státy USA. A tím se začaly i více zkoumat homoparentální rodiny (Biblarz, Savci, 2010, s. 480).

Spousta gayů se v minulosti po tom, co se veřejně přihlásilo k homosexualitě, smířilo s tím, že budou bezdětní, postupné legalizování možnosti mít dítě jim tuto možnost více přiblížilo. Zkušenost s dětmi (z jejich okolí), a to že viděli jiné gay páry, jak si adoptují děti, aktivovalo jejich touhu, také se jednou stát otci. Spousta z nich má však stále strach, že budou společností označováni za pedofily, osočováni že z dítěte vychovají homosexuála nebo že jejich dítě bude ve škole šikanováno (Biblarz, Savci, 2010, s. 486).

Z hlediska formování rodiny je důležité formování a vývoj homosexuálního vztahu. Oproti formování klasického vztahu je zde problém, že se homosexuálové musí potýkat se zakořeněnými předsudky a to často vede ke skrývání vztahu před okolím (Sobotková, 2001, s. 148-155).

Aby vůbec mohla vzniknout rodina, musí nejdříve existovat pevný vztah. U homosexuálních mužů formování vztahu vypadá tak, že zpočátku se jedná o intenzivní zamilovanost, při níž je hlavní složkou sex, dále je budování domova a udržování vztahu i přes přítomnost individuálních rozdílů. Uvádí se, že může trvat až tři roky než vztah vyjde najevo na veřejnosti (obzvláště před původní rodinou). V další fázi se postupně zvyšuje komplementarita páru, zvyšuje se dokonalost spolupráce, vzájemná oddanost a sílí

důvěra. V dlouhodobých vztazích je časté, že po úspěšném dosažení ostatních životních cílů nastane ještě větší semknutí a zvýrazní se nemajetnický vztah vůči partnerům navzájem (Sobotková, 2001, s. 148-155).

Zásadní při utváření vlastní identity, a tak i pro budoucí vztah a založení rodiny je, zda a jak proběhne coming out proces, tedy proces rozpoznání vlastní odlišné citové a sexuální náklonnosti a její následné přijetí. Homosexuální identita se formuje dlouho a proces coming outu je u každého individuální jak z hlediska konfliktnosti, tak trvání. Za úspěšný coming out se považuje plné přijetí sama sebe, tedy ne jen rozpoznání vlastní odlišné sexuální orientace (Baštecká, 2009, s. 205).

Výzkumná činnost, která se zaměřuje na problematiku partnerství osob stejného pohlaví, srovnává především dílčí aspekty tohoto vztahu se vztahy heterosexuálními a zjišťuje, že se mechanismy fungování partnerského vztahu neliší v závislosti na sexuální orientace partnerů. Kvalita těchto vztahů se tedy stejně tak určuje podle ukazatelů, dle kterých se určuje i kvalita vztahů mezi heterosexuálními partnery. Jde o kritéria moci a rozdělení rolí, řešení konfliktů a stabilitu vztahu (věrnost a spokojenost ve vztahu) (Baštecká, 2009, s. 205).

V otázce moci a rozdělení rolí se v homosexuálním vztahu nejčastěji objevuje rovnostářské uspořádání. Odmítají tradiční rozdělení na mužské a ženské role. Převládajícím modelem je tzv. nediferencovaný model, v něm je partnery upřednostňována dělba rolí, která se mění v závislosti na konkrétní situaci a dle aktuálních potřeb dvojice. Ve spolupráci jsou pružní, většinu činností sdílejí nebo každý dělá to, co spíše preferuje. Takovýto model chování platí, i pokud jde o výchovu dítěte (Baštecká, 2009, s. 205-206).

Pokud jde o řešení konfliktů, objevuje se v homosexuálních vztazích větší ochota nalézt společné řešení a otevřeně hovořit v případě nějakých partnerských neshod (Baštecká, 2009, s. 206).

V otázce stability vztahu jsou na tom homosexuální vztahy podobně jako heterosexuální vztahy u nesezdaných párů, tedy chybí u nich společenský a institucionální tlak na zachování společného soužití, tím pádem jsou vystaveny většímu riziku rozpadu

vztahu. Pokud se ale tyto dvě skupiny porovnají, vychází homosexuální vztahy jako méně trvalé, je ale nutné podotknout, že i tak je spousta párů, které spolu vydrží dlouhodobě (Baštecká, 2009, s. 206).

U gay párů se často objevuje forma tzv. otevřeného vztahu, kdy má každý z partnerů i jiného sexuálního partnera, ukázalo se ale že takové chování nemá vliv na vnímání pocitu spokojenosti v primárním partnerském vztahu (Baštecká, 2009, s. 206).

Důležitým faktorem partnerské spokojenosti je vnímání rovnosti ve vztahu, distribuce moci a rozhodování a pozitivní přístup k řešení problémů (Baštecká, 2009, s. 206).

U heterosexuálního páru může dojít k založení rodiny nechtěně nebo mimovolně. Dítě se nedá vzít zpět, nelze ho vyměnit či odložit. Stát se rodičem je proces, který nelze zvrátit. Je to také zlomový okamžik, jde o velkou změnu v životě páru, rodiny, výchovy nebo financí (Možný, 2008, s. 149-150).

Naproti tomu u homosexuální rodiny je to volba, která závisí na mnoha faktorech, jako jsou osobní postoje, podpora okolí, míra intimního vztahu s partnerem či současná životní situace. Různé změny v rozhodování lze pozorovat i u dalších a mnohem obecnějších kategorií jako je třída, rasa, sexualita nebo gender. Další věc, která hraje důležitou roli v procesu rozhodování o tom, zda se stát rodičem je i informovanost o průběhu adopce či metod asistované reprodukce, a ač například v Americe je adopce povolena ve všech státech, je stále obtížné najít adopční agenturu, která je k homosexuálním párům přátelská nebo neupřednostňuje páry heterosexuální (Goldberg, 2012).

Pokud jde o identifikaci těchto rodin lze najít několik možných variant. První z nich je, aby za homosexuální byla označena rodina, ve které se nachází alespoň jedna lesba či gay (Patterson, 2006).

Druhá upřednostňuje označit rodinu za homosexuální, až pokud se v rodině nachází dva nebo více lidí, kteří mají homosexuální sexuální orientaci. Nebo rodinu, ve které alespoň jeden gay či lesba vychovává dítě (Allen, Demo, 1995, s. 112).

Pokud se podíváme na naši společnost, ta považuje za homosexuální rodinu tu, ve které jsou homosexuální oba rodiče. Pokud se v jakékoli rodině nachází homosexuálně orientované děti, je tato rodina považována za heterosexuální. Na takovéto rodiny je společností lépe pohlíženo. Ale jen do doby, než tyto děti vyrostou a samy založí rodinu. Z toho lze usoudit, že rodina je u nás hodnocena podle rodičů (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Problémem je definice funkčnosti rodiny, v našem prostředí funkčnost rodiny mimo jiné souvisí s přítomností obou pohlaví, a zákon o rodině stanovuje, že matka musí být biologická žena a otec biologický muž. Jde tedy o iracionální obavy, že homosexuální rodina je určitou anomálií, a že je to nepřirozené. Jde také o obavu z toho, že se v každodenním životě ženy obejdou bez mužů a muži bez žen. Studie přitom prokázaly, že homosexuální rodiče pro své děti kladou mnohem větší důraz na rozmanitost osobnostních vzorů než rodiče heterosexuální (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Zde je důležité i zmínit to, že pokud je jedinec transsexuál, tedy si nechá operativně změnit pohlaví, může dle současných zákonů zastávat roli matky či otce. Jde o to, že i když si například jako muž prošel mužským genderovým socializačním procesem, po operaci je u něj přijatelné aby vykonával roli matky v rodině. Nemžeme tedy automaticky spojovat rozdělení na mateřské a otcovské role, s biologickým pohlavím muže či ženy (Sokolová, 2004, s. 81-96)

Dle výzkumů je mezi modelem rodičovství a postojů mezi homosexuálními a heterosexuálními rodiči více podobností než odlišností. Potvrdilo se tak, že hodnoty, které rodina dítěti předává, nejsou na sexuální orientaci závislé. Také si lze jen těžko představit, že dítě žije v izolované bublině a nemá kontakt s jinými lidmi, vidí tedy kolem sebe interakci obou pohlaví (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Ukázalo se také, že děti v homosexuální rodině si mohou vést lépe než děti z rodiny heterosexuální. Na tom se podílí několik faktorů. Klíčový z nich je, že děti z rodiny dvou homosexuálně orientovaných lidí jsou vždy plánované, přichází tedy ve vhodnou dobu. Rodiče mají čas zvážit strategii a okolnosti, za kterých dítě do rodiny přijde, zvážit jakou kdo bude mít roli a zajistit sociální podporu. Dalším faktorem je vyrovnanější rozdělení

rodičovských kompetencí a péče o domácnost a konečně mají homosexuální páry tendence být k dětem vnímavější a více na ně zaměřeni (Procházka, 2014, s. 11-20).

Ve světě je již spousta států, kde je možné, aby homosexuální pár adoptoval dítě, od té doby se zkoumalo, zda tyto děti vyrostou v normální dospělé jedince, což se zatím ukazuje tak, že ano. Tedy že odlišná sexuální orientace jejich rodičů na ně nemá žádný negativní vliv. Novou otázkou, která se objevila, když bylo dokázáno toto, se stala, jak homosexuální rodina funguje. Problém ale je, že typů homosexuálních rodin může být více, je rozdíl mezi lesbickou rodinou a rodinou se dvěma gayi, dále se může jednat o rodinu, kde jeden z partnerů má dítě z předchozího vztahu, samotného homosexuálního člověka vychovávajícího dítě nebo například rodina s více rodiči (sdílené rodičovství) (Johnson, O'Connor, 2002).

5 Možnosti získání dítěte do rodiny

Vzhledem k tomu, že je od přírody nereálné aby spolu dva muži nebo ženy měli dítě, musí hledat jiné alternativy k tomu jak do rodiny dítě získat. Mimo té, že se domluví s nějakým svým blízkým člověkem opačného pohlaví, mají i další ne příliš jednoduché způsoby, které jsou popsány v následujících podkapitolách.

5.1 Osvojení neboli adopce

Adopce se týká dětí, které jsou tzv. právně volné, to znamená, že jejich biologičtí rodiče se jich vzdali hned po narození a toto své rozhodnutí stvrdili po uplynutí ochranné lhůty, která trvá šest týdnů. Další možností je splnění tzv. klasifikovaného nezájmu, která je u novorozenců dva měsíce a u dětí starších šest měsíců. U novorozenců a dětí v kojeneckém věku se po proběhnutí soudního rozhodnutí z rodného listu dítěte vymažou biologičtí rodiče a mohou do něj být zapsáni rodiče adoptivní. Bohužel se u starších dětí stává, že podnět k soudu nikdo nepodá a tyto děti si pak nikdo nemůže adoptovat (Zezulová, 2012, s. 15-16).

Dítě se adopcí před zákonem stává dítětem nových rodičů se vším všudy. Žadatelé o adopci se příliš neliší od žadatelů o pěstounskou péči, výhodou tohoto modelu je, že se nemusejí obávat rušivých zásahů do výchovy ze strany biologických rodičů a eliminují riziko navrácení dítěte do biologické rodiny (Zezulová, 2012, s. 16).

Má dítěti nahradit chybějící rodinné prostředí, přispívat výchovou, péčí a láskou, ale i naplňovat život osvojitelů, do jejichž rodiny osvojenec přichází žít. Vzniká tedy mezi nimi obdobný poměr jako je mezi pokrevními rodiči a nezletilými dětmi, osvojitel má povinnosti a práva jako biologický rodič, jde o péči o zdraví osvojenec, jeho citový, tělesný, mravní a rozumový vývoj, dále dítě zastupuje a spravuje jeho jmění (Kolouchová, Matějček, 2002).

V dřívějších dobách bylo obvyklejší, že děti pocházely spíše z dřívějšího vztahu jednoho z partnerů, dnes se děti spíše do homosexuální rodiny rodí. Faktem také je, že více dětí je v lesbických rodinách, ženy totiž mají pestřejší možnosti jak se stát matkami, muži jsou odkázáni především na adopce, což je v našich podmínkách možnost spíše hypotetická nežli reálná. Jak již bylo zmíněno společná adopce je umožněna pouze sezdáným manželům a možná je adopce pouze jedince, dnes již i jednoho z registrovaných partnerů. Navíc Česká republika neuznává ani společné adopce uzavřené v zahraničí (Procházka, 2014).

Homosexuální muži usilují o to mít dítě navzdory obrovským výzvám, jde jim tedy více o sociální status než o biologické rozmnožování. Stát se geneticky rodiči je pro ně velmi obtížné, jak z ekonomického hlediska, tak z hlediska emocionálního. V případě adopce dítěte se objevují i další problémy. Adopční agentury jim ve většině případů nabídnou dítě, které je jiné rasy, vznikají tak multirasové rodiny, což ještě více ztěžuje jejich sociální status jakožto rodiny (Stacey, 2006, s. 30).

Další problém s adoptovaným dítětem je, že mnohdy nikdo neví, z jakého prostředí dítě přišlo. Může tedy trpět spoustou problému v důsledku zážitků z původní rodiny, v jeho vývoji se tedy může objevit spousta potíží, které nesouvisí s tím, kdo ho adoptoval, ale může to být přičítáno právě výchově homosexuálními rodiči (Johnson, O'Connor, 2002).

5.2 Pěstounská péče

Týká se obvykle dětí starších, dětí nevhodných k adopci. Děti, které nejsou zcela zdravé, sourozeneckých skupin, dětí jiného etnika a dětí, o které se biologičtí rodiče zajímají, ale nemohou je dlouhodobě vychovávat. Je to smlouva mezi státem, který převzal dohled nad výchovou dítěte, a rodinou, která si dítě do výchovy bere. Z právního hlediska pěstouni nemají rodičovská práva ani vyživovací povinnost. Má dvě formy, rodinnou a v SOS vesničkách (Zezulová, 2012, s. 16).

Pěstounská péče zajišťuje dostatečné hmotné zabezpečení dítěte a přijatelnou odměnu těm, kteří se dítěte ujali. Rozhodujícím činitelem z právního hlediska je zájem dítěte. Je to svazek volnější než adopce. Pěstoun musí zajistit dítěti řádnou výchovu, má právo je zastupovat a spravovat jeho běžné záležitosti. Nevniká při ní příbuzenský vztah mezi dítětem a pěstounem. Pěstounská péče zaniká dosažením zletilosti nebo může být zrušena rozhodnutím soudu (Kolouchová, Matějček, 2002).

Další možností, která je spíše hypotetická, než reálná je pěstounská péče. Ředitelka NATAMA- Institutu náhradní rodinné péče, osobně zažila do deseti stejnopohlavních párů, které žádali o pěstounství, ale nakonec nevydržely to, že musely čelit předsudkům a nepřijímajícím postojům. Dostat dítě do pěstounské péče se podařilo pouze jednomu mužskému registrovanému páru, který získal do péče dva chlapce s těžkým duševním a fyzickým handicapem (Procházka, 2014).

5.3 Sdílené rodičovství

Jednou z reálných možností jak může homosexuální pár získat dítě je sdílené rodičovství. Tento model vypadá tak, že se domluví lesbický a gay pár a počnou takovýmto způsobem dítě. V tomto případě může mít dítě čtyři rodiče (dva biologické a dva sociální), pokud se domluví, že to je role, kterou v jeho životě chtějí zastávat. Toto je model pro naši kulturu ne příliš normální, ale ve světě jsou kultury, ve kterých dítě vychovává matka a její bratři či strýcové a tety a biologický otec se do výchovy příliš neangažuje. V homosexuálních rodinách je i tak běžné, že pojem rodina rozšiřují za běžné hranice pokrevních a právních vazeb (Procházka, 2014).

5.4 Surogátní mateřství

Institut surogátního tedy náhradního mateřství u nás oficiálně neexistuje a legislativa s ním počítá jen ve výjimečných případech. Je to však nejsnazší způsob jak může muž- homosexuál získat dítě. V tomto případě, ale jeden z mužů v homosexuálním vztahu není uznaným otcem dítěte. Dítě bude mít v rodném listu pouze jednoho z páru, který poskytl sperma k oplodnění vajíčka surogátní matky (Svoboda, 2014).

Navíc jeden z rodičů nebude biologickým rodičem dítěte, což postupem času samotnému dítěti dojde. Nabízí se zde otázka, jaký bude vztah nebiologického rodiče k dítěti. Dle výzkumů i na heterosexuálních párech se ukázalo, že oba rodiče mají k dítěti od náhradní matky vřelejší vztah než rodiče biologičtí. U homosexuálních rodičů se dokonce objevuje větší motivace nebiologického rodiče zapojit se do světa dítěte. Cítí, že se musí více snažit, aby si s dítětem vytvořil vztah. Zůstává tedy pouze otázka, jak dítě přijme, že někde existuje jeho druhý biologický rodič, kterého zřejmě nikdy nepozná (Johnson, O'Connor, 2002).

5.5 Dítě jednoho z partnerů z předchozího vztahu

Jde o děti, které se narodily do heterosexuální rodiny, kde se rodiče rozvedli a jeden z rodičů si jako nového partnera vybral partnera stejného pohlaví. Na tomto typu rodin se nejčastěji provádějí výzkumy, tyto rodiny jsou nejsnadněji dohledatelné, v rozvodovém řízení totiž soud zkoumá rodinné zázemí dítěte a možnosti, kterému rodiči dítě svěří do péče (Johnson, O'Connor, 2002).

Tyto děti zažívají asi nejvíce problémů, nejen že se musí vypořádat s tím, že se jejich rodina rozpadla, ale ještě musí přijmout změnu sexuální orientace jednoho z rodičů (Johnson, O'Connor, 2002).

6 Argumenty proti vychovávání dětí homosexuály

Homosexuálové dle různých argumentů vytvářejí nepříznivé prostředí pro přítomnost dětí. Nepřímo se tak dá říci, že jsou homosexuálové nebezpeční a nežádoucí pro společnosti. Společnost již akceptuje jejich přítomnost, ale stále by neměli zasahovat do budování budoucnosti, tedy působit na děti. Argumenty proti vychovávání dětí homosexuály se dají rozdělit do dvou kategorií. První je zaměřena na homosexuály jako rodiče a jejich hodnocení z hlediska toho, že budou špatnými rodiči. A na děti, které jsou pasovány do role obětí, které vyrůstají v homosexuálním prostředí. Přitom si stále více gayů a leseb uvědomuje, že právní otázka možnosti adopce a výchovy dětí je klíčová k vyjádření plnohodnotnosti jejich lidství a tak i k plné společenské toleranci homosexuality (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Prvním argumentem je argument náboženský, podle něj bůh stvořil Adama a Evu aby měli děti. Homosexuální rodičovství považují za hříšné a morálně špatné. Základní rodinou tedy podle nich Bůh myslel muže a ženu. Tento názor má nejdelší tradici při argumentaci proti homosexuálním právům (Clarke, 2001, s. 558-560).

Dalším argumentem je, že je pro homosexuály nepřírozené mít děti, tedy že je přirozené aby spolu žil muž a žena a ti zplodili dítě. Pokud mají dítě dva homosexuální lidé, narušují přirozený řád. Zdůrazňuje se tu umělé oplodnění, které je prezentováno jako podvod. Také se uvádí, že homosexuálové za takovýto způsob zplození dítěte musí zaplatit, ať už jako lesby za umělé oplodnění nebo gayové za surrogátní matku, dítě je tedy tímto způsobem označeno za produkt. Označit dítě za produkt, který si někdo koupí působí nesmírně nemorálně a nepřírozeně a nahrává to odpůrcům homosexuálního rodičovství. Otázka přirozenosti je častým argumentem i v jiných tématech homosexuálních práv než jen v otázce rodičovství (Clarke, 2001, s. 560-561).

Třetím argumentem je, že homosexuální rodiče jsou sobečtí, protože ignorují nejlepší zájmy dítěte. Argumentují tím, že pro homosexuály je dítě jakýmsi módním doplňkem. Naráží se tím na představu toho, že homosexuální orientace je hédonistická

a dítě je jen dalším výstřelkem, který homosexuální pár chce ke zpříjemnění života. Tento argument je silný v tom, že poukazuje na zájmy dítěte, které podle něj patří do heterosexuální rodiny (Clarke, 2001, s. 561-562).

Dalším argumentem je, že děti v homosexuálních rodinách postrádají vhodné modely rolí. Tedy že v rodině nemají jasný mužský a ženský vzor. Představou je, že například homosexuální muž žijící s jiným homosexuálním mužem má ve svém okolí samé další homosexuální muže a žije tak na jakémsi ostrově tvořeném pouze z homosexuálních mužů a nemůže se tak naučit správně rozlišovat různé generové role ze svého okolí. Tento argument se používá především proti lesbickým rodinám (protože gay rodin je méně) a argumentuje především tím, že chlapci bude v životě chybět mužský vzor. Také se z tohoto důvodu objevuje obava z normálního sexuálního vývoje dítěte, argumentuje se tím, že děti se učí nápodobou a okoukají tak sexuální chování od svých rodičů. Tento argument je podobný i u matek, které samy vychovávají syna (Clarke, 2001, 562-564).

Pátým argumentem je, že z dítěte v homosexuální rodině vyroste homosexuál nebo alespoň bude zmatený svou orientací. Jednou možností je, že se homosexuálnímu jedinci narodí homosexuální dítě či bude dítě tlačeno do toho mít stejnou orientaci jako rodiče. Tento argument je znovu silný tím, že poukazuje na to, že dítě je bezbranné a nevinné a v homoparentální rodině se z něj stává pokusné morče, na kterém se ukáže či na něj má homosexualita rodičů nějaký vliv (Clarke, 2001, 564-566).

Nejčastějším argumentem je, že dítě homosexuálních rodičů bude šikanováno. Je podložen o to, že homosexuální rodiny nejsou společností akceptovány a úplně dnes není akceptována ani homosexualita samotná. V tomto případě se však nejedná o argument zaměřený přímo proti homosexuální rodině. Spíše poukazuje na přítomnost homofobie ve společnosti (Clarke, 2001, s. 566).

Posledním argumentem je, že homosexuálové netouží po dětech stejně jako lidé heterosexuální. Jde o mýtus, který říká, že existuje nějaká spojitost mezi sexuální orientací a touhou po rodičovství. Přitom neexistuje žádná studie, která by toto dokazovala, lidé prostě buď děti chtějí, nebo ne, bez ohledu na jejich orientaci. Tento argument zároveň

podporuje homofobii ve společnosti, protože poukazuje na to, že homosexuálové mají jiné touhy a zájmy než heterosexuálové (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Samozřejmě existují i argumenty, které jsou pro to, aby homosexuálové měli děti. Tyto argument, ale stejně nehledí na homosexuální rodičovství jako na rodičovství heterosexuální a jsou postaveny na názoru, že homosexuální rodičovství je méně hodnotné (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Jedná se o názor, že v naší společnosti je velké množství dětí umístěno v ústavech, jsou psychicky či fyzicky handicapovaní či sociálně znevýhodnění. Argumentem tedy je, že pro tyto děti je lepší vyrůstat v homosexuální rodině než v ústavní péči (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Druhým názorem je, že se homosexuální rodiny staví do kontrastu s rozvedenými manželstvími, neúplnými rodinami, rodinami alkoholiků či drogově závislých, či s rodinami, kde děti zanedbávají nebo týrají (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Z těchto argumentů vyplývá, že homosexuální rodina je přijatelná právě pouze v kontrastu s těmito špatnými heterosexuálními rodinami či s ústavem, vrhá to tak na homosexuální rodinu pohled, že je méněcenná oproti fungující rodině heterosexuální (Sokolová, 2004, s. 81-96).

Centrum pro výzkum veřejného mínění v červnu roku 2016 provedlo šetření o postojích veřejnosti k právům homosexuálů, ve kterém se zabývalo i otázkou adopce dětí homosexuálními rodiči. Dle výsledků by 62% dotázaných přiznalo homosexuálům právo adoptovat dítě partnera či partnerky, s kterým daný člověk žije, a které vychovává, 29% procent bylo proti. V případě adopce bylo 48% pro a 43% proti (Čadová, 2016).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 Metodologická východiska

7.1 Typ výzkumu

V teoretické části jsem se zabývala tím, jak jednotliví autoři píšou o homosexualitě, rodině homosexuálních partnerů, jaké mají homosexuálové možnosti získání dítěte do péče a některými argumenty proti rodičovství homosexuálů. Výzkumná část se zabývá tím, jak na tuto problematiku nahlíží sami homosexuálové, konkrétně homosexuální muži.

Pro realizaci jsem zvolila kvalitativní výzkum. Kvalitativní výzkum je výzkum, ve kterém se ke zjištění výsledků nepoužívají statistické procedury nebo jiné způsoby kvantifikace. Zabývá se životem a vztahy lidí, jedinečnými vzorci chování a prožívání v daném kontextu. Výzkumník provádí induktivní a deduktivní závěry a vyhledává a analyzuje informace, které přispívají k osvětlení výzkumných otázek (Hendl, 2005, s. 48).

Výhodou kvalitativního výzkumu je, že danou problematiku řeší hloubkově a popisuje danou problematiku. Cílem je objasnit proč lidé jednají určitým způsobem, jak lidé v různém prostředí chápou to, co se děje a jak organizují své každodenní aktivity a interakce s okolím. Zpráva poté obsahuje detaily o místě šetření, citace z rozhovorů a poznámek. Data, která výzkumník získá z výzkumu, tvoří převážně přepisy terénních poznámek získané při pozorování a během rozhovorů. Fotografie, deníky, videozáznamy, osobní komentáře apod. (Hendl, 2005, s. 50).

8 Metoda analýzy dat- Interpretativní fenomenologická analýza

Cílem fenomenologické analýzy je popsat prožitou zkušenost se specifickým fenoménem, kterou má určitá skupina jedinců či jedinec. Cílem výzkumníka je vstoupit do vnitřního světa jedince a porozumět významům, které fenoménu přiřkládá, chce zachytit esenci prožité zkušenosti. Výsledkem je text, který vytváří popis a interpretace sdělených prožitků a zní pravdivě pro toho, kdo má zkušenost s daným fenoménem nebo poskytuje vhled pro toho, kdo ji neměl (Hendl, 2005, s. 128).

Kořeny má v hermeneutice, fenomenologii a idiografii. IPA nám umožňuje, abychom nahlédli na to, jak lidé dávají prožitým zkušenostem určité individuální významy (Smith, 2008, s. 53).

Výzkumník má v procesu aktivní roli a snaží se dostat co nejvíce do respondentova světa. Také se setkává se dvojí hermeneutikou, kdy se respondent snaží najít smysl ve svém světě a zároveň se výzkumník snaží najít smysl v tom, jak respondent hledá daný smysl, toho není možné dosáhnout čistým popisem zkušenosti, ale výzkumník to provádí pomocí interpretace (Smith, 2008, s. 53).

Výzkumy realizované pomocí IPA se zaměřují na malý a reprezentativní vzorek respondentů. Zaměřují se spíše na pochopení malé skupiny jednotlivců, než aby se snažily o generalizaci výsledků. Snaží se tedy o nalezení co nejhomogennějšího vzorku respondentů. Neexistuje tedy ani správný počet respondentů pro jednotlivé výzkumy, záleží vždy na okolnostech daného výzkumu (Smith, 200, s. 55-56).

Smith et al. (2009) doporučují následující výzkumný postup:

- **Opakované čtení:** doporučují opakované čtení přepisu rozhovoru poprvé doplněnou i o poslech nahrávky, proto aby se výzkumník vyhnul povrchnímu rychlému čtení a zaměřil pozornost i na hlasový projev respondenta.

- **Psaní počátečních poznámek:** výzkumník si má psát poznámky o tom, jakým tónem respondent mluví a jaký význam přikládá jednotlivým tématům. Pro psaní těchto poznámek nejsou žádná pravidla a nejvíce se blíží volné analýze textu, není u nich cílem pouze opakovat to, co respondent řekl, ale okomentovat věci, které výzkumníkovi přijdou zajímavé. Tyto komentáře mívají tři formy. Za prvé deskriptivní, které se zaměřují na to, co respondent řekl. Za druhé konceptuální, které jsou otázkami, které v průběhu čtení vyvstávají. A za třetí lingvistické, které se zaměřují na používání jazyka a jazykových prostředků respondentem. Tato část je časově nejvíce náročná.
- **Vynoření počátečních témat:** pomocí počátečních poznámek se výzkumník snaží pojmenovat vynořující se počáteční témata, čímž se snaží zachytit respondentovu zkušenost.
- **Hledání spojení mezi objevenými tématy:** mezi vynořenými počátečními tématy výzkumník hledá vztah a propojení. Některá témata se ukážou být tématy hlavními a další témata k nim výzkumník přiřazuje. Není nutné použít všechna témata.
- **Posun k dalšímu případu:** v této fázi se opakuje výše uvedený postup na dalším respondentovi.
- **Hledání vztahů mezi případy:** výzkumník porovná jednotlivé případy mezi sebou a hledá jejich společná témata. Hledá souvislosti mezi jednotlivými zkušenostmi a nejvýraznější témata, která vyplynula ze všech analýz.

9 Cíl výzkumu

V České republice se každoročně několika agenturami provádí výzkum veřejného mínění na téma tolerance populace vůči homosexuální menšině. Mezi jinými tématy se často zaměřují i na možnost umožnění homosexuálním párům adoptovat dítě a na názor společnosti na homosexuální rodiny.

Cílem mého výzkumu je se na tuto otázku zaměřit u homosexuálně orientovaných mužů, jak oni sami vnímají sebe jako potenciální rodiče a jaká úskalí vidí v dnešní společnosti, pokud by jim bylo umožněno se rodiči stát.

Hlavním cílem tedy je zmapovat jaký sami homosexuálové mají postoj k rodičovství. Zda mají touhu stát se otci a jaké případné problémy na cestě k rodičovství vidí. Dále také jaký je jejich názor na výchovu dětí v homosexuálních rodinách.

9.1 Výzkumná otázka

Moje hlavní výzkumná otázka se týká toho, jak se sami gayové vidí ve vztahu k rodičovství, zda by vůbec otci chtěli být a zda je pro ně toto téma nějak problematické.

Hlavní výzkumná otázka:

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Mimo to jsem si zvolila ještě vedlejší výzkumnou otázku, která se týká toho, jak gayové vidí homoparentalitu jako takovou. Zda spatřují nějaké rozdíly mezi gay a lesbickým rodičovstvím a co si obecně myslí o tom jací rodiče by homosexuálové byli.

Vedlejší výzkumná otázka:

Jak gayové přemýšlí o homoparentalitě jako takové?

10 Metoda sběru dat

Za účelem zjištění potřebných údajů jsem pracovala s polostrukturovaným rozhovorem, který je i doporučenou metodou pro následnou analýzu pomocí mnou zvolenou metodu IPA.

Polostrukturovaný rozhovor je veden podle určitého návodu, tedy jsou předem určeny okruhy otázek, které je nutné v rámci rozhovoru probrat. Je možné změnit pořadí i způsob formulace otázek, vzhledem k situaci. Polostrukturovaný rozhovor také pomáhá udržet zaměření rozhovoru a dovoluje tazateli uplatnit vlastní perspektivu a zkušenosti (Hendl, 2005, s. 174).

Na jádro rozhovoru, tedy předem dané otázky, se nabalují další doplňující témata a doplňující otázky. Témata, která se objeví mimo jádro, jsou důležitá z hlediska efektivního porozumění světu respondenta. Polostrukturalizovanost propůjčuje rozhovoru živost a tvořivost a zároveň pomáhá výzkumníkovi citlivě přiblížit respondenta hlavní linii rozhovoru v případě, že by se od něj nějak výrazně odchýlil (Smith, 2008, s. 61-64).

Smith (2008, s. 64) doporučuje řídit se během rozhovoru následujícími zásadami:

- Nespěchat při kladení otázek a nechat respondenta rozvinout myšlenku
- Nechat prostor pro tzv. přemýšlivé ticho
- Nevymáhat odpovědi vtíravým způsobem, ale nechat respondenta přirozeně vyprávět
- Pokládat vždy jen jednu otázku
- Vhodně reagovat na respondentovo naladění a reakce

Strukturovaný dotazník se nedoporučuje z toho důvodu, že limituje témata, o kterých by se jinak respondent rozmluvil sám. Může se tak přijít o důležité poznatky, které se z rozhovoru vynoří, aniž by je výzkumník očekával (Smith, 2008, s. 58).

10.1 Realizace rozhovorů

Rozhovory jsem nahrávala na diktafon. S respondenty jsem se scházela v tiché kavárně, v průběhu deseti dnů a na každý den připadal jeden respondent. Hned po dokončení rozhovoru jsem ho doslovně přepsala a upravila okraje dokumentu tak, abych si na okraj mohla dělat vlastní poznámky o různých neverbálních projevech daného respondenta.

Rozhovory v průměru trvaly asi 45 minut. Respondenty jsem před samotným rozhovorem ubezpečila o zachování jejich anonymity, což pro spoustu z nich bylo velmi důležité, vzhledem k tomu, že pracují na pozicích, kde by jim vyzrazení jejich orientace mohlo přinést nepříjemnosti. Naopak několik respondentů s případným odhalením svého příběhu nemělo žádný problém, jejich doslovné přepisy rozhovorů jsou zařazeny do příloh.

Kritéria pro zařazení do výzkumu:

- homosexuální muž
- 25-40 let

Rozhovor začal neformálním povídáním a vzájemným představením, což navodilo atmosféru důvěry, která je pro rozhovor podstatná. Poté jsem je seznámila s tím, kdo jsem a proč přesně budeme rozhovor vést. Řekla jsem jim, že rozhovory budu nahrávat na diktafon a budou použity jen pro mé soukromé účely. Ujistila jsem je, že změním jejich jména i případná místa, o kterých by mluvili a poprosila je aby říkali cokoli, co je k danému tématu napadá a nepřemýšleli nad tím, co by pro mě mohlo být důležité. Ještě jsem je upozornila na to, že pokud pro ně nějaké téma bude nepříjemné nebo o něčem nebudou chtít mluvit, tak nemusí.

Všechny rozhovory nakonec proběhly velmi nenuceně a příjemně. Respondentům se podařilo otevřít se mi. Rozhovory jsme zakončili opět příjemným neformálním povídáním a všichni respondenti projevíli zájem si hotovou práci přečíst.

Okruhy otázek, kterých jsem se při realizaci rozhovorů držela:

- Obecné, informativní otázky
- Rodinné zázemí
- Sebe přijetí a přijetí okolím
- Představa života v páru
- Trávení volného času
- Vztah k dětem
- Názor na homoparentální rodinu
- Budoucnost

10.2 Výzkumný soubor

Do výzkumu jsem vybírala muže ve věku mezi 25-40 lety, protože jsem předpokládala, že jsou v produktivním věku, kdy většina lidí o dětech uvažuje a jsou již dostatečně staří, aby byli finančně zajištěni a mohli o dítěti reálně uvažovat.

Respondenti byli cíleně osloveni přes mého známého. Spousta z nich rozhovor odmítla z důvodu, že je to pro ně citlivé téma, o kterém nechtějí veřejně mluvit.

V práci záměrně neuvádím jejich pravá jména ani místa, dle kterých by je bylo možné identifikovat.

Pro přehlednost přidávám tabulku respondentů

Tabulka 1- Respondenti

Jméno	Věk	Partner	Vzdělání
Lukáš	25 let	ne	Student VOŠ
Petr	26 let	ano	VŠ
Adam	28 let	ano	SŠ
Pavel	28 let	ne	VŠ
Tomáš	29 let	ano	Student SŠ
Miroslav	30 let	ano	Student VŠ
Kamil	35 let	ne	ZŠ
Vojtěch	36 let	ano	SŠ
Roman	40 let	ano	SŠ
Jan	40 let	ne	VŠ

10.3 Etické aspekty výzkumu

Etická stránka výzkumu je důležitá především u kvalitativních výzkumných metod. Přichází se totiž při nich do osobního kontaktu s respondenty a je třeba je vnímat jako lidské bytosti a ne pouze jako prostředek k získání dat.

Je také nutné předpokládat možná rizika, jako je vyvolání silných emocí, která by mohla během rozhovoru vyvstat a dokázat se jim předem vyhnout, případně být předem připraven je vhodně ošetřit. O to jsem se snažila, tím že jsem vybrala co nejpříjemnější prostředí, kde se respondenti cítili příjemně a uvolněně a nenutila je mluvit o tématech, která pro ně byla nepříjemná.

Samozřejmostí je řídit se standardními etickými zásadami, jako je dobrovolnost účastní respondentů a jejich informování o podmínkách výzkumu, zachování jejich anonymity a použití dat pouze k účelu diplomové práce.

Všechny informace o tom, jak bude s jejich příběhy nakládáno, jsem respondentům podala a zároveň jsem změnila jejich jména a vynechala i případná místa, která by mohla vést k jejich identifikaci jinou osobou.

11 Interpretace dat

11.1 Reflexe vlastní zkušenosti s tématem

Reflexe vlastní zkušenosti s tématem je důležitou součástí výzkumu, výzkumník musí reflektovat svoji zkušenost s tématem proto, aby byl schopný pracovat ve fenomenologické perspektivě a byl transparentní v celém procesu výzkumu. Má si při ní uvědomit svoji motivaci k výzkumu a své představy a domněnky o daném tématu. Je také potřebná k tomu, aby si výzkumník uvědomil interpretativní rovinu výzkumu (Kostínková, Čermák, 2013, s. 17).

S homosexuály se setkávám od střední školy, kde mezi mé přátele patřilo několik leseb a jeden gay. Téma rodičovství mě v tu dobu nezajímalo, vzhledem k tomu, že jsem v té době ani já neuvažovala o tom, že bych se jednoho dne stala matkou.

Asi před třemi roky jsem potkala dalšího gaye, který se postupem času stal mým dobrým přítelem a začali jsme spolu rozebírat i jeho život. Právě rozhovory s ním se staly inspirací k napsání mé diplomové práce.

Vedle toho se v mé bližší rodině objevila lesba, matka již starších dětí. A začala jsem přemýšlet, zda by se chtěla stát matkou i pokud by nebyla v minulosti společností nucena se vdát za muže.

Muže jsem si vybrala za prvé z toho důvodu, že je pro ně složitější, stát se otcí. Nemohou sami dítě donosit a po přečtení několika článků jsem se dozvěděla, že adopce je pro ně tak zdlouhavým a nepříjemným procesem, že i pokud se to pokusí podstoupit, není jisté, že dítě do péče dostanou. Za druhé proto, že pro mě bylo lehčí najít respondenty, právě přes zmíněného kamaráda.

Sama si myslím, že by rozhodně homosexuálové měli mít právo na adopci dítěte. Podle mě by byli plnohodnotnými rodiči. Pokud jde o to, jak by to přijala společnost, tak si myslím, že se to zpočátku neobejde bez nepříjemností. Pokud se s tím ale nikdy nezačne, nebudou si na to lidé moci zvyknout. Představuji si, že za několik let, až si tou

nepříjemnou fází projdou první z nich, to bude naprosto normální forma rodiny. Z mého okolí slyším negativní názory na rodičovství homosexuálů pouze od starších lidí, kteří mají děti již dospělé. Proto si myslím, že rodiče mé generace a jejich děti budou mnohem tolerantnější.

Nemyslím si, že sexuální orientace by měla být pro někoho překážkou k tomu, aby měl možnost vychovat dítě a dát mu lásku, kterou v sobě má.

Zajímalo mě tedy, zda samotní homosexuálové vůbec mají zájem o to se stát otci. Většinou se mluví o mateřském pudu, ale o tom že by takovou touhu měli i muži jsem moc informací neslyšela. Také jsem si všimla, že spousta homosexuálních párů má nějakého mazlíčka, i mezi mými respondenty se takový objevili, a osobně si myslím, že si tím nějakým způsobem kompenzují to, že je pro ně těžké mít dítě. Sama znám i spoustu heterosexuálních párů, které si jako takovou přípravu na dítě pořídily psa.

Přemýšlela jsem i nad tím jak si homosexuálové bez dětí představují svoje stáří, když jim například zemře partner nebo s nějakým nevydrží do konce života, tak jako staří zůstanou sami a nebudou mít nějakého potomka, který by se o ně případně postaral.

Na závěr bych ráda řekla, že je mi těchto lidí líto, touží po dítěti, ale svým způsobem dle mého názoru vědí, že se jim dítě třeba nikdy nepodaří mít.

12 Analýza dat

Rozhovor jsem tedy doslovně přepsala do počítače, následně se širokými okraji, které sloužily k napsání mých poznámek, vytiskla.

Po vytisknutí jsem si jednotlivé případy pečlivě znovu četla s tím, že jsem si k tomu i dvakrát pustila nahraný rozhovor, abych zachytila intonaci, tempo i celkový projev respondenta, protože cílem je, abych se co nejlépe do respondenta vžila a pochopila, jeho vnímání tématu.

V další fázi jsem si do vytisknutých přepisů vpisovala vlastní poznámky a komentáře, což mělo za cíl zachytit všechny zajímavé a významné části rozhovoru, zároveň jsem očíslovala jednotlivé řádky, pro pozdější lepší orientaci a dohledání daných témat.

Poté jsem postupně zapisovala vznikající témata, která vzešla z mých komentářů. A všímala si témat, která se opakovala. Témata jsem si následně pro vlastní přehlednost zapsala na lístečky a ta, která spolu souvisela, jsem začala shlukovat do skupin. Ze skupin jsem pak hledala, ta která se mi zdála ostatním nadřazená. Z nich mi poté vznikla nadřazená a podřazená témata. Poté jsem stejný postup opakovala u dalších respondentů.

V posledním kroku jsem mezi sebou jednotlivé respondenty porovnávala. Prostřednictvím otázek, které doporučuje Kostínková a Čermák (2013, s. 21):

- Jaká je mezi zkušenostmi respondentů souvislost?
- Jak téma z jednoho případu osvětluje jiný případ?
- Které téma napříč analýzami vystupuje jako nejsilnější?

13 Prezentace výsledků

Rozhovor jsem začínala tím, že jsem respondenty poprosila, aby mi pověděli o tom, jak jsou na tom v současnosti s partnerským vztahem a jak probíhal jejich coming out. Chtěla jsem tím za prvé trochu uvolnit atmosféru, protože z vlastní zkušenosti vím, že pro většinu gayů je toto téma velmi oblíbené. Na druhou stranu tento materiál může obsahovat pro pozdější analýzu zajímavé informace z hlediska interpretace. Je možné, že vlastní sebepřijetí či přijetí okolím, hlavně nejbližší rodinou mělo nějaký vliv na jejich budoucí názor na vlastní touhu po tom stát se otci. Z těchto důvodů uvádím v úvodu každé analýzy stručný přehled toho, jak respondentův coming out probíhal. Aby bylo patrné, jakým způsobem ke svému názoru došel, také uvádím přehled jeho partnerského života, kdy stabilní partner by mohl podpořit touhu po dítěti, zároveň tento příběh doplňuji nejzajímavějšími citacemi. Výsledky prezentuji idiograficky, tedy popořadě. Případ po případu.

13.1 Výsledky IPA rozhovoru s Janem

Přehled coming outu a partnerství

Janovi je 40 let a pracuje jako středoškolský učitel. Na to, že je homosexuální přišel zhruba v 19 letech „*že sem zkusil sex zároveň s klukem i s holkou, ve třech „ten chlap mi dával víc než ta ženská“*“ a před tím, měl i heterosexuální vztahy „*před tím sem samozřejmě měl normálně děvčata.*“

Jeho coming out probíhal v 90. letech, kdy ještě společnost nebyla vůči homosexualitě tolik tolerantní „*z okolí sem měl velké strach... taky se to teďka bere úplně jinak.*“ Jeho matka i babička to vzala dobře, naopak otec to vzal nejhůř z rodiny, dodnes s nimi není v kontaktu, ale není to z důvodu jeho homosexuální orientace „*jsou tam jiný konflikty z dětství, který s tím nesouvisí.*“

Jan je momentálně bez partnera, snaží se najít toho „pravého“ už deset let, ale stále na něj nenarazil „*zatím jsem vždycky byl na vážkách, jestli je to ten pravej.*“ Představuje

si, že až ho potká, tak spolu založí společnou domácnost a vstoupí do registrovaného partnerství. Zároveň poukazuje na to, že homosexuální partnerství nevydrží dlouhou dobu, proto že je u sebe nic nedrží *„že bych si vzal společnou hypotéku, prostě udělal takovej krok, aby se z toho vztahu hůř odcházelo.“* Mimo hypotéky vidí v budoucnosti jako spojovací článek i dítě *„i to dítě by bylo fajn, kdyby bylo.“*

Přehled hlavních témat rozhovoru s Janem

1. Touha po dítěti

- a) Ne adoptivní

2. Promyšlenost rodičovství u homosexuálů

- a) Aktivnější život
- b) Strach ze šikany

13.1.1 Popis tématu: Touha po dítěti

a) Ne adoptivní

Jan je rozhodně pro adopci dětí homosexuálními páry *„já třeba se k adopci dítěte dost přikláním.“* Sám si dítě adoptovat nechce, převážně z toho důvodu, že je učitelem a tak už cizí děti nějakým způsobem vychovává. Chtěl by taky, aby po něm na světě něco zůstalo *„předávám své informace jenom cizím, a pocit, toho, že tu po mě něco zůstane.“*

Měl už v minulosti možnost zplodit dítě se dvěma lesbami, ale to nakonec nevyšlo *„že bych tak nějak fungoval, tak jakoby táta, ale ona by se o něj starala... museli bysme najít nějaký kompromis.“*

Byl by rád, kdyby se mu tato možnost naskytla znovu *„Chtěl bych zase potkat někoho s kým by to šlo. Nějaký lesbičky nebo ženskou, co by se mnou měla dítě a já moh bejt táta.“* V současné době by k tomu ani nepotřeboval partnera. Myslí, že by péči o dítě zvládl už i sám *„určitě si dokážu představit, starat se o jedno dítě, i o dvě, který bych měl stejně rád.“*

13.1.2 Popis tématu: promyšlenost rodičovství u homosexuálů

a) Aktivnější život

Jan by chtěl mimo partnera, se kterým by něco podnikal a necítil by se sám „*aby se konečně někdo ukázal, nebyl sám, byl spokojenější*“, i dítě „*takhle mě nic netáhne něco dělat... když bych to dítě měl, tak bych se mu věnoval, pomáhal mu s domácíma úkolama, něco bysme podnikali, někam vyrazili... učit se s nim.*“

a) Strach ze šikany

Projevil obavy z toho, že by dítě bylo šikanované „*ty malý děti by se mu třeba smály, že má třeba dva táty*“, ale na druhou stranu si myslí, že dnešní společnost je už dostatečně tolerantní k homosexuálům „*už je to prostě dál, že se to posouvá a že ty homosexuály už ty lidi berou tak nějak normálně.*“

Také se domnívá, že homosexuálové pokud už dítě budou mít, budou na to dostatečně připraveni jak psychicky, tak po stránce finanční „*Maj to promyšlený, když už nějaký to dítě chtěj a maj na něj finanční prostředky.*“

13.1.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Janem

Nyní se vracím k výzkumným otázkám a na základě analýzy rozhovoru se pokusím na následující dvě otázky u každého respondenta odpovědět.

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Jan by se v životě chtěl stát biologickým otcem nějakého dítěte, z toho důvodu, že pracuje jako učitel a tím pádem má pocit, že děti už nějakým způsobem vychovává. Měl k tomu již v minulosti možnost, která mu bohužel nevyšla, ale byl by rád, kdyby se naskytla znovu. Chce své biologické dítě, proto aby někomu mohl předat své vědomosti a zkušenosti a aby na světě po sobě nechal nějaký odkaz. Nezáleží mu na tom, zda by dítě vychovával sám nebo s partnerem, a protože je momentálně bez partnera, přiklání se k variantě, kdy by se o dítě rád postaral i sám. Jan je přesvědčen, že by se o dítě dokázal

postarat a je již natolik osobnostně vyzrálý, že by byl dobrým otcem, který by dítěti dal vše, co by potřebovalo.

Jak gayové přemýšlí o homoparentalitě jako takové?

Jan si myslí, že homosexuální rodiče by výchovu zvládli stejně dobře jako rodiče heterosexuální. Mimo to také tvrdí, že pokud se homosexuál rozhodne mít dítě, je na to lépe připraven jak psychicky, tak finančně, protože pro něj není úplně jednoduché dítě do péče získat. Není to u nich tak jako u heterosexuálního páru, který může dítě počít i omylem. Jan se ale trochu bojí, že by dítě mohlo být ve škole šikanované svými spolužáky, na druhou stranu si myslí, že se naše společnost stále více posouvá směrem k toleranci, kdy homosexuální rodiny jsou dalším krokem k toleranci úplné. Také řekl, že pokud si prvních pár homosexuálních rodin nevytrpí těžké začátky, společnost si na to nezvykne nikdy.

13.2 Výsledky IPA rozhovoru s Adamem

Přehled coming outu a partnerství

Adamovi je 28 let, má partnera devět let a celou dobu s ním i žije, netráví spolu moc času ani nemají moc společné koníčky, co mají hodně společného, jsou zvířata *„máme doma nějaký křečky, želvy, rybičky a máme psa, což je takový nejvíc, takže když máme čas, tak je to spíš nějaká jako procházka se psem.“* V domácích pracích se střídají jak je potřeba, kdo má víc času *„myslím si, že je to tak nastejno, každéj umí to co, umí, co dělá rád.“*

V šestnácti letech měl přítelkyni, která ho seznámila se svým homosexuálním bratrancem, protože z něj cítila, že je gay a chtěla aby i on sám si to uvědomil *„dokonce mi řekla, že si to myslela, a že mě vlastně seznámila s ním schválně, jestli to tam teda jako je, jestli mi to docvakne nebo ne.“* Poté si našel prvního přítele a rozhodl se ho vzít k matce na oběd, ta byla nejdřív v šoku, protože si to o něm nemyslela, ale nakonec to vzala dobře *„máma teda úplně v pohodě, byla jakoby v šoku, poprvý když sem jí to řek... v té době sem*

to pomálu nevěděl ani já... protože sem říkal celou dobu, že mam přítelkyni a ona jí chtěla poznat, takže teda v tom to prasklo a aby to nebyl úplně šok, že bych přived prostě kluka.“ Jeho otec, který je s matkou rozvedený s ním dodnes nemluví „jakoby to nevzal a nemluví se mnou od té doby, co sem mu to řek, což jemu sem to řek pozdějš, třeba v osmnácti.“

Přehled hlavních témat rozhovoru s Adamem

1. Vztah k dětem

- a) Nemá vztah k dětem
- b) Plány na dítě

2. Dítě v jiném státě

- a) Homosexuálové se umí postarat“
- b) Strach ze šikany

13.2.1 Popis tématu: Vztah k dětem

a) Nemá vztah k dětem

Adam se necítí na to být rodičem, nemá pocit, že by se o dítě dokázal dobře postarat „nemyslim si, že sem ve fázi toho zodpovědnýho člověka, kterej dokáže vychovávat dítě a učit ho nějaký názory nebo hodnoty...“ Zatím si připadá mladý, užívá si život a k takovému způsobu života se dítě moc nehodí „Nezamejšlim se nad tím, co bude dál, sem docela pártý člověk, bejt jako někde s kamarádama a takhle.“ Nechce se zatím ani usazovat „Nechci bejt doma a mít tu povinnost přijít z práce a vařit a stavit se ve školce a to, to ještě ne.“ Zatím si dítě ani neumí představit do budoucna, svou budoucnost si představuje pouze ve dvou se svým partnerem a případné dítě by pro něj byl jen nástroj k ukojení zvědavosti „stáří si představuju s partnerem a opravdu to dítě by pro mě fakt byla jenom zvědavost... napadlo mě to, ale jako ta myšlenka, jak bude to moje dítě vypadat, jaký bude, to mě docela lákalo a zajímalo.“

b) Plány na dítě

I když po dítěti sám netouží, má domluveno se svojí dobrou kamarádkou, že pokud si ona nenajde nikoho s kým by měla dítě, tak by se otcem chtěl stát, dokonce se na to i těší *„tadyhlenc na to sem se docela těšil, protože k dětem nemam úplně vztah... tohle by mi vyhovovalo, protože vim, že ona je v pohodě, je taková jakoby, i dělala ve školce, je to pohodářka, umí to s dětma...“* Dokázal by si představit, že si najde partnera, který už by dítě měl z jiného vztahu, pořád by ale nechtěl být v roli jeho otce *„nějak bych to bral asi, že by to bylo to jeho dítě a já bych byl třeba takovej hodnej strejda.“* Dítě tedy dítě nechce a bojí se jeho výchovy *„bejt jakoby v roli toho táty, toho bych se bál“*, představuje si sebe sama jak ve vztahu k vlastnímu dítěti i ve vztahu k dítěti, které by potencionálně měl jeho partner jako takového hodného strýčka, který se nijak nepodílí na jeho výchově *„já by sem byl ten strejda co ho navštěvuje a vidí ten jeho vývoj a takhle, ale spíš jenom z povzdálí no, než abych já ho měl něco učit.“*

13.2.2 Popis tématu: Dítě v jiném státu

a) Homosexuálové se umí postarat

Adam si myslí, že homosexuálové by určitě měli mít právo adoptovat si dítě *„já si myslim, že by to mělo bejt povolený.“* Myslí si, že homosexuální rodiče by byli stejně hodnotnými rodiči, jako ti heterosexuální a je mu líto dětí, které jsou v dětském domově, když by mohly být v rodině, která by je milovala a dokázala se o ně postarat *„že je to škoda, když sou homosexuální páry, který chtěj a uměj se o to dít postarat.“* I zde se vyjadřuje k tomu, že on sám po dítěti netouží, ale chápe to tak, že jsou i homosexuálové, kteří mají touhu dítě vychovávat *„Maj to v sobě a dělalo by jim to radost a uměli by to dít milovat a všechno.“* Také si myslí, že homosexuálové mívají větší prostředky na to dítě uživit a postarat se o něj *„Oni většinou gayové sou dost, sečtělý a vzdělaný, takže i ty peníze mají, navíc si jen tak to dítě nepoříděj, není to jakoby že jim někde ujedou nohy a maj dítě... musej to před tim jakoby promyslet, jak co a tak.“*

b) Strach ze šikany

Také se obává případné šikany jak ze strany dětí ve škole, tak i jejich rodičů „*děti sou dneska jakoby zlí a co huř, ty rodiče, pořád něco řešej a ty děti naočkujou.*“ Myslí si, že je to tím, že u nás v České republice není registrované partnerství tak dlouho schválené, takže lidé ještě na homosexuály nejsou tak zvyklí „*si nejsem úplně jistej jestli jako Česká republika je na to úplně připravená... bych měl jakoby strach jestli to dítě nebude šikanovaný ve škole, ve školce.*“ Srovnává podmínky v České republice se Španělskem, kde je dle něj registrované partnerství schváleno déle a lidé jsou tam tak na homosexuály více zvyklí „*jsou vyspělejší státy, že třeba Španělsko má už hrozně dlouho to registrovaný partnerství, ty lidi jsou na to zvyklí... je to úplně něco jinýho.*“

13.2.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Adamem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Adam má děti rád, ale sám se necítí na to, aby se rodičem stal. Rád si prozatím užívá život a do tohoto scénáře se mu dítě nehodí. Neumí si představit, že by se o někoho musel starat 24 hodin denně. V protikladu k těmto postojům stojí jeho dohoda s kamarádkou, se kterou je domluvený, že dítě mohli mít spolu. Představuje si to ale tak, že jeho kamarádka bude dítě vychovávat a on bude v jejich vztahu figurovat pouze jako jakýsi hodný strýček. Je zvědavý na to, jak by jeho dítě vypadalo a jaké bude, ale výchova samotná ho neláká. Necítí se zatím v životní fázi, ve které by byl zodpovědným člověkem a člověkem vhodným k předávání životních hodnot a názorů dítěti.

Jak gayové přemýšlí o homoprentalitě jako takové?

Adam si myslí, že homosexuálové by byli stejně hodnotnými rodiče jako heterosexuálové. Rozhodně je pro to dát homosexuálům možnost adoptovat si dítě, protože věří, že dítěti bude lépe v jakékoli rodině, než v dětském domově. Myslí si, že homosexuálové by dítěti dali spoustu lásky a vedle toho poukazuje na to, že většina homosexuálů má i dobré finanční zázemí a mohli by dát dítěti obecně dobré podmínky pro život.

Má obavy ze šikany od jiných dětí. Myslí si, že vzhledem k tomu, že registrované partnerství je u nás zavedeno krátkou chvílí, nejsou ještě lidé tolik zvyklí na homosexuály jako takové. Bojí se tedy, že případná adopce by pro lidi v České republice byla ještě nepřijatelná, což dává do kontrastu se státy, kde je registrované partnerství zavedeno delší dobu.

13.3 Výsledky IPA rozhovoru s Vojtěchem

Přehled coming outu a partnerství

Vojtěchovi je 36 let a pracuje v hotelu. Svou homosexualitu si uvědomil někdy kolem 20 let, ale jeho coming out vůči okolí probíhal až později. Momentálně je krátkou dobu s novým přítelem, ale zatím je ještě zvyklí na život o samotě, takže si zvyká na život ve dvou „*volnej čas sem si uzpůsoboval podle sebe, takže i v současnej době to tak trvá, ale člověk se snaží samozřejmě i trávit svůj čas s přítelem... dlouhodobě si život žije podle svého, tak to pak život ve dvou je prostě něco jiného.*“ Hodně mi vyprávěl o svém psovi a o chalupě, kterou dlouho chtěl „*je to můj pes, kterýho nedám, je sice na zabítí, ale je to můj pes... pořídil sem si chalupu, toho psa, kterýho sem vždycky chtěl...*“

Právě chalupa, kterou si pořídil, a která je vhodná pro bydlení maximálně dvou lidí, byla jedním z prvotních důvodů, proč se rozhodl o své homosexualitě říct vlastním rodičům. Ti totiž nechápali, proč by se dospělý muž, který hodlá založit rodinu, rozhodl koupit si tak malé místo na žití „*možná jim to i mý cíle životní, o kterejch věděli a mý názory, tak se v tom upevnili, protože to pro ně byla nečekaná informace...když má touha bydlet v chalupě a podobně, že mi to stačí... a v tomhle světle pochopili proč, že barák pro jednoho, pro dva vypadá jinak než pro rodinu.*“ I přes jeho obavy to tedy jeho rodina a okolí vzalo normálně. Projevil obavu, že pokud by byl jedináček, bylo by to pro rodiče složitější „*že ty rodiče ty vnoučata, takže si myslím, že v tomto směru to maj zas jedináčci docela komplikovaný*“, protože by neměli vnoučata, ale vzhledem k tomu, že on sám má bratra, který již děti má „*Bratr má teda dvě děti, takže rodiče jsou uspokojený*“, nebrali to rodiče jako nějakou ztrátu. Sám jim řekl, ať si vnoučata, která mají užívají, protože

jiných se pravděpodobně nedočkají „sem rodičům vysvětlil, ať si užijou současné děti, vnoučata, který mají, protože jiný nebudou.“

Přehled hlavních témat rozhovoru s Vojtěchem

1. Neutrální vztah k dětem

- a) Ne z důvodu homosexuality
- b) Strach z výchovy dětí

2. Není to o orientaci

- a) Dobrý rodič
- b) Lesby to mají jednodušší
- c) Informovanost dítěte

13.3.1 Popis tématu: Neutrální vztah k dětem

a) Ne z důvodu homosexuality

Vojtěch k dětem nikdy neměl nějak kladný vztah, ale ani mu nevadily „*Můj vztah k dětem nikdy nebyl extrémně pozitivní, nebyl ani negativní, spíš neutrální.*“ Na druhou stranu, ale tento postoj absolutně nepřikládá svojí homosexuální orientaci, je přesvědčen, že je to o tom, jak se člověk cítí a zda se chce či nechce stát rodičem „*Nemyslím si, že je rozdíl mezi tím, když chce dítě heterák nebo gay, pokud je ten člověk, jakoby se necejtí být tím pravým rodičem, necejtí se být otcem...není to v tom jakou má orientaci sexuální, ale je to o těch lidech... musí to mít v sobě.*“ Na druhou stranu úplně nezavrhuje myšlenku, že se v něm jednoho dne rodičovský pud probudí „*i v tom určitém věku se třeba částečně probudí, ten pud... ale třeba mi časem hrábne... ale život se stejně může vyvinout záhadným stylem.*“

b) Strach z výchovy dětí

Děti mu tedy nevadí, ale nedokáže si představit, že by s nimi trávil nějak moc času nebo je vychovával „*spíš by mě víc trápilo, kdybych děti měl... co s tima dětma dělat, jak ty děti zabavit a podobně, pro mě je to vize nepředstavitelná.*“ Říká, že děti by si nikdy neadoptoval ani by vlastní nechtěl „*oblast mejch vlastních dětí, případně adoptovanejch či jakejkoli jinejch dětí, který já bych měl v péči a měl bych se o ně starat, je taková, že nikdy.*“ Dále uvádí, že je rád, že se stará sám o sebe a nechce se starat ještě o někoho dalšího „*mam honičku se postarat sám o sebe, natož o ty děti.*“ Nemá problém s dětmi trávit čas nějakou dobu, ale neumí si představit, že by s nimi trávil každý den „*Není problém jakoby trávit s dětma půl hodiny, hodinu prostě, že bratr má děti, ale... ani si nedokážu představit, že bych se měl starat o dítě... představa, že bych se měl 365 dní v roce starat o dítě je prostě šílená.*“

13.3.2 Popis tématu: Není to o orientaci

a) Dobrý rodič

Vojtěch si myslí, že dobrým rodičem je každý, kdo děti chce a kdo se o ně dokáže postarat „*myslím, že ten člověk co ty děti chce, tak jim dá cokoli na světě.*“ Také je přesvědčený, že v homosexuální rodině se dítě bude mít mnohem lépe než v jakémkoli ústavu v České republice „*dítěti daj daleko víc než jakejkoli výchovnej ústav v České republice*“, i lépe než u rodičů, kteří se o dítě nedokáží postarat „*daj mu i víc než rodiče, který děti nechtěli nebo prostě, který dítě maj protože v sedmnácti letech jim ujely nohy... vždycky mu dají daleko víc než lidi, který z jakýhokoli důvodu ty děti nechtěj a maj.*“ Vojtěch také poukazuje na to, že pokud dítě vyjde z dětského domova nemá se poté o koho opřít a je na svůj další život sám, proto se domnívá, že je mnohem lepší mít homosexuální rodiče než žádné „*nebo mít ty gay rodiče, který mě maj rádi je úplně o něčem jinym... mam se o koho opřít, z toho děcáku nemam nikoho.. pro to dítě je to daleko lepší start.*“ Také poukazuje na to, že homosexuálové, kteří se rozhodnou mít děti to mají promyšlené „*ty lidi to chtěj... chtěj se těm dětem věnovat, chtějí jim dát ten svůj čas, ty peníze a hlavně tu lásku.*“ Dále vyjádřil domněnku, že by dítě nemělo ženský nebo mužský socializační

vzor, kterou hned poté vyvrátil tvrzením, že nikde rodina nefunguje jako uzavřené společenství, kde ve světě dítěte figurují pouze jeho rodiče *„tak jakoby těm dětem chybí ten chlap nebo ta ženská, ale to uvažujeme, že by se uzavřeli na pustý ostrov, přece jen mají známý, mají přátele, takže furt tam funguje ten vzor.“*

b) Lesby to mají jednodušší

Myslí si, že gayové to mají trochu složitější pokud se rozhodnou mít dítě než lesby, kterým stačí překonat na pár minut samu sebe a dítě si sama porodit *„ta lesba si to dítě může pořídit, protože když překoná sama sebe, vytipuje si toho chlapa a prostě do toho s ním vlítne, tak pak už ho může kdykoli zapřít.“* Zde již naráží na další téma, kde se vyjadřuje k problému, kdy si muž najde nějakou ženu, která mu zplodí dítě a po narození se rozhodne, že si ho nechá *„Protože ta ženská toho chlapa může zapřít už v porodnici anebo potom standardní řízení o péči o dítě a tam ho vyhraje.“* Mezi možnostmi získání dítěte do péče mezi lesbami a gayi tedy vidí podstatný rozdíl *„Takže ta cesta tady u toho je dvojnásobně... Mají ty možnosti jinde, chlap s chlapem si prostě dítě neudělá, ženská se ženskou taky ne, ale ženský stačí chlap na hodinu, no ani ne na hodinu, stačí pět minut.“*

c) Informovanost dítěte

Podle Vojtěcha je důležité dítě informovat o tom, že je sice v trochu nestandardní rodině, ale jeho rodiče ho mají rádi *„vyrůstá se dvouma chlapama, protože se mají rádi, chtěli mít děti, tak prostě si je pořídili... jde o to, že dítě s tím musí být seznámeno.“* Bere to i jako určitou ochranu dítěte před případnou šikanou, pokud dítě o situaci ví nemůže ho zaskočit, že ho s ní někdo jiný konfrontuje *„tak ho ty spolužáci nemůžou zaskočit a zase je to o tom, jsem informován, mám protiargument, pokud nejsem informován, v tu chvíli sem hodně zaskočen a nemám protiargument... nemám čas se s tím vyrovnat, nemám čas se s tím poprat.“*

13.3.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Vojtěchem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Vojtěch sám sebe jako otce nevidí, nepřikládá to ale skutečnosti, že je homosexuál. Myslí si, že touhu po dětech člověk buď má, nebo ne. Ale to, že on sám ji zatím necítí, neznamená, že by se v něm jednou neprobudila. Když by se zamyslel nad tím, že by dítě měl, je přesvědčen o tom, že by ho neuměl vychovat. Neví co s dítětem dělat ani se o to nikdy nezajímal. Dále říká, že prioritou je u něj postarat se sám o sebe a nemyslí si, že by byl schopen se starat ještě o někoho jiného.

Jak gayové přemýšlí o homoparentalitě jako takové?

Vojtěch si také myslí, že homosexuální pár by mohl tvořit i dobrý rodičovský pár. Je přesvědčen, že pokud někdo dítě chce, má schopnosti k tomu, se o něj dobře postarat a dát mu lásku. Proto si myslí, že než aby dítě vyrůstalo v dětském domově je pro něj mnohem lepší milující homosexuální rodina. Také říká, že pokud se homosexuální pár rozhodne, musí to mít předem dobře promyšlené a má proto dobré předpoklady, aby se na výchovu připravil.

Vojtěch se vyjádřil i k častému argumentu, proti svěřování dětí homosexuálům, a to tomu, že dítě, které vyrůstá v homosexuální rodině, nemá ve svém životě správný mužský a ženský vzor, což je podle něj nesmysl vzhledem k tomu, že žádná rodina nefunguje jako zcela uzavřený a nepropustný systém a dítě by určitě ve svém okolí mělo spoustu dobrých vzorů v příbuzných či známých rodičů.

Pokud jde o šikanu dítěte, Vojtěch se jí také trochu obává. Myslí si ale, že pokud dítěti rodiče nijak nelžou a připraví ho na fakt, že by se s šikanou mohlo setkat a vybaví ho dostatečnými argumenty na jeho sebeobranu, nemělo by se to dítěte nějak výrazně dotknout.

13.4 Výsledky IPA rozhovoru s Kamilem

Přehled coming outu a partnerství

Kamilovi je 35 let, jeho start do života byl složitý, vyrůstal totiž v dětském domově „*V tom děcáku to pro mě bylo hrozně moc těžký, v tom slova smyslu, že sem tam neměl rodinu, neměl sem se komu svěřit.*“ Stěžoval si, že vychovatelky na ně občas byly nepříjemné a bylo pro něj těžké, že nemá zázemí a rodinu „*ty vychovatelky byly hrozně zlý a nepříjemný, jako na nás.*“

Nejhorší ale na jeho příběhu bylo to, jak na svoji homosexualitu sám přišel, bylo na něm vidět, že je mu nepříjemné o tom mluvit, zneužil ho jeden z vychovatelů „*když jsem vlastně zjistil, že jsem homosexuál, tak to byl docela dost brutální způsob... jednou si mě vzal k sobě a ukázal mi vlastně něco, co sem do té doby vůbec nevěděl, to znamená mužského ptáka.*“ Postupem času se mu to zalíbilo a do toho muže se zamiloval, pravděpodobně potřeboval někoho, kdo by tam byl pouze pro něj a zajímal se o něho „*postupem toho času jsem k tomu získal nějaký vlohý.. Takže se mi to nakonec líbilo a zamiloval jsem se do něj, poněvadž byl on ten první a nebyl tam nikdo, kdo by byl jinej... Takže takhle jsem měl vlastně svůj první sexuální sex s mužem.*“ Před tím neměl ani žádné vztahy s dívkami „*ani žádnéj vztah v té době.*“

V osmnácti letech odešel z dětského domova a našel si práci, do té doby neměl nikoho, komu by se mohl se svojí orientací svěřit a jeho odchodem z dětského domov skončil i vztah s vychovatelem „*Jsem vlastně sám, takže sem to neměl komu říct.*“ Poprvé se svou orientací svěřil až po několika měsících kolegům z práce, kteří ho přijali takového jaký je „*ti to vzali naprosto v pohodě, u mě v práci mě berou takovýho jakej sem, nezažívám tam nějakou zlost.*“ Momentálně je bez přítele a má pouze krátkodobé vztahy, užívá si života, ale doufá, že jednou najde toho pravého partnera, se kterým stráví zbytek života „*žiju docela divokým životem... sem ještě mladej a chci si užívat... doufam, že se někdy, jak je to slovo, ustálím a najdu si toho pravýho partnera.*“

Přehled hlavních témat rozhovoru s Kamilem

1. Lepší než v dětském domově

- a) Dítě jakkoli
- b) Dávat lásku

2. Budoucnost ve třech

- a) Děti jsou radost
- b) Děti jako vzkaz

13.4.1 Popis tématu: Lepší než v dětském domově

a) Dítě jakkoli

Ve své budoucnosti dítě vidí a je mu jedno jakým způsobem, ať už adoptí, ke které se přiklání z toho důvodu, že je sám z dětského domova, tak se nebrání ani tomu, že by jeho budoucí partner měl dítě z jiného vztahu nebo že by si dítě udělal s nějakou ženou *„momentálně to zatím nemá ještě naplánovaný... když se naskytne ta příležitost a budu mít stálýho partnera, tak určitě to chci děti... najmeme si nějakou ženu, která nám to dítě odnese... partner už bude mít z předchozího vztahu.. nebo určitě ta adopte.“* Také říká, že ať už to dítě bude odkudkoli, tak ho přijme za vlastní *„bude se k němu chovat jako kdyby bylo moje vlastní.“*

b) Dávat lásku

Vzhledem k tomu, že Kamil vyrůstal v dětském domově ví, jak to tam probíhá a je přesvědčen, že dítě v jakékoli rodině se bude mít lépe *„vim, jak je to těžký, v tom děcáku... Určitě se bude mít to dítě všude líp než tam.“* Také si myslí, že být v rodině homosexuálů je pro dítě menší handicap než když vyrůstá v homosexuální rodině *„taky tam má aspoň nějaký to zázemí, já ho neměl, neměl sem nikoho komu se svěřit.. necejtíl sem od nikoho tu lásku.“* Věří, že homosexuální rodiče dokáží dítěti dát stejně lásky jako heterosexuální rodiče *„Myslím, že dokážeme dítěti dát tolik lásky, jako heterosexuální pár.“*

13.4.2 Popis tématu: Budoucnost ve třech

a) Děti jsou radost

I přes to, že si Kamil uvědomuje, že vychovávat dítě není jednoduché „*i když teda určitě hodně finančně náročný a psychicky taky*“, tak dítě v rodině vnímá jako něco velmi pozitivního „*vychovávat děti na tom není vůbec nic špatného... myslím si, že je to fajn mít děti.*“ Rád s nimi už teď tráví svůj volný čas, chodí za ním jeho kamarádky, které už děti mají „*tak si s nima rád hraju... rád s nima dělám blbosti.*“ Má trochu obavu z toho, jak se by se k tomu dítě stavělo ve chvíli, kdy by zjistilo, že jeho rodina je odlišná od ostatních „*potom se třeba může stát, že místo toho aby je měl rád, tak je rád mít nebude... bude je nenávidět za to, že si ho třeba přisvojili*“, ale věří, že pokud dítě dostatečně informuje o tom, jak se věci mají, tak se to dá řešit předem „*ho informovat dopředu, aby to náhodou pro něj nebyl nějaký prvotní šok, kdy najednou zjistí tuhle situaci, která je prostě samozřejmě nestandardní.*“

b) Děti jako vzkaz

Svou budoucnost vidí s partnerem, o kterého se bude moci opřít „*budu s někým žít... Můžeš přijít domů po práci, někomu si můžeš postěžovat, on tě obejmě*...“ Pokud by se rozhodl dítě adoptovat, vidí i jen to, že někoho vychová, tím způsobem, že po sobě něco zanechá „*to je jako úplně jedno jestli bude přímo moje, já ho vychovám, já mu něco předám a on to pak může předávat dál... zanechat někde nějaký ten vzkaz, aspoň na těch dětech.*“

13.4.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Kamilem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Kamil by v budoucnu dítě určitě chtěl, je mu jedno zda ho získá adoptací nebo bude jeho biologické, ale vzhledem ke své minulosti, kdy sám vyrůstal v dětské domově, by si rád dítě adoptoval, aby mělo možnost prožít život s milujícími rodiči a ne v ústavu. Dítě by rád měl s partnerem, kterého stále hledá. Rád s dětmi tráví svůj čas, například když k němu

na návštěvu přijdou kamarádky, které mají děti a vidí v nich zdroj radosti v životě. Dítě, které by adoptoval, by považoval za své vlastní a viděl by ho jako možnost jak někomu předat něco ze sebe.

Jak gayové přemýšlí o homoprentalitě jako takové?

Kamil si myslí, že homosexuálové by určitě měli mít možnost adoptovat si dítě, vzhledem k tomu že sám vyrůstal v dětském domově, ví jak je to tam těžké a že když je člověku osmnáct a z dětského domova odejde, nemá se pak o koho opřít a nemá nikoho, kdo by mu pomáhal dále v budoucnosti.

Jedinou obavu vyjádřil z reakce dítěte na fakt, že má dva otce. Báł by se, že až dítě zjistí, že nevyrůstá ve standardní rodině, našťve se na své rodiče. Takže si myslí, že o tomto tématu by se s dítětem mělo začít mluvit co nejdříve, aby to pro něj později, až bude konfrontováno se světem svých vrstevníků, nebyl šok.

13.5 Výsledky IPA rozhovoru s Romanem

Přehled coming outu a partnerství

Romanovi je 40 let, pochází z vesnice, kde podle jeho slov je složitější být homosexuálem „*tam sou ty lidi docela dost starý, není to jako město, kde to všichni berou normálně a tak.*“ Má dva sourozence, kteří už mají vlastní rodiny. Jemu je líto, že sám ji ještě nemá „*já nemam rodinu a je to zvláštní, že ještě ve 40 letech nemám rodinu.*“ Když byl mladší chodil i se ženami, ale nenaplňovalo ho to tolik, jako vztah s mužem „*Chodil sem mezi tím i se ženama... nemůžu říct, že se mi to nelíbilo, ale něco scházelo... nebylo to vono.*“ Poté si našel přítele a naplno se smířil se svou orientací „*Jednoho dne sem se seznámil na chatu s cizim klukem... a on byl hrozně fajn.. sme si řekli, že budeme mít nějakej vztah.*“

Jeho coming out vůči rodičům nebyl úplně dobrovolný, jeho otec našel v jeho pokoji gay časopis „*našel tam gay časopis, což jako ukazoval mý mámě, což bylo jako*

divný, že ho našel, protože mi evidentně musel prohledávat pokoj.“ Po tomto incidentu, kdy musel jít s pravdou ven, to jeho rodiče nepřijali nijak kladně „Tak se mnou nemluvil, máma tak jako trochu jo... jsou už stray no.“ Překvapilo ho, že nejlépe z rodiny to vzala jeho babička, která se nad tím ani moc nepodivila „moje babi, ta řekla, no tak si na kluky no... proč to nemůžou vzít rodiče, když to vzala moje babi.“

Se svým prvním přítelem byl delší dobu, ale poté zjistil, že je promiskuitní a že ho často podvádí *„že to že homosexuálové sou promiskuitní, stejně jako heteráci, ale myslím si, že homosexuálové jsou víc.“* Ještě několikrát se dali znovu dohromady, ale pokaždé se stejným výsledkem, znovu ho například podvedl na společné dovolené *„sem ho tam viděl, jak tam jde s nějakým tím klukem.“* Stal se sám promiskuitním *„sem lovil kluky, hodně mladý kluky“* a našel mezi nimi i svého současného přítele, se kterým plánuje společnou budoucnost *„s tím klukem si dokážu představit i život... mám v plánu svého přítele poždat o ruku.. Budeme mít psa, baráček, společnou hypotéku, což nás víc spojí, když budeme mít něco společnýho.“*

Přehled hlavních témat rozhovoru s Romanem

1. Vlastní dítě

- a) Zákaz styku pro biologickou matku
- b) Adopce striktně ne

2. Homosexuální rodina

- c) Víc lásky a prostředků
- d) Strach z odlišnosti

13.5.1 Popis tématu: Vlastní dítě

a) Zákaz styku pro biologickou matku

Roman chce dítě s nějakou ženou, která ho pouze porodí a dál na něj nebude mít žádný nárok *„chtěl bych někomu říct, kdo by byl schopnej donosit dítě z mého semene... bych nechtěl aby se ona potom s tím dítětem stýkala.“* Chce, aby vliv na výchovu měl pouze on a jeho přítel *„chci vychovávat já a můj partner a ne aby tam přišel nějaký cizí*

člověk. “ Matku svého budoucího dítěte tedy vidí pouze jako nástroj, který mu dítě porodí a dál o něj nebude mít žádný zájem „nějkej cizí člověk, kterej ho jenom porodil.“ Zároveň má ale strach, že po porodu by se matka odmítla dítěte vzdát „když najednou něco takovýho splodí, tak se v nich probudí nějaký ten cit mateřskej a tak... toho se teda bojím.“

b) Adopce striktně ne

Roman chce striktně vlastní dítě *„chtěl bych své biologické děti... chci svoje vlastní děti a chci aby to byla moje vlastní krev.. adopce nepřichází k úvahám, v žádnym případě.“* Má strach o to, z jakého prostředí by dítě pocházelo *„co já vim jaký to dítě je, jestli to nepocházelo od feťáků nebo nevim.“* Chápe, že adopce je pro spoustu lidí dobrou možností, jak dítě do své péče dostat. Ví také, že člověk si nevybírání, komu se narodí *„To dítě za to samozřejmě nemůže, to chápu“*, ale touží po dítěti, které bude biologicky jeho *„ale svoje je svoje.. chci aby mělo moje geny.“*

13.5.2 Popis tématu homosexuální rodina

a) Více lásky a prostředků

Roman tvrdí, že homosexuální páry, protože nemůžou jen tak dítě dostat, mají více času sehnat prostředky na to, aby se o dítě zvládly dobře postarat *„dokážou dát tomu dítěti tolik lásky a tolik disciplíny, který normální heterosexuální pár nedokáže... musíš brát v potaz, že gayové mají spoustu času... ten čas, kterej oni maj tak ho daj do toho dítěte.“* Myslí si, že homosexuálové jsou více disciplinovaní v tom, že se o dítě dokážou postarat a dát mu vše co potřebuje *„sme podle mě víc disciplinovaný, dokážeme to.“* Vidí to i u svého vztahu, oba partneři mají dobré zaměstnání, jsou nekuřáci a jsou připraveni dát dítěti vše, co potřebuje *„takže máme spoustu peněz k tomu, abychom mohli to dítě víc vzdělávat.“* Dále přiznává, že se mu líbí jeho finančně zajištěný život, s tím že si může dovolit koupit co chce *„si jí chci koupit, aniž bych musel přepočítávat každou korunu“*, dítě by mu v tom ale nepřekáželo, dělalo by mu radost investovat své peníze do někoho koho má rád *„tak mě by to dělalo radost, protože bych to dával tomu dítěti a ne sobě... dával to tomu dítěti, co mam rád... chtěl bych mu dát to nejlepší, je to investice, i kdyby to mělo stát cokoli je mi to jedno.“* Myslí si, že pokud má člověk dítě, měl by mu věnovat

co nejvíc může „*pokud mam dítě, tak se mam starat o to dítě a mam mu dát takový maximum, jak to dítě potřebuje.*“

b) Strach z odlišnosti

Jedinou obavu má z přijetí homosexuální rodiny okolím, poukazuje na to, že lidé si odlišností rádi všimají „*lidi ukazujou na cizí chyby, nebo na cizí odlišnosti.*“ Myslí si, že je to hlavně způsobeno tím, že mají sami doma problémy, které neřeší a vylívají si pak svoji zlobu na okolí, které je odlišné „*Maj často problém samy se sebou a nedokážou se srovnat s tím problémem, co maj samy doma... to potřebujou ventilovat ven.*“ Také se domnívá, že tak vzniká nenávisť dětí vůči cizím odlišnostem, a tak i případná šikana ve škole nebo ve školce „*spousta dětí si bere příklady z rodičů, z domova... a když budou doma nadávat na gay rodiče, tak děti to budou dělat taky, samozřejmě.*“

13.5.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Romanem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Roman by dítě chtěl, nejlépe tak, že buď on, nebo jeho přítel se stane biologickým otcem. Má ale strach z toho že žena, která by jim dítě porodila, by se později rozhodla, že si ho chce nechat. Navíc by si nepřál, aby matka dítěte jakkoli zasahovala do výchovy dítěte, představuje si, že to bude dítě pouze jeho a jeho partnera a případnou matku vidí pouze jako prostředek k početí a porození dítěte.

Adopce v jeho případě nepřichází v úvahu, chce dítě biologicky, pokud možno své. Má strach, že pokud by si dítě adoptoval, neví z jakého prostředí, bude pocházet.

Jak gayové přemýšlí o homoparentalitě jako takové?

Roman je pro povolení adopce homosexuálními páry. Myslí si, že homosexuálové jsou schopni zajistit dostatek financí k tomu, aby se o dítě dokázali dobře postarat. Také si myslí, že v sobě mají dostatek lásky, kterou mu můžou dát. Říká, že sám má dostatek

finančních prostředků, které by do dítěte rád investoval, protože by ty peníze vlastně investoval do někoho, koho miluje.

Strach má z reakcí okolí na homosexuální rodinu, je přesvědčen, že lidé si rádi všimají odlišností a řeší je raději než svůj vlastní život. Také si myslí, že dítě by se ve škole mohlo setkat s šikanou, ke které by ostatní děti dostaly podnět, z domova

13.6 Výsledky IPA rozhovoru s Petrem

Přehled coming outu a partnerství

Petrovi je 26 let, žije s přítelem, se kterým se seznámil na internetu, dva roky. Tráví spolu každý den, protože spolu chodí do stejné práce a jak Petr říká, občas se kvůli tomu hádají „*Leze nám to samozřejmě už taky trochu na nervy, komu ne.*“ Mají společného psa, kterého dávají do psí školky a Petr ho označil za jejich společné miminko „*máme pejska, malýho jorkšírka, je to naše miminko...posílaj nám třeba jeho fotografie jak spinká...*“

Coming out byl pro Petra složitý, protože už jako dítěti se mu ve škole smáli za jeho tloušťku „*všichni se mi smáli, že sem tlustej*“, a tak pro něj později bylo i složitější najít si partnera „*než sem si vlastně našel nějakýho partnera, tak to hrozně trvalo.*“ Jeho rodiče to, že je Petr homosexuál dodnes nepřijali „*Moje máma i můj táta mě odpískali, moje celá rodina vlastně... že teď sem jakoby sám.*“ Odmítnutí ho donutilo začít na sobě více pracovat, zhubl a nakonec si přítele našel „*ale o to víc mě to zase nakoplo k tomu, že musím zapracovat na sobě.*“ Mrzí ho, že se s ním rodina nebaví, ale na druhou stranu jim to nijak nevyčítá „*já jim to nemam za zlý, i když mě to mrzí.. já si myslím, že se to časem změní*“ a věří, že se spolu zase začnou komunikovat. Prozatím má alespoň sourozence, se kterými je ve styku a získává od nich informace o rodičích.

V současné době plánuje přítele požádat o vstup do registrovaného partnerství „*ale nejdřív si chci přítele vzít nebo se registrovat teda... můžeme si to udělat jako svatbu.*“

Přehled hlavních témat rozhovoru s Petrem

1. Touha po dítěti

- a) Biologické být nemusí
- b) Zanechání odkazu
- c) Benevolentní výchova

2. Strach z okolí

- a) Strach z reakcí
- b) Strach z předsudků

13.6.1 Popis tématu Touha po dítěti

a) Biologické být nemusí

Petr má děti rád a s přítelem již mluvili o tom, že by nějaké chtěli „*děti bysme spolu chtěli... určitě chceme dítě.*“ Nejdříve Petr řekl, že dítě by si přál získat pomocí adopce „*chtěl bych to dítě adoptí, nechtěl bych...*“, poté se zarazil a řekl, že je mu to vlastně jedno, jak dítě získají „*je mi jedno jestli bude biologický nebo od někoho.*“ Poté to vysvětlil tím, že má strach, že pokud by se na dítěti domluvil s nějakou ženou, tak by si to mohla rozmyslet a oni by o dítě přišli „*vadilo by mi kdyby tam někde ještě figurovala ta žena, co to dítě porodila.*“ Nakonec znovu řekl, že je mu jedno, čím to dítě bude, pokud ho bude moci vychovávat bude ho brát jako vlastní „*je mi jedno jestli bude adoptí nebo bude moje biologický nebo přítele biologický, bude moje prostě.*“

b) Zanechání odkazu

Petr má sourozence, kteří děti mají a on k nim má dobrý vztah „*i když mam sourozence a ty děti mají... k tim dětem tíhnu, mám je rád.*“ Hodně ale mluvil o tom, že by na světě chtěl něco zanechat po sobě „*chceme tady něco zanechat po nás.*“ Je to pro něj důležité „*poněvadž takhle když jsme jenom dvě a umřem, tak nezanecháme nic*“, dokonce se rozmluvil o tom, že pokud by měl jít do války, chtěl by zemřít nějakou hrdinskou smrtí,

aby mohl mít své jméno na pomníku a nikdo na něj nezapomněl „*vim, že tam umřu, ale budu mít vlastní pomník a někde budu mít své jméno.*“

c) Benevolentní výchova

Petr má děti rád a vidí je jako zpestření života „*mám rád jejich přítomnost... jsou hrozně pravdomluvný, jsou takový free... zasměješ se s nima*“ a má přesnou představu jak by své dítě vychovával, říká že by svému dítěti dovolil dělat cokoli, co by si přálo „*že on co bude chtít*“, nechce ho totiž vychovávat stylem, kterým byl sám vychová „*což hlavně chtěli naši rodiče, ty nám striktně řekli tohle, tohle, tohle...*“ Rád by, aby jeho dítě dělalo to, co si přeje a co ho bude bavit „*to co ho doopravdy baví, ne to co chce, nebo co chtějí rodičové.*“ Samozřejmě ale chce hlídat nějaké hranice, přes které by ho nepustil aby si neublížilo „*nechci aby zahrnul někam, kde by mu to ublížilo.*“

13.6.2 Popis tématu: Strach z okolí

a) Strach z reakcí

Petr se bojí reakcí lidí v okolí „*bojím se hlavně tich reakcí dětí a rodičů.*“ Tvrdí, že spousta lidí se pouze tolerantně tváří, ale ve skutečnosti tak úplně tolerantní nejsou „*žijeme v takovym století, i když se všichni tvářej jak sou happy, jak se maj všichni rádi, není to tak.*“ S těmito reakcemi tedy počítá „*ale do toho už s tím musíme jít*“, jeho přítel je právník, takže si myslí, že by se s tím dokázali nějak vypořádat „*můj přítel je právník, tak já si myslim, že nějaký takový paragrafy má v hlavě, tak by s tím něco udělal.*“

b) Strach z předsudků

Petr zkoušel porovnávat rozdíl mezi tím, když dítě mají dvě lesby nebo dva gayové „*Chlapi to mají těžší, mnohem těžší, mají to těžký v tom, že se na to hůř koukaj lidi.*“ Uvádí příklad na tom, že většině populace nevadí lesbické porno, ale gay porno je pro ně nepřijatelné „*heterák ti řekne, no já se kouknu na lesbický porno, ale na gay porno se ti nekouknu.*“ Tyto obavy potom přenesl i na to, jak se bude společnost dívat na dva otce, má strach z předsudků. A z toho, že si lidé budou myslet, že z dítěte automaticky vychovají homosexuála „*Co když vlastně ho přetransformujou do homosexuála nebo tak...*“

Na druhou stranu je s tím tak smířený, že by mu absolutně nevadilo, kdyby jeho dítě skutečně bylo homosexuální a vyrovnal by se i s reakcí okolí „*No a kdybych najednou zjistil, že je gay no tak je gay no, ježišmarja, co je komu do toho.*“

13.6.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Petrem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Petr by určitě dítě chtěl, je mu jedno zda ho získá pomocí adopce nebo bude jeho biologické, choval by se k němu vždy jako ke svému vlastnímu. V případě biologického dítěte má strach, že by se do vztahu s dítětem chtěla zapojit i matka, což nechce. Představuje si, že dítě bude pouze jeho a jeho přítele. Chce v životě někoho vychovávat, něco někomu předat a mít na světě něco co po něm zůstane dál.

Má děti rád a dokonce má i vymyšlené jakým otcem by chtěl být. Nemá rád výchovu, kdy rodiče svému dítěti diktují, jak má žít. Proto by byl otcem, který nechá dítě dělat to co ho baví a nebude ho do ničeho nutit.

Jak gayové přemýšlí o homoprentalitě jako takové?

Petr je pro adopci dětí homosexuálními páry, ale má z toho také velký strach. Bojí se reakce okolí. Je přesvědčen, že lidé nejsou zdaleka tak tolerantní jak se tváří, ale bere to tak, že to tak je a musí se s tím případně počítat. Strach má také z reakcí okolí, které by si mohlo myslet, že z jeho dítěte vychová homosexuála. Také si myslí, že dva muži jako rodiče to mají mnohem těžší než dvě ženy, kdy na ženy se společnost dle něj dívá mnohem tolerantněji.

13.7 Výsledky IPA rozhovoru s Lukášem

Přehled coming outu a partnerství

Lukášovi je 25 let, studuje Vyšší odbornou školu, obor farmaceutický asistent, předtím neúspěšně studoval ekonomii. Nikdy v životě neměl stálého partnera „*Přítele sem bohužel nikdy neměl no... sem takovej nedotčenej.*“ Dokonce se již začíná obávat, že si ani nikdy nikoho nenajde „*začal sem se smířovat s tím, že já budu mezi těma lidma co budou navždy sami a budou ožírány kočkou až umřou.*“ Celkově jeho projev působil dost sklíčeně, vyjmenovával pouze co všechno na světě nemá „*nikoho nemám, nemám pejska, nemam kamarády, nemám kočičku.*“

Dále říkal, že jeho coming out ještě ani neproběhl, protože to ještě neřekl skoro nikomu z rodiny „*z rodiny to ví jenom ségra a sestřenka a to ségra o tom se mnou nikdy nemluvila.*“ Jeho přátelé to ale už ví asi osm let „*kamarádi jo, těm už sem to řek někdy v sedmnácti, když sme chodili popíjet a tak.*“ Sám na sobě to pozoroval už dávno na dětských táborech „*člověk blbne nebo jak to říct, ale jako že by se stala nějaká ekšn, líbačka nebo tak to ne... si myslim, že tůto člověk prostě ví.*“ Myslí si, že se s tím vyrovná úplně ve chvíli, kdy to o něm budou vědět všichni „*že se to trošku zlepší, až to řeknu jako všude, až prostě budu jako hrdě chodit, až budu ten proud.*“

Přehled hlavních témat rozhovoru s Lukášem

1. Dříve děti nechtěl

- a) Sestřino dítě
- b) Sám dítě nechce

2. Budování vztahu k dětem

- a) Předání zkušeností
- b) Tolerantní společnost

13.7.1 Popis tématu: Dříve děti nechtěl

a) Sestřino dítě

Dříve k dětem neměl vůbec žádný vztah“ *treba před třema rokama bych řek, že ne.*“ Od té doby co se narodilo dítě jeho sestře si k nim vztah začíná nacházet *„co i třeba ségra tak má dceru... tak si k dětem začínám dělat vztah a dokážu si to do budoucna představit.*“ Za sestrou a jejím dítětem jezdí často a rád s ní tráví svůj volný čas *„ségra malá, tak za nima jezdím celkem často, celkem rád, s tou malou rád trávím svůj volnej čas.*“ Trávit čas s dítětem mu hlavně přináší radost *„ protože sou roztomilý...“*

b) Sám dítě nechce

Dítě si představuje, pouze pokud by ho měl vychovávat se svým partnerem *„představuju si u toho druhýho, sám až třeba, to ne...“* Vidí to také jako způsob jak se s nějakým člověkem spojit na celý život *„kdyby se to třeba rozpadlo, ten vztah, tak nemůžeš ho hodit do popelnice, že jo.“*

13.7.2 Popis tématu: Budování vztahu k dětem

a) Předání zkušenosti

Dítě by nyní chtěl ze tří důvodů, za prvé aby na světě něco zanechal *„Chtěl bych je, nevím, aby po mě jako něco zbylo... abych měl komu co předat“*, druhým důvodem je, že by se chtěl o někoho starat *„abych se měl o co starat“* a za třetí by chtěl někomu předat svoje vědomosti a zkušenosti *„předat nějaký svoje vědomosti.“*

b) Tolerantní společnost

Lukáš si myslí, že dnešní společnost je k homosexuálům natolik tolerantní, že by s homosexuální rodinou neměla žádný problém *„já si myslím, že dnešní společnost je celkem tolerantní... že by to až takovej problém asi bejt neměl... že pakliže ty lidi budou slušný, tak jako je úplně jedno jestli to sou dvě ženský, dva chlapi nebo mix že jo.“* Zároveň ale přiznává, že vzhledem tomu, že je jedním z těch co by si to dítě přáli, tak to nemusí

vidět úplně objektivně „nejsem úplně objektivní, protože že jo patřím do té minority...“ , ičasto slýchá od přátel, že společnost zase tolik tolerantní není „kamarádi mi říkaj, že by ho šikanovali ve škole“, on sám je ale přesvědčený, že by k šikaně nedocházelo „ale já si myslím, že tohle by nebylo prostě... že by se na to, nevím já si to fakt nemyslím.“

13.7.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Lukášem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Lukáš původně vůbec neuvažoval o tom, že by děti někdy chtěl. Až v poslední době, kdy vidá dítě své sestry, se v něm touha po dítěti probudila. Svoji neteř si oblíbil a rád s ní tráví čas. Pokud by jednoho dne dítě měl, představuje si jeho výchovu společně se svým přítelem, kterého však momentálně nemá. Myslí si, že je to dobrý prostředek k tomu, aby spojil dva lidi natrvalo a chtěl by také někoho, komu by mohl předat své zkušenosti.

Jak gayové přemýšlí o homoprentalitě jako takové?

Lukáš je jediný, kdo je naprosto přesvědčen o tom, že společnost je dnes již natolik tolerantní, že by se k homosexuální rodině stavěla stejně jako k heterosexuální. Zároveň si je ale vědom toho, že vzhledem k tomu, že je homosexuál může na toto téma mít zkreslený pohled. Často totiž od svých přátel slýchá, že dítě by bylo šikanované, sám tomu ale nechce věřit.

13.8 Výsledky IPA rozhovoru s Miroslavem

Přehled coming outu a partnerství

Miroslavovi je 30 let, má přítele. Ten žije s manželkou, která o jejich vztahu ví „*mají takovej volnější vztah, ale s tím ona do toho šla.*“ Jeho přítel se ke své homosexualitě přiznal teprve nedávno a nechce ještě, aby o tom vědělo okolí. Proto pokud spolu tráví čas, odjíždějí někam kde je nikdo nezná „*musíme vždycky někam odjet, aby nás nikdo neviděl.*“ Ještě se neví zda se jeho přítel rozvede a budou moci být pouze spolu „*do budoucna nevím, jestli se rozvede nebo co bude dělat.*“

Jeho coming out proběhl bezproblémově „*si řekli no tak je 21.století, no co*“, navíc u nich v rodině není jediný homosexuál „*Ale sou na to zvyklí, protože z naší strany sou taky homosexuálové*“, jediné co je trápilo bylo, že nebudou mít vnoučata „*Samozřejmě mojí máme nebo rodičům je líto, že nebudou mít vnoučata*“, ale má ještě mladší sestru a tak věří, že ta jim vnoučata dá „*ještě tady je sestra, pokavaď nebude lesba teda, což asi doufám ne.*“

Přátelé ho většinou také přijali, kromě jeho nelepšícího kamaráda, který se s tím nedokázal vyrovnat „*Vzal to špatně prostě, ale nezazlívám mu to*“, protože se bál že se na něj Miroslav díval jako na sexuální objekt „*ty ses mi určitě díval na ptáka, ty ses mi díval na prdel, panebože děláš si ze mě prdel*“, Miroslavovi je to líto „*Je to docela těžký o tom mluvit... to mě teda hodně zamrzelo*“, protože to byl jeho nejbližší člověk „*Ale furt sem si nenašel cestu k nějakýmu člověku, kterýmu bych moh věřit, tak jako jemu.*“

Přehled hlavních témat rozhovoru s Miroslavem

1. Děti pro heterosexuály

- a) Máma- táta- vzory
- b) Muž není máma

13.8.1 Popis tématu: Děti pro heterosexuály

a) Máma- táta- vzory

Miroslav děti nechce, myslí si, že by je měly vychovávat pouze heterosexuální páry „*myslím si, že dítě maj vychovávat normálně heterosexuální páry.*“ Problém vidí v tom, že dítě potřebuje mužský a ženský vzor, který by mu případní dva otcové nemohli dát „*oni tam maj zázemí, maj tam mámu, maj tam tátu a každéj se chová jinak.*“ Sám si neumí představit, že by se o dítě staral, protože neví jak. Myslí si že ženy mají určitou roli ve výchově a vědí nejlépe, jak se o dítě postarat „*vadilo by mi to prostě, mít to dítě a vychovávat ho... ani nevím jak bych ho měl vychovávat...*“ Říká ale, že pokud někdo dítě chce, nevidí v tom žádný problém „*Takže at' si ho maj třeba, at' i klidně maj děti, padesát dětí... když se o něj zvládnou postarat.*“

b) Muž není máma

Miroslav zná ze svého okolí spoustu gayů, kteří se chovají více jako ženy „*máme hodně jakoby vykrucený*“, a tak věří, že v každém páru je jeden, který se chová více jako žena a druhý jako muž „*Je tam určitě nějaká role feministky, jako že muže a role toho heteráka v uvozovkách.*“ Pořád si ale nemyslí, že ve vztahu k dítěti by to bylo dostačující, myslí si, že děti potřebují oba rodiče, protože každé z pohlaví je pro ně nějakým způsobem důležité „*tak syn jde za mámou a dcera za tátou, ale když sou takhle dva chlapi, tak je to takový zvláštní.*“ Nemyslí si, že by dva muži mohli zastat tyto role „*může jim třeba poradit ten feminní kluk, ale kterej je víc jako žena*“, protože gayové, kteří se chovají více jako ženy jsou dle jeho názoru přecitlivělí „*myslím si, že sou třeba citlivější než ženy.*“ Nechtěl by ani žít v budoucnu s dětmi svého přítele a myslí, že ani přítel by to nechtěl „*myslím, že můj přítel by určitě nechtěl abych vychovával ty jeho.*“ Pokud by spolu v budoucnu s přítelem zůstali, je ochotný děti vídat pouze občas „*udělám jim oběd, ale aby žily s náma to si myslím, že ne.*“

13.8.2 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Miroslavem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Miroslav děti nechce, je přesvědčen, že dítě patří do rodiny, kde je muž a žena. Sám by nevěděl jak dítě vychovávat a jak se o něj starat. Jeho přítel má děti z manželství a on si vztah k nim představuje pouze přátelský, nepřeje si, aby s nimi případně bydlely, protože by se o děti dokázal postarat pouze krátkou chvíli.

Jak gayové přemýšlí o homoparentalitě jako takové?

Není proti adopci homosexuálními páry, ale myslí si, že i kdyby se homosexuální pár snažil sebevíc, nebyl by schopný dítěti dát to co matka a otec. Říká, že matka a otec mají v rodině určitou roli, kterou dva lidé stejného pohlaví, nejsou schopni zastat.

13.9 Výsledky IPA rozhovoru s Tomášem

Přehled coming outu a partnerství

Tomášovi je 29 let a má přítele už 10 let, nastěhovali se k sobě hned týden poté, co se poznali „*My sme se teda seznámili, tejden na to sme se k sobě nastěhovali, oba dva, od té doby to funguje.*“ Vztah mají harmonický „*je to stále aktivní, jak v tom sexu tak i porozumění... podporuje mě v tomhleto, to co chci, tak samozřejmě dá mi takovou tu volnosť.*“ Mají mezi sebou větší věkový rozdíl a tak nemají žádné společné přátele „*Já si nerozumi s téma jeho přátelema a on si nebude rozumět s téma mejma přátelema, prece jenom je tam takovej ten věkovej rozdíl*“, a proto volný čas tráví jen ve dvou „*Ten čas, kterej spolu trávíme, tak se snažíme vynaložit nejlíp, jak umíme, to znamená sportem, protože oba rádi sportujeme.*“

Ještě než zjistil, že je homosexuál vídal se s jednou dívkou, ale když mělo dojít na pohlavní styk, nebyl toho schopný „*předtim sem teda byl s jednou holkou a to se mi nepostavil, tak už sem samozřejmě věděl, že je něco špatně*“, poté se seznámil s klukem a zjistil, že to je to ono „*a pak samozřejmě to začalo tak, že sme spolu začali něco dělat a bylo to hrozně fajn.*“ Když se pak zpětně zamýšlel nad svým životem, tak si uvědomil, že

už od dětství ho to táhlo spíše k mužům, jen nevěděl co se vlastně děje, protože v jeho dětství o tom nikdo moc nemluvil a on o tom moc věcí nevěděl „*tak už v tej době sem věděl, že se mi líbej ty chlapi, Lunetici třeba... Protože to neznáš, že jo, bydlíš na vesnici, mezi heterákama, žena a muž a nevíš o tom, že existuje ještě nějaká druhá strana, kde by byli muži s mužema.*“ Jeho rodiče to vzali dobře, jen matčina první reakce byla zklamání, že nebude mít vnoučata „*Já nebudu mít vnoučata? Tak říkam, mami nebudeš mít vnoučata*“, vztah s jeho otcem se poté co se mu přiznal zlepšil „*ten mě objal a dal mi pusu a od tý doby máme krásnej vztah.*“

Přehled hlavních témat rozhovoru s Tomášem

1. Obavy z rodičovství

- a) Cizí děti nesnáší
- b) Finanční prostředky
- c) Co na to dítě

2. Dítě jediné v zahraničí

- a) Netolerantní Česko
- b) Strach ze šikany

13.9.1 Popis tématu: Obavy z rodičovství

a) Cizí děti nesnáší

Tomáš k dětem obecně nemá moc dobrý vztah „*Já fakany nenášim... cizí mě teda hrozně rozčilujou a hrozně mě vytáčí.*“ Ale pokud by dítě bylo jeho, miloval by ho a dal by mu vše „*kdybych měl svoje vlastní, tak ho budu milovat a dam mu všechno a první poslední.*“ Jeho bratr má dvě děti, které má rád a rád se o ně i staral, když byly malé „*protože sou to moje děti, že jo, moje krev a prostě patří ke mně, takže sem je hrozně rád choval, rád sem jim zpíval a tak dál.*“

b) Finanční prostředky

Pokud by se rozhodl, že dítě chce, dal by zpočátku velký důraz na to, aby měli s přítelem dostatek finančních prostředků na jeho zajištění „*kdyby to moje finanční prostředky dovolovaly, tak mu snesu modrý z nebe.*“ Zároveň je mu jedno zda si dítě adoptuje nebo ho dostane jinou cestou, bude ho považovat za své a i tak se k němu bude chovat „*kdybych měl na to finanční prostředky, tak bych ho určitě chtěl a klidně si adoptuju i nějaký z Afriky, protože je úplně jedno jaký bude mít to dítě rasu.*“

c) Co na to dítě

Má obavu, jak se k tomu, že má dva otce, postaví dítě až vyroste „*já bych se bál toho až by to dítě vyrostlo, tak bych se bál co vlastně na to on sám bude říkat, že má dva tatínky...*“ Je ale přesvědčený, že pro dítě je lepší vyrůstat se dvěma otci, než v dětském domově „*myslím, že je to lepší, když má to dítě dva tatínky, než když nemá žádný rodiče... takže si myslím, že i tomu dítěti, když si ho vezmou z toho domova nebo odkad', tak mu daj mnohem víc než jiný heterosexuální páry*“. Také věří, že i když je pro dva muže složité dostat dítě do péče, měli by se o to snažit „*holt se to musí nějak vytrpět, já si myslím, že to vždycky bude nějakou chvíli trvat.*“

13.9.2 Popis tématu: Dítě jedině v zahraničí

a) Netolerantní Česko

Tomáš si myslí, že češi nejsou tolik tolerantní, jako se tváří „*naše společnost se tváří, že má ráda homosexuály, jak je hrozně toleruje... ale není tolerantní, vůbec není tolerantní.*“ Proto pokud by měl dítě, chtěl by se s přítelem odstěhovat do zahraničí, kde si myslí, že lidé jsou k homosexuálům tolerantnější a jsou tam na ně více zvyklí „*tak bych určitě požádal přítele abychom se odstěhovali někam jinam, někam kde sou tolerantnější jak k homosexuálům, tak i k adopci homosexuálů.*“ Vidí netoleranci v České republice a proto si myslí, že je to v jiných státech jinak, sám ale uznává, že jinde nebyl a tak neví jistě zda jinde skutečně budou tolerantnější „*že všude sou lidi takový a takový... Pokud to nezažiju na vlastní oči nebo na vlastní kůži, tak mam nějakou vidinu, kterou vidim a mam nějakou vizi a doufam, že to tak bude.*“

b) Strach ze šikany

Strach má především z toho, jak by ostatní děti reagovali na jeho dítě, když by zjistily, že má dva otce „*ty děti dokážou bejt tak zlý, kdyby zjistily, že moje dítě má dva tatínky... budou ho šikanovat nebo nevim, budou se mu smát, nevim co se může stát.*“ Také si myslí, že ty děti by doma poslouchaly od rodičů, že mít dva otce je nenormální a to by vedlo ještě k větší šikaně „*ještě kdyby to zjistili jejich rodiče, což oni zjistí samozřejmě, tak je budou ještě k tomu očkovat, aby byly na to dítě zlý.*“ Tomáš si myslí, že je to i hodně o tom, jak se k celému problému postaví samy školy a jak by případnou šikanu řešily „*Potom už to bude jenom záležet na tej škole, jak se k tomu prostě postaví.*“

13.9.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Tomášem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Tomáš obecně děti nemá moc rád, rád je má až ve chvíli, kdy jsou s ním v nějakém příbuzenském vztahu, jeho bratr má děti, které má rád. Pokud by měl své vlastní, dal by jim vše, co by mohl. Dítě tedy plánuje, ale až v době, kdy na tom s přítelem budou dostatečně finančně dobře, aby se o něj mohli co nejlépe postarat. Zároveň je mu jedno, odkud bude dítě pocházet, zda bude jeho nebo jeho přítele biologické nebo ho získají adoptí, nebrání se ani dětem, které by byly jiné rasy. Pokud by ale Tomáš a jeho přítel o dítěti reálně přemýšleli, chtěli by se nejdříve přestěhovat do jiné země, kde jsou podle něj k homosexuálům mnohem tolerantnější.

Jak gayové přemýšlí o homoprentalitě jako takové?

Tomáš si myslí, že homosexuálové by měli mít možnost adoptovat dítě, protože homosexuální rodina by dítěti byla schopna dát mnohem víc lásky než dětský domov. Také má strach z reakcí okolí a z případné šikany. Myslí si, že děti ze školy by to doma řekly rodičům, kteří by to nebyli schopni přijmout a vedli by své děti k tomu, aby dítě homosexuálního páru šikanovaly, i proto by si právě přál dítě vychovávat v jiné zemi, kde je přesvědčen, že lidé jsou více zvyklí a tolerantní k homosexuálům i homosexuálním rodinám.

13.10 Výsledky IPA rozhovoru s Pavlem

Přehled coming outu a partnerství

Pavlovi je 28 let, je krátce bez přítele a rozchod ho velmi zasáhl, byli spolu 5 a půl roku a stavěli dům. Jeho přítel ho podvedl s jiným mužem, kterého znal pouze čtyři dny „*a to mi oznámil, že už tři dny chodí s tím Romanem, kterýho zná čtyři dny a že mu byl ukázat jak se staví ten dům na ***, že se tam s nim na Vánoce chce nastěhovat a chce s nim strávit zbytek svého života.*“

Jeho coming out probíhal na střední škole, kde měl dlouhou dobu přítelkyni, kterou podle jeho slov miloval „*pořád sem si myslel, že prostě víc se mi líbí ty holky, tak sem na ní vyrukoval, že pokud nebudu s ní, tak jedině s nějakým chlapem.*“ Jeho spolužáci si ho pořád dobírali, že je homosexuál „*spolužáci, tak si mě furt dobírali a furt mě nazývali buzerantem a buzerant sem a buzerant tam...*“, na školním výletě do knihovny, mu dali do rukou kamasútru pro gaye a on si začal uvědomovat, že to co v té knize vidí se mu vlastně líbí „*Nejhorší na tom bylo, že mě se ty obrázky jaksi líbili.*“ Když od okolí pořád poslouchal takové narážky začal o tomto tématu stále více přemýšlet a postupně si začal uvědomovat, že mají asi pravdu „*Vůbec sem nevěděl, že vede toho kluka jde nějaká holka. Tak sem si teda říkal, že nevím, tam asi něco bude.*“ Poté se seznámil se svým prvním přítelem a nastěhoval se k němu „*postupně sem se tam nastěhoval, řídil sem jeho auto...*“ Ve škole si z něj pořád utahovali, a tak to jedoho dne nevydržel a před celou třídou přiznal, že je homosexuál. Od té doby si z něj nikdo legraci neděla a on měl pocit, že konečně zapadl do kolektivu „*od té doby, tak už mi v životě nikdo neřek buzerante... ve čtvrtáku sem měl pocit, že do té třídy patřím.*“

Rodiče jeho homosexualitu nepřijali a pokaždé, když se s nimi bavil, ho přesvědčovali, že by se měl jít léčit a najít si dívku „*tak to začalo, najdi si holku, nebud' na kluky, jdi se léčit, předělej se, tohle mi domů netahej a tak podobně.*“ Matka mu také vyčítala, že nebude mít vnoučata, i když má Pavel dva bratry a dokonce ani po vnoučatech nikdy netoužila „*najednou mi vpálila několikrát do ksichtu, že ode mě nebude babička...*“ Trochu se to uklidnilo až v době, kdy si našel posledního přítele, kterého jeho rodiče měli rádi „**** si oblíbili, měli ho rádi a nevadilo jim, že spolu spíme v jedný posteli*“, ale před

veřejností to stejně matka tajila dále „*aby nás představila, tak nás představila tím způsobem, že řekla tohle sou moje děti...*“

Přehled hlavních témat rozhovoru s Pavlem

1. Pocity z dětí

- a) Sentimentální pocity
- b) Strach z malých dětí

2. Vlastní dítě

- a) Domluva s kamarádkou
- b) Zřeknutí se mateřství

13.10.1 Popis tématu: Pocity z dětí

a) Sentimentální pocity

Pavel má děti rád „*mám je rád.. jinak děti mi nevadí.*“ Pokud na ulici potká matku s kočárkem, líbí se mu to a představuje si, že by to jednoho dne mohl být on „*mám taky hrozně sentimentální pocity, když vidím holku jak táhne kočárek s dítětem.*“ Dokonce nedávno viděl dva muže s kočárkem a představoval si, že by to byl on a jeho přítel „*tak sem potkal dva kluky jak táhnou kočárek s dítětem... mě se to strašně líbilo, chtěl bych to zažít, se svým přítelem.*“

b) Strach z malých dětí

Má trochu strach z malých dětí „*at' si ho prostě pochovám a já od toho dával ruce pryč...*“, zároveň ale říká, že to bylo tím, že to dítě nebylo jeho a že o své by se rád naučil starat „*to dítě prostě nebylo moje, nemam zkušenosti, jak ho chytat a co když mi spadne... kdyby bylo moje, tak by mi to nevadilo*“. I přes to by byl radši, pokud by měl dítě, aby alespoň nějakou dobu bylo u své matky „*tak bych byl radši, kdyby bylo třeba do tří u ní.*“

13.10.2 Popis tématu: Vlastní dítě

a) Domluva s kamarádkou

Nechce si dítě adoptovat, ale je domluvený se svou kamarádkou, že bude mít vlastní dítě s ní „já bych dítě neadoptoval, dítě chci, ale pouze svoje...“ Kamarádka se v současné době vymlouvá „jenom ta holka se jaksi pořád cuká.“ Domluvili si, že pokud si Pavel do 30 let nenajde muže, se kterým by žil bude mít dítě s ní a bude s ní i žít, nyní po rozchodu se rozhodl, že dítě chce co nejdříve „sem na ní vyrukoval, že chci dítě, že jinak s ní nebudu, a že to dítě chci o tři roky dřív.“ V rozhovoru, ale také zmínil, že by chtěl jít s dítětem na rodičovskou dovolenou „Já si představuju, že pudu na mateřskou.“

b) Zřeknutí se mateřství

Pavel má strach, že až by matka jeho dítěte porodila, nebude chtít mu to dítě svěřit „se stejně pořád bojím, že i když mi na to ta holka kejvne... že to dítě porodí a nebude mi ho chtít dát.“ Věří, že pokud by pak kvůli tomu došlo k soudu, dá soud dítě raději do péče matky „u nás se děti spíš dávaj ženským pak někde u soudu“, na tuhle situaci má vymyšlené dvě řešení. Za prvé podpis nějaké smlouvy „uzavřeme dohodu, kterou necháme, aby se zřekla mateřství a nesebrala mi ho“ a za druhé mít dítě právě s tou svojí kamarádkou, u které ví v jakých podmínkách by to dítě vyrůstalo, a ne s nějakou cizí ženou „než aby to byla nějaká cizí ženská, kdyby jí ruplo v kouli, tak vim kde bydlí, ale i vim v jakých podmínkách by to dítě vyrůstalo.“

13.10.3 Shrnutí výsledků analýzy rozhovoru s Pavlem

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Pavel má děti rád a často si představuje, že by sám jedno měl. Když vidí na ulici pár, který veze kočárek s dítětem, vyvolává to v něm sentimentální pocity. Je domluven s kamarádkou, že spolu dítě zplodí. Na jednu stranu by rád šel na mateřskou dovolenou a o dítě se staral, ale na druhou stranu z toho má strach. Má strach, že by to nedokázal nebo omylem dítěti nějakým způsobem ublížil. Jako vhodnou alternativu tedy vidí v tom, že by

jeho kamarádka dítě vychovávala do té doby než by začalo chodit a poté by se o něj naplno staral on. V tomto scénáři ale vidí problém v tom, že by si matka k dítěti udělala vztah a nechtěla by ho poté předat do výchovy jemu. Proto si také neumí představit, že by dítě měl s nějakou cizí ženou, protože pokud by tento scénář nastal, u své kamarádky by alespoň věděl, v jakém prostředí dítě vyrůstá. O adopci dítěte nepřemýšlel.

Jak gayové přemýšlí o homoprentalitě jako takové?

Pavel s adopcí homosexuálními páry teoreticky souhlasí a říká, že dítě se u nich bude mít rozhodně lépe než v dětském domově. Sám by si ale dítě neadoptoval, proto o tomto tématu ani dále nemluvil.

14 Individuální a společná témata

V tomto kroku jsem znovu prošla témata respondentů a hledala v nich souvislosti. I přes to, že každý z respondentů si prošel úplně jiným životním příběhem a většinou spolu neměli moc společného, jsem u nich našla spoustu témat a názorů, která se opakovala.

V jejich minulosti se objevuje spousta rozdílů, jejich cesta k otevřené homosexualitě byla rozdílná a i přes to většina z nich sdílí podobný názor na výchovu dětí i podobné touhy po dětech.

Ve společných tématech jsem hledala hlavně odpověď na mé výzkumné otázky, které znějí:

Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?

Jak gayové přemýšlí o homoprentalitě jako takové?

Následná témata jsou ta, která se objevila v různé míře u všech respondentů.

Přehled společných témat:

1. Touha po dítěti
2. Motivace k rodičovství
3. Homosexuální rodič
4. Problém se šikanou

14.1 Touha po dítěti

Většina respondentů po dítěti nějakým způsobem touží. Rozdělili se na dva tábory, kdy jeden si přeje dítě zásadně svoje vlastní, tedy biologické. Mezi tyto respondenty se řadí Jan, Miroslav, Adam a Vojtěch. Kde Adam je jakási výjimka, která po výchově dítěte vlastně až tolik netouží, pouze je domluven se svojí kamarádkou, že by k početí dítěte někdy v budoucnu mohlo dojít. Nerad by se však pasoval do role rodiče, protože se na to necítí mít správné povahové vlastnosti. Dítě by chtěl mít spíše jen ze zvědavosti.

Dalším, kdo touží po biologickém dítěti, je Jan. Ten vzhledem ke své profesi učitele vychovává děti v práci každý den, proto si přeje mít dítě vlastní, které by mohl vychovávat. V současné době je mu jedno zda by ho vychovával sám nebo s partnerem, jen doufá, že se mu podaří nalézt někoho, kdo mu touhu po dítěti pomůže realizovat.

Také Pavel by si dítě nikdy neadoptoval, má domluvu s kamarádkou, která obsahuje to, že ve třiceti letech spolu zplodí dítě. Pavel není ještě plně rozhodnut, jak to bude vypadat po narození dítěte, protože na jednu stranu tvrdí, že by rád šel na mateřskou dovolenou, ale na druhou stranu má strach z malých dětí a nejraději by byl, kdyby matka dítě vychovávala do doby než by dítě dokázalo samo chodit.

Roman je posledním z respondentů, kteří striktně trvají na vlastním biologickém dítěti. Chce své dítě z toho důvodu, že má obavu z původu adoptovaného dítěte.

Všichni tito respondenti kromě Jana vyjádřili obavu z toho, že pokud by měli s nějakou ženou dítě, měli by strach z toho, že jim dítě nebude ochotna nechat v péči. Bojí se toho, že žena po porodu k dítěti přilne a bude ho chtít vychovávat sama, proto si jako matku pro své děti chtějí vybrat ženu, kterou znají. Případně s matkou jejich budoucího dítěte, sepsat smlouvu, která ji zbaví rodičovských práv.

Zbýlým respondentům, kteří by někdy v životě chtěli dítě, je jedno zda si dítě adoptují, bude jejich biologické nebo bude biologické jejich přítele. Konkrétně to jsou Tomáš, Petr, Lukáš a Kamil. Všichni se shodli, že jim na původu dítěte nezáleží a i k adoptovanému by se chovali jako k jejich vlastnímu.

Na druhé straně stojí Miroslav a Vojtěch, kteří dítě ve svém životě odmítají a neumí si představit, že by se mohli někdy stát otci.

Vojtěch z toho důvodu, že po dítěti netoužil nikdy. Nepřisuzuje to své orientaci, ale tomu, že na světě jsou lidé, kteří po dítěti touží a ti, kteří po dětech netouží. A on se řadí k těm, pro které dítě v životě nic neznamená. Neumí si představit, že by dítě vychovával, ani pro něj ve svých životních plánech nemá místo. Představuje si budoucnost pouze se svým partnerem a psem.

Miroslav si myslí, že rodinu s dítětem by měl tvořit muž a žena. Myslí si, že dva muži v rodině nikdy nenahradí matku a otce. I když přiznává, že někteří homosexuálové jsou částečně jako ženy, nemyslí si, že by mohli roli matky dostatečně zastat.

Osm z deseti respondentů tedy nějakým způsobem ve svém životě vidí dítě, sedm z nich si přeje stát se právoplatným otcem, pokud se k tomu v jejich životě objeví vhodná doba a situace.

14.2 Motivace k rodičovství

I mezi motivací k rodičovství můžeme najít nějaké společné rysy. Například Jan, Kamil, Petr a Lukáš doslova vyjádřili své přání předat někomu dalšímu své zkušenosti a hodnoty. Všichni říkají, že by rádi po sobě něco zanechali, aby jejich odkaz pokračoval i po jejich smrti.

Jan po tomto touží z toho důvodu, že jako učitel je zvyklý někomu tyto věci předávat, jen by byl rád, kdyby to mohl předat někomu, kdo bude pouze jeho dítě. Nestačí mu již předávat své vědomosti dětem ve škole a byl by rád, kdyby našel ženu, která mu umožní mít vlastní dítě. Také by si přál svůj život naplnit nějakou aktivitou spojenou s výchovou, stěžoval si, že je momentálně dost neaktivní a chybí mu někdo, kdo by mu pomohl vyplnit volný čas a život nějakou aktivitou.

Kamil by rád dítěti předal něco ze svých zkušeností a rád by se o někoho postaral, hlavně z toho důvodu, že ví jak těžké je vyrůstat bez rodičů. Chtěl by dítěti předat něco ze sebe a předpokládá, že dítě by to poté předalo zase někomu dalšímu.

Pro Petra je zanechání vlastního odkazu velmi důležité. Dokonce tvrdil, že pokud by šel do války, chtěl by být hrdinou, aby nakonec získal pomník a nikdo na něj nezapomněl. Přeje si dítě proto, aby pokračovala jeho památka i po jeho smrti. Také by rád měl dítě, aby byl jeho život bohatší, měl se o koho starat a měl něco, co mu do budoucna bude dělat radost.

Lukáš by také chtěl dítěti předat svoje zkušenosti, chtěl by někoho vychovat a chtěl by mít v životě někoho, o koho by se mohl starat.

14.3 Homosexuální rodič

Devět z deseti respondentů si myslí, že homosexuální rodiče by byli rodiči dobrými a srovnatelnými s rodiči heterosexuálními. Pouze Miroslav v rodičovství homosexuálů vidí problém. I přes to, že se zásadně proti dovození adopce homosexuálům, nestaví.

Jan se domnívá, že pokud se homosexuálové rozhodnou mít dítě jsou na to, dostatečně psychicky i finančně připraveni proto, že získat pro ně dítě není tak jednoduché jako pro heterosexuály nebo lesby.

Martin si myslí, že by homosexuálové rozhodně měli mít právo adoptovat dítě, protože by z nich byli stejně dobří rodiče jako z heterosexuálního páru. Říká, že je mu líto dětí, které jsou v dětských domovech, když by místo toho mohly vyrůstat v rodině, která je bude milovat, i když se bude skládat ze dvou otců. Také je přesvědčený, že homosexuálové bývají lépe finančně zajištěni a tak by měli dostatek finančních prostředků na to, se o dítě postarat.

Vojtěch si myslí, že být dobrým rodičem vůbec nesouvisí s tím, zda je člověk homosexuál nebo ne, myslí si, že je to o lidských vlastnostech. Dalším důvodem proč by homosexuálové mohli být dobrými rodiči, vidí v tom, že homosexuálové se na příchod dítěte dostatečně připraví a nebudou pak mít problém s finančními prostředky nebo nedostatkem lásky, protože získat dítě u nich vyžaduje mnohem větší úsilí. Také je přesvědčený, že ať jde o jakoukoli rodinu, bude vždy lepší než dětský domov.

Kamil v porovnání s dětským domovem říká, že jakákoli rodina je lepší. I když bude vyrůstat v rodině homosexuálů, tak se bude mít do smrti o koho opřít a bude mít zázemí. Také věří, že se mu v homosexuální rodině dostane úplně stejného citového zázemí jako v rodině heterosexuální.

Roman si myslí, že homosexuální rodiče by mohli být dokonce lepšími rodiči než rodiče heterosexuální. Říká, že mají dostatek prostředků a času na to, aby se o dítě dobře postarali. Navíc říká, že tím, že se homosexuálové na příchod dítěte připravují dlouhou dobu, přemýšlí o tom mnohem dříve, než se k nim dítě dostane, tak jsou na něj připravenější a dokážou mu toho dát více než heterosexuální rodina.

Petr je pro adopci a sám se adopci nebrání. Má však mnoho obav z toho jak by to přijalo okolí.

Lukáš v homosexuální rodině nevidí jediný problém, má pocit že společnost je tolik tolerantní, že by homosexuální rodina mohla žít naprosto normální život. Jako zásadní věc vidí to, že lidé jsou slušní, poté je podle něj jedno jestli má rodina dva otce, dvě matky nebo matku a otce.

Tomáš je pro adopci homosexuály, ale má stále obavy z toho, jak by to fungovalo v naší republice.

Pavel říká, že by se dítě určitě mělo lépe u homosexuálů než v dětském domově.

V opozici k těmto názorům stojí Miroslav, který si myslí, že rodina by měla mít otce a matku, tedy ženu a muže. Myslí si, že dítě v rodině potřebuje mužský a ženský vzor a že tohle dva muži nemůžou nikdy splnit. Říká, že pro dívku je důležité, že může jít za otcem a pro chlapce zase za matkou a neumí si představit, že dva lidé stejného pohlaví by obě tyto role dokázali zastat.

Většina respondentů tedy věří, že homosexuálové by byli stejně dobrými rodiči jako heterosexuálové. Roman si dokonce myslí, že by mohli být rodiči lepšími.

Jan, Martin, Vojtěch a Roman říkají, že pokud se homosexuálové rozhodnou stát se rodiči, mají před tím mnohem více času se na to připravit, vzhledem k tomu, že to pro

ně neznamená pouze jeden pohlavní styk, ale musí vynaložit mnohem větší úsilí, aby dítě do péče získali. Proto podle nich mají předpoklad stát se dobrými rodiči.

14.4 Problém se šikanou

Své obavy ohledně šikany dětí ze strany spolužáků na základní či mateřské škole a jejich rodičů vyjádřilo šest z deseti respondentů. Konkrétně to byli Jan, Adam, Vojtěch, Roman, Petr a Tomáš.

Všichni se v podstatě bojí stejné věci a to toho, že děti by se jejich dítěti smáli za to, že má dva tatínky.

Jan a Lukáš se ale domnívají, že společnost je už dnes k homosexuálům dostatečně tolerantní, aby se takové věci nemusely stávat.

Tomáš a Adam by své potencionální dítě raději vychovávali v zahraničí, kde je podle nich situace mnohem lepší. Myslí si, že státy ve kterých je registrované partnerství zavedeno delší dobu než u nás, jsou mnohem více na homosexuály zvyklé a jejich obyvatelé jsou tak tolerantnější.

Vojtěch se domnívá, že k eliminaci šikany by stačilo připravit dítě na možnost, že šikanováno bude. Pokud by pak bylo schopno svým spolužákům dostatečně vysvětlit, jak se věci mají, předpokládá, že by k šikaně nedošlo.

Roman si myslí, že případná šikana by přišla od lidí, kteří mají sami nějaké problémy a poukazováním na odlišnosti jiných lidí by pouze maskovali vlastní chyby. Bojí se tedy, že šikana by ani tak nepřicházela od dětí jako od jejich rodičů.

15 Závěr výzkumu

Na výzkumnou otázku: **Jak gayové přemýšlí o sobě jako o otcích?**, odpovídají první dvě témata. V prvním tématu „Touha po dítěti“ je rozebráno, zda homosexuálové vůbec děti chtějí a jaký k nim mají vztah. Z deseti respondentů o dítěti reálně uvažuje osm z nich. Objevily se různé varianty toho, jakým způsobem by rádi dítě do své rodiny získali i zda by chtěli dítě vychovávat sami nebo s partnerem. Konkrétně pro čtyři respondenty je důležité, aby jejich dítě bylo zároveň jejich biologickým potomkem. Dva respondenti dítě striktně nechťejí. Jeden z toho důvodu, že se necítí být otcem, což nesouvisí s jeho orientací a druhý proto, že si myslí, že rodiče má tvořit muž a žena.

Druhé téma se týkalo motivace k rodičovství. Hlavní motivací, o které mluvili čtyři respondenti je touha zanechat po sobě nějaký odkaz, moci někoho vychovávat a předat někomu svoje zkušenosti. To nějak souviselo s tím, že respondent touží po biologickém dítěti, pouze v jednom případě, ostatním bylo jedno, zda jejich dítě bude biologické nebo adoptivní, považovali by ho za své, i kdyby geneticky patřilo někomu jinému.

Na druhou otázku: **Jak gayové přemýšlí o homoprentalitě jako takové?**, odpovídají další dvě témata. První téma „ Homosexuální rodič“ popisuje, jak se respondenti dívají na homosexuální rodinu, zda v ní vidí nějaké rozdíly s rodinou, kde jsou dva heterosexuálové nebo ne. Devět z deseti respondentů se domnívá, že homosexuálové by byli rovnocenní rodiče k rodičům heterosexuálním. Mezi důvody proč, se řadí to, že pokud homosexuálové chtějí dítě, musí pro to vynaložit mnohem víc úsilí než heterosexuální pár, mají tedy dostatek času si vše promyslet a na rodičovství se připravit, toto přímo zmínili čtyři respondenti. Dalším často uváděným příkladem bylo tvrzení, že homosexuálové mívají více finančních prostředků než páry heterosexuální a dokážou tedy dítě dostatečně finančně zabezpečit, toto zmínili čtyři respondenti.

Šest z deseti respondentů vyjádřilo své obavy z toho, jak by homosexuální rodinu přijala společnost a okolí. Mají strach z toho, že jejich dítě bude ve škole šikanované. Jeden dokonce řekl, že pokud by měl mít dítě, měl by ho jedinečně v zahraničí. Pouze dva respondenti se domnívají, že naše společnost je na homosexuální rodiny připravená.

15.1 Diskuze

Vzhledem k tomu, že výzkum byl realizovaný pomocí metody IPA, nelze jeho výsledky považovat za platné u všech homosexuálů, jde o nahlédnutí do subjektivního a celistvého světa zahrnutých respondentů. Také je nutné počítat s tím, že je založena na výzkumníkově interpretaci, tudíž se v ní objevuje jistá dávka subjektivnosti. Nabízí ale pohled na dané téma z komplexního pohledu zkušenosti jedince.

Problém tohoto výzkumu vidím v tom, čemu se dle mého názoru nelze vyhnout u žádného kvalitativního výzkumu, a to ovlivněním výzkumníkem, již při samotné formulaci otázky i v následném tvoření témat pro rozhovor, ve kterém se nutně výzkumníkovi předpoklady projeví. Snažila jsem se, co nejméně zasahovat do odpovědí respondentů, právě z toho důvodu, abych jim nepredsouvala nějaká témata, která pro ně nejsou důležitá nebo abych neovlivnila jejich odpovědi. Toto neovlivňování u dvou respondentů způsobilo to, že mi často od tématu utíkali, především respondent Pavel, který byl v době realizování rozhovoru čerstvě po rozchodu, měl potřebu. Poté co jsem se ho zeptala na jeho partnerský život, mi do detailu vyprávěl průběh jeho vztahu a především okolnosti rozchodu a témata, která se vztahovala k mému výzkumu, prokládal vyprávěním o svém bývalém příteli.

Další slabinu vidím v docela širokém rozpětí ve věku respondentů. Nejmladšímu bylo 25 let a nejstaršímu 40 let, což se projevilo i v jejich odpovědích. Starší respondenti byli ve svých odpovědích více jistí, měli své názory dobře promyšlené. Mladší si často protiřečili a bylo na nich občas vidět, že o tomto tématu ještě detailně do budoucna nepřemýšleli. Také jejich odpovědi byli hypotetické, zatímco starší respondenti věděli přesně, co plánují udělat a jak.

Výhodu vidím v tom, že jsem se zaměřila na relativně úzce zaměřené téma a vybrala co nejvíce reprezentativní respondenty. Z výsledků je patrné, že jsem nehledala pouze respondenty, kteří by měli podobné názory, ale každý z respondentů byl jedinečný, jak přístupem k tématu, tak i z hlediska osobního života, vzhledem k tomu, že jsem se domnívala, že společenské postavení či dosažené vzdělání nemá vliv na respondentův postoj k danému tématu.

Podobný výzkum v rámci České republiky provedla Sokolová (2013) a došla v něm k podobným závěrům jako já. Její respondenti měli podobné obavy z pohledu společnosti na otcovství homosexuálních mužů, i podobné touhy. I v jejím výzkumu dítě chtěl většina respondentů, konkrétně 24 ze 30. Na rozdíl od ní, v mém výzkumu všichni respondenti o tomto tématu reálně uvažovali a bylo to časté téma jejich rozhovoru s ostatními gayi i heterosexuálními přáteli, což příkládám tomu, že můj výzkum byl proveden o čtyři roky později a toto téma se stále více dostává do povědomí společnosti. Dokonce jeden mnou oslovený respondent, se odmítl účastnit rozhovoru, z toho důvodu, že o tom všichni pořád mluví a jeho to už obtěžuje.

Přínosy tohoto výzkumu vidím v tom, že spoustu lidí vůbec nenapadne, že by dva muži, homosexuálové mohli mít touhu po dítěti. V minulosti bylo toto téma naprosto nemyslitelné a já se domnívám, že i spousta homosexuálních mužů se smířila s tím, že nikdy děti mít nebudou. Je podle mě tedy důležité, aby se o tomto tématu začalo více diskutovat, protože i přes to, že na toto téma vzniká čím dál více výzkumů i odborných článků, stále se pozornost více upírá k lesbickým rodinám nebo gay rodinám vzniklých tak, že si jeden z mužů do homosexuálního vztahu přivede dítě, ze svého bývalého heterosexuálního vztahu než rodina založena čistě dvěma gayi.

16 Souhrn

Diplomová práce se zabývala postojem homosexuálů k rodičovství. Hlavním cílem této práce bylo popsát, jak homosexuální muži o sobě uvažují jako o otcích a co si obecně myslí o homosexuálních rodinách.

Teoretická část se zabývala tématy, která se týkají dané problematiky. Vedle kapitoly o homosexualitě obsahuje i to jak teoreticky homosexuální rodiny funguje. Zaměřuje se na to, jaké možnosti mají homosexuální muži k tomu stát se otci. Uvádí přehled hlavních argumentů, které se objevují proti rodičovství homosexuálů. A popisuje cestu, která vedla od zatýkání homosexuálů v minulosti, po dnešní stále více tolerantní zákony, počínaje možností vstoupit do registrovaného partnerství. Vedle toho je zařazena i kapitola o tom, že i v minulosti lze najít typy společenství, ve kterých homosexuálové vystupovali jako vychovávatelé dětí.

Výzkum byl realizován prostřednictvím fenomenologické analýzy dat s deseti respondenty, zástupci mužské homosexuální komunity. A hledal odpovědi na výzkumné otázky vycházející z hlavního cíle práce. Výsledky byly získány pomocí polostrukturovaných rozhovorů a jejich následné analýzy.

Součástí výzkumné části je i přehled sebepřijetí a partnerského života, důležitý z hlediska formování postoje sama k sobě, jakožto k potencionálnímu otci. V závěru jsou nalezená společná témata, která se více či méně objevila u většiny respondentů a na základě těchto témat byly zodpovězeny výzkumné otázky.

Výsledkem je přehled tužeb a obav homosexuálních mužů, které pociťují ve vztahu k rodičovství.

17 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BARŠOVÁ, Andrea. *Partnerské soužití gayů a lesbiček: kde jsme a kam směřujeme*. In: Jana Valdrová. *Abc feminizmu*. Brno: Nesehnutí, 2004, s. 67-80. ISBN 80-903228-3-2.
2. BAŠTECKÁ, Bohumila, ed. *Psychologická encyklopedie: aplikovaná psychologie*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-470-0.
3. FANEL, Jiří. *Gay historie*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-010-4.
4. FIFKOVÁ, Hana. *O sexu s Hankou: [výuková pomůcka pro studující středních a vyšších zdravotnických škol]*. Praha: Grada, 1998. Psychologie pro každého. ISBN 80-7169-673-0.
5. GOLDBERG, Abbie E. *Lesbian and gay parents and their children: research on the family life cycle*. Washington, DC: American Psychological Association, c2010. Contemporary perspectives on lesbian, gay, and bisexual psychology. ISBN 978-1-4338-0536-3.
6. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.
7. JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5.
8. JOHNSON, Suzanne M. a Elizabeth O'CONNOR. *The gay baby boom: the psychology of gay parenthood*. New York: New York University Press, c2002. ISBN 978-081-4742-617.
9. KOLUCHOVÁ, Jarmila a Zdeněk, MATĚJČEK, ed. *Osvojení a pěstounská péče*. Praha: Portál, 2002. ISBN 8071786373.

10. KONEČNÁ, Hana. *O "negenetickém" rodičovství trochu jinak: informace pro zdravotníky*. Praha: Středisko náhradní rodinné péče, 2012. ISBN 978-80-87455-11-1.
11. KOSTÍNKOVÁ, K. a ČERMÁK, I. Interpretativní fenomenologická analýza. In ŘIHÁČEK, Tomáš, Ivo ČERMÁK a Roman HYTYCH. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-2106-382-2.
12. MATĚJČEK, Zdeněk. *O rodině vlastní, nevlastní a náhradní*. Praha: Portál, 1994. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-85282-83-6.
13. MLČÁK, Zdeněk. *Vybrané kapitoly z psychologie manželství a rodiny*. Ostrava: Ostravská univerzita, 1996. Učební texty Ostravské univerzity. ISBN 80-7042-452-4.
14. MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. Ilustroval Vladimír JIRÁNEK. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-86429-58-X.
15. MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. 2., upr. vyd. Ilustroval Vladimír JIRÁNEK. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-86429-87-8.
16. ORVIN, George H. *Dospívání: kniha pro rodiče*. Praha: Grada, 2001. Pro rodiče. ISBN 8024701243.
17. PONDĚLÍČEK, Ivo. *Každopádně sexualita: asi 50 tisíc slov o sexu pro mladé i starší*. Praha: Otakar II., 2000. ISBN 80-86355-49-7.
18. PROCHÁZKA, Jiří. *Homoparentalita, rodičovství leseb a gayů v českém kontextu*. In: *XIII. národní konference o manželském, partnerském a rodinném poradenství: současné podoby partnerského a rodinného soužití: sborník příspěvků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 11-20 ISBN 978-80-244-4148-1.

19. SMETÁČKOVÁ, Irena a Richard BRAUN. *Homofobie v žákovských kolektivech: homofobní obtěžování a šikana na základních a středních školách - jak se projevuje a jak se proti ní bránit : doplňkový výukový materiál pro ZŠ a SŠ včetně didaktické aplikace tématu*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2009. ISBN 978-80-7440-016-2.
20. SMITH, Jonathan A. *Qualitative psychology: a practical guide to research methods*. 2nd ed. Los Angeles, Calif.: SAGE Publications, 2008. ISBN 978-1-4129-3083-3.
21. SMITH, Jonathan A., Paul. FLOWERS a Michael LARKIN. *Interpretative phenomenological analysis: theory, method and research*. Los Angeles: SAGE, 2009. ISBN 978-1-4129-0833-7.
22. SOBOTKOVÁ, Irena. *Psychologie rodiny*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-559-8.
23. SOKOLOVÁ, Věra - Otec, otec a dítě: gay muži a rodičovství. In: HIML, Pavel, Jan SEIDL a Franz SCHINDLER, ed. *"Miluji tvory svého pohlaví": homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí*. Praha: Argo, 2013. Každodenní život, s. 555-595. ISBN 978-80-257-0876-7.
24. SOKOLOVÁ, Věra. „A co děti...?": gay a lesbické rodičovství. In: VALDROVÁ, Jana. *Abc feminismu*. Brno: Nesehnutí, 2004, s. 81-96 ISBN 80-903228-3-2.
25. ŠTĚPÁNKOVÁ, Martina a Martin ČIŽINSKÝ. *Registrované partnerství pro začínající*. Brno: STUD, 2006. ISBN 8023978217.
26. WEISS, Petr. *Sexuologie*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 724 s. ISBN 978-80-2472-492-8.
27. WEISS, Petr. *Sloupky o sexu*. 1.vyd. Praha: Mladá fronta, 2010. 152 s. ISBN 978-80-204-2188-3.

28. ZEZULOVÁ, Dagmar. *Pěstounská péče a adopce*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0065-9.
29. ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuologie (nejen) pro lékaře*. Brno: CERM, 2003. 287 s. ISBN 80-720-4264-5.

Elektronické zdroje

1. ALLEN, Katherine R. a David H. DEMO. The Families of Lesbians and Gay Men: A New Frontier in Family Research. *Journal of Marriage and the Family* [online]. 1995, **57**(1), 111- [cit. 2017-06-05]. DOI: 10.2307/353821. ISSN 00222445. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/353821?origin=crossref>
2. BIBLARZ, Timothy J. a Evren SAVCI. Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Families. *Journal of Marriage and Family* [online]. 2010, **72**(3), 480-497 [cit. 2017-06-05]. DOI: 10.1111/j.1741-3737.2010.00714.x. ISSN 00222445. Dostupné z: <http://doi.wiley.com/10.1111/j.1741-3737.2010.00714.x>
3. CÍSAŘ, Ondřej a Kateřina, VRÁBLÍKOVÁ. *LGBT aktivismus v České republice: historie, organizace a aktivisté* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2012. [cit. 2017-06-05]. Dostupné z: https://cz.boell.org/sites/default/files/studie_lgbt_v_cr.pdf
4. CLARKE, Victoria. What about the children? arguments against lesbian and gay parenting. *Women's Studies International Forum* [online]. 2001, **24**(5), 555-570 [cit. 2017-06-05]. DOI: 10.1016/S0277-5395(01)00193-5. ISSN 02775395. Dostupné z: <http://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0277539501001935>
5. ČADOVÁ, Naděžda. Postoje veřejnosti k právům homosexuálů- červen 2016. *Centrum pro výzkum veřejného mínění*. [online] [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/ostatni/vztahy-a-zivotni-postoje/2070-postoje-verejnosti-k-pravum-homosexuálu-cerven-2016>

6. HROMADA, Jiří. *Vývoj prosazování registrovaného partnerství v České republice* [online]. [cit. 2017-05-25]. Dostupné z:
<http://gay.iniciativa.cz/www/index.php?page=clanek&id=10>
7. O'DONOHUE, William a Christine E. CASELLES. Homophobia: Conceptual, definitional, and value issues. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment* [online]. 1993, **15**(3), 177-195 [cit. 2017-06-24]. DOI:
10.1007/BF01371377. ISSN 0882-2689. Dostupné z:
<http://link.springer.com/10.1007/BF01371377>
8. PATTERSON, Charlotte J. Children of Lesbian and Gay Parents. *Current Directions in Psychological Science* [online]. 2006, **15**(5), 241-244 [cit. 2017-06-05]. DOI: 10.1111/j.1467-8721.2006.00444.x. ISSN 0963-7214. Dostupné z:
<http://journals.sagepub.com/doi/10.1111/j.1467-8721.2006.00444.x>
9. PROCHÁZKA, Ivo. *Historie právních postojů k homosexualitě*. [online]. [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: <http://zpravodajstvi.ecn.cz/PRIVATE/logos/pravhist.htm>
10. STACEY, Judith. Gay Parenthood and the Decline of Paternity as We Knew It. *Sexualities* [online]. 2006, **9**(1), 27-55 [cit. 2017-06-05]. DOI:
10.1177/1363460706060687. ISSN 1363-4607. Dostupné z:
<http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1363460706060687>
11. *Ústavní soud České republiky - oficiální webové stránky* [online]. [cit. 27.07.2017]. Dostupné z: http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_na_lezy/2016/Pl._US_7_15_vcetne_disentu_na_web.pdf

Seznam tabulek

Tabulka č. 1- Respondenti

Seznam příloh

Příloha č. 1- Rozhovor s Vojtěchem

Příloha č. 2- Rozhovor s Tomášem

Příloha č. 3- Rozhovor s Pavlem

18 Přílohy

18.1 Příloha č. 1- Rozhovor s Vojtěchem

Tak mi řekněte něco o sobě?

Takže je mi 36 let, pocházím z naprosto běžné české rodiny, dva rodiče, dvě děti. V současném stavu jsem krátkodobě s přítelem. Vyrůstal jsem v plné rodině.

Homosexualitu jsem si uvědomoval někdy kolem 20. Svůj vnitřní coming out jsem přijal někdy později, ale otevřený coming out přišel až v pozdním věku.

Jak to bralo okolí a rodiče?

Tak musím říct, že naprosto normálně, specifikovat normálnost je asi složité, ale nikterak zaskočeně nebo negativně, prostě to vzali normálně. Momentálně je jediná věc k tomuto tématu, že ty vnoučata jako pro ty rodiče. Což si myslím, že byl jeden z problémů, toho pozdějšího coming outu, ne kvůli mně ale spíše kvůli prarodičům, který tam mě bylo jasné, že pro ně by to bylo, u nich by to bylo negativně braný. Bratr má teda dvě děti, takže rodiče jsou uspokojení. V tomto směru si zase myslím, že ty rodiče mají ty vnoučata, takže si myslím, že v tomto směru to mají zas jedináčci docela komplikovaný, že ty rodiče prostě touží po tom rozmazlovat vnoučata. V tom defakto to bylo přesměrováno, že sem rodičům vysvětlil, ať si užijou současný děti, vnoučata, který mají, protože jiný ani mít nebudou.

Pro vás samotného to bylo nějak těžký?

Jo a ne. Asi sem to bral svým vývojem přirozeným, nějakým stylem, ale říkám ze začátku jsem si to nepřiznával, potom sem si to přiznal, ale jakoby ta doba od té otevřenosti vůči tomu okolí trvala určitou dobu a spíš jakoby v tomhle směru to bylo nejtěžší, bude to vědět okolí, nebude to vědět okolí, jak na to zareagují. A myslím

si, že okolí to vzalo naprosto normálně, i rodina to vzala normálně, což u některých může být problém a nevim naučili se s tím žít. Podporu v rodičích sem neztratil. Myslím, že skousli i spoustu mejch dalších hovadin. A možná jim to i mý cíle životní o kterejch věděli a mý názory, tak se v tom upevnili, protože pro ně to byla nečekná záležitost, nečekaná informace. Oni ode mě by to nečekali, ale zase tima mejma názorama nebo jakej sem měl postoj ke svému životu a podobně, tak v tu chvíli se jim to jakoby jedna a jedna dala dohromady. Takže určité věci pochopili, začali je brát jinak než do tý doby. Hlavně se jednalo spíš o oblast bydlení a podobný záležitosti. Kdy má touha bydlet v chalupě a podobně, že my to stačí. Oni uvažovali, že jo velká rodina, velkej byt, to že si chci koupit chatu, nechápali. A v tom světle pochopili proč, že barák pro jednoho pro dva vypadá jinak než pro rodinu.

Jak trávíte volný čas?

Já ho trávím se svým psem. Není náš s přítelem je to můj pes, kterýho nedám, je sice na zabítí, ale je to můj pes. Pořídil jsem si chlaupu, toho psa, kterýho jsem vždycky chtěl. Protože do bytu sem nikdy nechtěl. Svůj volnej čas trávím tím, že si opečovávám svojí chalupu, svojí zahradu. Vyrazim někam se psem. Samozřejmě potom, ve chvíli když jsem s někym ve vztahu, tak i s přítelem. A když mu hejbne pak v kouli, tak se třeba odstěhuju i s tím psem za tím přítelem, potom se rozejdem, vrátim se zpátky. Takže člověk ten život přizpůsobuje tomu, že dlouhodobě žil sám, volnej čas si uzpůsoboval podle sebe, takže i v současnej době to tak trvá, ale člověk se snaží samozřejmě i trávit svůj čas s přítelem, ale bere to tak, že mam to tak, že třeba dlouhodobě si život žije podle svého, tak to pak život ve dvou je prostě něco jinýho .

Jaký máte vztah k dětem?

Můj vztah k dětem nikdy nebyl extrémně pozitivní, nebyl ani negativní, spíš neutrální. A takže tato otázka mě nikdy ani moc netrápila, jestli budu nebo nebudu mít děti. Spíš víc by mě trápilo asi, kdybych měl děti. Tak celkově ten postoj je takovej co s nima

dělat, jak ty děti zabavit a podobně, pro mě toto je vize nepředstavitelná. Není problém jakoby trávit s dětma půl hodiny, hodinu. Prostě že bratr má děti, ale že bych si vzal děti na dva na tři dny je pro mě nepředstavitelná záležitost. Takže v tomto směru je tahle oblast mejch vlastních dětí případně adoptovanejch či jakejchkoli jinejch dětí, který já bych měl v péči a měl bych se o ně starat, je taková, že nikdy. Ani si to nedokážu představit prostě, že bych se měl starat o dítě. Mam honičku postarat se sám o sebe, natož o ty děti. Je to, myslim si, že je to v těch lidech co ty děti chtějí, pokud lidi čekaj dítě, tak maj takovou tu předpřípravu, připravit se na to dítě co budou mít a i v tom určitým věku se třeba částečně probudí, ten pud. Nemyslím si, že je rozdíl mezi tím když nechce dítě heterák nebo gay, pokud je ten člověk jakoby se necejtí být tím pravým rodičem, necejtí se být tím otcem, tak v tom rozhodně rozdíl není. Je prostě člověk co děti má rád, chce mít děti, třeba dvacet dětí, tak je to v tom člověku, není to v tom jakou má orientaci sexuální, ale je to v těch lidech. Je jedno že je to gay nebo heterák ale musí to mít v sobě.

Co si myslíte o tom, že by vychovávali dva muži dítě?

Tak mě to přijde naprosto normální, někdo chce děti a má je. Tak myslím, že ten člověk co ty děti chce, tak jim dá cokoli na světě. Takže pokud ten člověk, nebo ty dva ty děti chtěj, tak tomu dítěti daj daleko víc než jakejkoli výchovnej ústav v České republice, daj mu i víc než rodiče, který děti nechtěli nebo prostě, který dítě maj, protože v sedmnácti letech jim ujely nohy. A prostě ty lidi to chtěj, ty lidi se těm dětem chtějí věnovat, chtějí jim dát ten svůj čas, ty peníze a hlavně tu lásku, cítí se na to, takže vždycky mu dají daleko víc než lidi, který z jakýhokoli důvodu ty děti nechtěj a maj. Není to o orienaci, je to o tom vztahu k těm dětem. A je jedno, jestli to dítě bude počato náhradní matkou nebo z dětského domova, prostě jakymkoli stylem, tak tomu dítěti dokážou dát to co kdokoli jiný. Je spousta lidí co adoptovali dítě z dětského domova a dali mu mnohem víc než jejich původní rodiče. To mluvím o párech, co dítě nemůžou mít. To samý, když jde o homosexuální páry, ať jsou to chlapi nebo ženský, protože ty lidi jim daj to, co jim nikdo jinej dát nemůže. Ale sou lidi, co prostě to dítě nechtěj, protože by jim to nedokázali dát.

Myslíte, že ženy to mají nějak jinak?

Myslím si, že lesbické páry to mají trochu snažší. Když to řeknu, gayové si to dítě nemůžou pořídit, ta lesba si to dítě může pořídit, protože když překoná sama sebe, vytipuje si toho chlapa a prostě do toho s ním vlítne, tak pak už ho může kdykoli jakkoli zapřít a prostě to dítě si nechá. Takže, když už ho opravdu chce, tak má větší šanci si ho prostě sehnat. Samozřejmě buď umělym oplodněním nebo s nějakým chlapem. Myslím si, že lehce můžou jít tou cestou sebezapření a najdou si toho chlapa. Buď do toho může vlítnout bezhlavě, nebo si vytipuje kamaráda nebo známého se kterým se na tom domluví, ale je to jednodušší. Ten chlap si to dítě musí, teda taky si může najít tu ženskou a sebezapřít se, ale nemá tu jistotu, že to dítě bude mít. Protože ta ženská toho chlapa může zapřít už v porodnici anebo potom standardní řízení o péči o dítě a tam ho vyhraje. Takže ta cesta tady u toho je dvojnásobek a prostě je to jiný. Mají ty možnosti jinde, chlap s chlapem si prostě dítě neudělá, ženská se ženskou taky ne, ale ženský stačí chlap na hodinu, no ani ne na hodinu, stačí pět minut.

A co, jak si myslíte, že by to vypadalo, kdyby se to povolilo?

Vliv na to má taky to okolí jakým stylem na to pohlíží, což je sice pravda, ale největší vliv na to má jakým stylem vlastně to dítě vychovává ta rodina, ta rodina může fungovat naprosto normálním, běžným životem akorát má dva tatínky nebo má dvě maminky. Částečně si myslím, že se to může brát, pokud by to bylo uzavřené společenství dvou žen nebo dvou mužů, tak jakoby těm dětem chybí ten chlap nebo ta ženská, ale to uvažujeme, že by se zavřeli na pustý ostrov, přece jen mají známý, mají přátele, takže furt tam je ten vzor. Nebo třeba holka co přichází do puberty a nastávají její dny, tak asi to nebude úplně fungovat s chlapem, ale myslím si, že stejně vždycky se dá najít nějaká kamarádka, se kterou se o tom může bavit. Ale stejně to není nic, co by nějak mohlo být překážkou. Je to o tom okolí, jak se k tomu to okolí staví, pokud oni budou, nechci říkat normální, protože ta normálnost je holej nesmysl, ale jestli mu rodiče budou tvrdit, že to jak vyrůstá je naprosto normální, tak jakoby je to špatně. Prostě musí mu říct, že vyrůstá ze dvouma chlapama, protože se mají rádi, chtěli mít děti, tak prostě si jeho pořídili.

Ano běžně, když děti přichází na svět, nenosí je čápi, ale je potřeba chlap a ženská. Jde o to, že to dítě s tím musí být seznámeno. Je to hodně podobný tomu, že když bude dítě v adoptivní rodině, a v šestnácti letech se dozví, že je adoptovaný. Pro to dítě, je to myslím si daleko větší šok, než když ví plynule, že zjistí, že je adoptovaný. Nepatří svým rodičům, tak je to, může to v něm v té pubertě probudit jistý negativní emoce, ale daleko snáz se s tím smíří, než když vyrůstá ve své adoptivní rodině a v šestnácti letech se to dozví. Tak je schopnej ty rodiče odstříhnout úplně. Pokud to dítě teda ví a bere tu situaci, tak jak je tak ho ty spolužáci nemůžou zaskočit a zase je to o tom, jsem informován, mám protiargument, pokud nejsem informován, v tu chvíli jsem hodně zaskočen a nemám protiargument. Nemá čas se s tím vyrovnat, nemá čas se s tím poprat. Nemůže to čekat, pokud ho ty rodiče připraví na to, že se s tímhle názorem může setkat, tak ho připravují na to, že má odpovědi a už ho to tolik nezaskočí, ale je to o tej informovanosti. Ono jestli vyrůstá v děcáku sám nebo mít ty gay rodiče, který mě maj rádi je to úplně o něčem jiným. Stejně v osmnácti vypadnu z bytu a mam se o koho opřít, z toho děcáku nemam nikoho. I pro to dítě je to daleko lepší, je to daleko lepší start, na rozdíl od toho, když jde z děcáku.

Jak si představujete svojí budoucnost?

Růžově. Budoucnost se každým rokem mění, život se otáčí, vyvíjí. Naše představy jsou stejně úplně jinde postavený. A vim, že člověk je schopnej za rok za dva udělat něco co by teď neudělal. Je to budoucnost a kdo ví. Z mého pohledu je dobrý mít doma někoho. Svý děti nevidím, třeba u mě to jednou budou děti mého bratra, protože ten postoj k těm dětem je takovej vlažnej. A třeba časem mi hrábne. Ale mam synovce, mam neteř, který taky jednou pravděpodobně budou mít děti a ty si já třeba pak budu chtít užívat, jako hodnej strejček, protože z nich jednou budou univerzální dědicově. Říkám já ty svý děti opravdu nechci, nemam ten potenciál na tu výchovu těch dětí, představa že bych se měl 365 dní v roce starat o dítě je prostě šílená, ale furt vim, že jsou tu další človíčkové, co do té mý rodiny patří a teď se jim ani nijak extrémně nevěnuju, takže třeba až ty jejich děti budou to, co mě vezme, ale v současný chvíli to vidim jinak. Ale život se stejně může vyvinout záhadným stylem a cesty života jsou nevyzpytatelné.

18.2 Příloha č. 2- Rozhovor s Tomášem

Tak mi řekni něco o sobě, jak si poznal přítele a jak to prostě bylo před tím.

Já se svým přítelem žiju už deset let, seznámili sme se jednoho krásnýho dne a od té doby vlastně spolu žijeme. Ohledně našeho společného vztahu, tak samozřejmě tam vznikají takový ty hádky a dohady jako všude jinde, myslím si, že kdyby to nebylo tak by bylo něco evidentně špatně. Trávíme spolu volného času málo, protože oba pracujeme. Takže tím pádem nemáme na sebe moc času. Ten čas, kterej spolu trávíme, tak se ho snažíme vynaložit, jak nejlíp umíme, to znamená sportem, protože oba rádi sportujeme. Takže jezdíme na kole, bruslíme a běháme a v zimně jezdíme na běžky a tak. Co se týká společných dovolených tak ty taky samozřejmě míváme, je jich teda málo, ale sou. Každá chvilka, kterou máme vlastně společnou tak si jí užíváme.

A pořád je to dobrý?

My sme se teda seznámili, tejdenn na to sme se k sobě nastěhovali, oba dva, od té doby to funguje. I po těch deseti letech, letos teda 11 je to stále aktivní, jak v tom sexu tak i porozumění, on mi teda hrozně pomáhá se školou, podporuje mě v tohleto, to co chci tak samozřejmě dá mi jakoby takovou tu volnost. My už od začátku měli hranice daný, že on si chodí se svýma přítelem a já si chodí se svýma přítelem. Hlavně chci říct, že proč já se nestýkam s jeho přítelem a proč ne on s mýma, tak to je z jednoduchýho důvodu, že jo. Já si nerozumím s těma jeho přítelem a on si nebude rozumět s těma mýma přítelem, přece jenom je tam takovej ten věkovej rozdíl, že jo, takže oni vlastně mají úplně jinou hranici debaty než mam třeba já, maj i jinou mentalitu.

Netvrdim, že neposloucham zprávy a nějaký války a tohleto, ale nezajímá mě to, že jo. On třeba když se dívá na zprávy, tak já mu říkam, proč se na to díváš, akorát se tím akorát zkazíš mozek, protože musíš mít svůj vlastní úsudek k tomu, jakoby k tej nějakej situaci, kterou jakoby nastane a ne ta co ti kdo řekne. Noviny anebo třeba reportáže, ty sou nějak nahraný a co si budeme povídat, tak samozřejmě ty časopisy jako je blesk

a hospodářský noviny a právo a tohleto, tak to je, jak to mam říct, podporuje to jakoby vláda, víš, že to nastavuje vláda co se bude psát a co ne. Tak to prostě je, takže proč já bych to měl číst nebo proč bych se na to měl dívat, takže.

Jak si přišel na to, že si vlastně homosexuál a co lidi na to?

Můj coming out byl hrozně zvláštní poněvadž, já sem si před x lety psal s nějakým klukem, předtím sem teda byl s jednou holkou a to se mi nepostavil, tak to už sem samozřejmě věděl, že je něco špatně, ne teda špatně ale že holky ne, no jmenoval se *** a měli sme se spolu sejít, takže sme se spolu nějak sešli a vzniklo to tak, že jsme nafotili pár nějakých fotek, který byly. Polonahý, nahý... nahý. (smích) A pak samozřejmě to začalo tak, že sme spolu začali něco dělat a bylo to hrozně fajn, takže to byla moje první vlastně zkušenost tady v Plzni.

A následující ten den, tak sem přijel domů, šel sem za mámou a říkam jí, no mami, já sem asi na kluky, teď máma jako tak zbystřila a její otázka byla. Já nebudu mít vnoučata? Tak říkam, mami nebudeš mít vnoučata, takže výborný, moje máma to vzala výborně. Můj, ohledně mého táty, tak v tej době, kdy sem si nepřiznal, že sem na kluky, tak náš vztah nebyl takovej optimální, bavili sme se tohleto to jo, ale nebylo to, tak jako ono. Když sem se přiznal tátovi, že sem gay, ten mě objal a dal mi pusku a od té doby máme krásnej vztah. Takže můj coming out byl úplně výbornej. Já mam hrozně dobrý rodiče, to je prostě o lidech.

A zbytek rodiny?

Ohledně mojí babi a dědy, tak hele moje rodina jak z tátovo tak i z mámy strany to vzali úplně naprosto v pohodě, nakonec se zjistilo, že z mojí strany, jakoby z mámy je tam taky nějaký buzik. Z tátovo strany taky další nějaký buzik, tak to by nebylo, abych já taky nebyl buzerant. Ohledně teda přátel tak ty to věděli, defakto to věděli dřív než já, že jo to poznáš podle chování a tak a já sem to nebral jakoby tak nějak jako špatně. Prostě to tak je, bavil sem se víc s holkama, hrál sem si s bábíčkama, auta? Děláš si prdel tys

mi koupil auto? Autíčko? Co s nim budu dělat? (smích) Takže sem bral mojí ségře, tak sem jí bral panenky, hráli sme si, že jo, malovali sme si obličej, ksychty rtěnkama a tak.

Co ty sám, měl si s tím nějaký problém?

Já se s tím srovnal sám hrozně rychle. V útlém dětství tak určitě si pamatuješ skupinu Backstreet boys a ty skupiny co byly, tak už v tej době sem věděl, že se mi líběj i ty chlapi, Lunetici třeba. Ale furt sem si myslel, že to je normální, že když seš v nějakym určitym věku, tak to nevnímáš, že seš jako z jinýho břehu. Protože to neznáš, že jo, bydlíš na vesnici, mezi heterákama, žena a muž, a nevíš o tom, že existuje ještě nějaká další strana, kde by byli muži s mužema.

Takže to byl můj coming out, já musim zaklepat, můj byl hrozně otevřenej a hrozně mě dobře přijali, takže nemůžu mluvit nějak negativně, protože to ani nejde.

Jakej máš vztah k dětem?

Já fakany nesnášim, ale přesně kdybych měl svoje vlastní, tak ho budu milovat a dam mu všechno a první poslední, nicméně samozřejmě když můj bratr ze svojí přítelkyní mají syna a dceru, takže u mě je to vlastně neteř a synovec, tak sem je měl hrozně moc rád, protože sou to moje děti, že jo, je to moje krev a prostě patří ke mně, takže sem je rád hrozně choval, rád sem jim zpíval a tak dál. To jo, to mě hrozně moc těší, ale cizí mě teda hrozně rozčilujou a hrozně mě vytáčí.

Nicméně kdybych já měl mít svoje vlastní dítě, kdyby to moje finanční prostředky dovolovaly, tak mu snesu modrý z nebe. Kdybych měl na to finanční prostředky tak bych ho určitě chtěl a klidně si adoptuju i nějaký dítě z Afriky, protože je mi úplně jedno jakou bude mít to dítě rasu.

Chci jako říct hlavně, což si myslim že je hrozně důležitý, že naše společnost se tváří, že má ráda homosexuály, jak je hrozně toleruje, ted'kon samozřejmě myslim Českou republiku, ale není tolerantní, vůbec není tolerantní a ty děti dokážou bejt, tak zlý

kdyby zjistily, že moje dítě má dva tatínky a ještě kdyby to zjistili jejich rodiče, což oni zjistí, že jo samozřejmě, tak je budou ještě k tomu očkovat, aby byly na to dítě zlé. Což budou. Takže to já si právě myslím, já si myslím, že ty děti by byly hrozně moc zlé a kdybych měl mít dítě, tak bych určitě požádal svého přítele abychom se odstěhovali někam jinam, někam kde sou víc tolerantnější jak k homosexuálům, tak i k adopci homosexuálů. Sice vim, že všude je něco, že všude sou ty lidi takový a takový, ale já furt mám takovou nějakou vidinu. Pokud to nezažiju na vlastní oči nebo na vlastní kůži, tak mam nějakou vidinu, kterou vidim a mam nějakou vizi a doufam, že to tak bude.

Takže to bych určitě udělal, no a jinak nevím, já si myslím, že je to lepší když má to dítě dva tatínky než když nemá žádný rodiče, nebo když má rodiče a jeden je alkoholik a druhej třeba bere drogy. Že sou třeba alkoholici. Chci tím jako každopádně říct, co si budeme povídat, většina homosexuálů tak mají výbornou pracovní pozici, ale většina homosexuálů hodně čte, hodně se vzdělávají, že jo samozřejmě, hodně rádi cestujou a většina homosexuálů má dostatek finančních prostředků, protože nemaj děti, takže nevydávaj takovej výdej jako normální heterosexuálově. Takže si myslím, že i tomu dítěti, když si ho vezmou z toho domova nebo odkad' tak mu daj mnohem víc, než jiný heterosexuální páry, který maj oba dva práci, ale nemaj se tak nějak dobře. Je to muj pocit. Je lepší když má dva tatínky než kdyby byl v dětskym domově.

A co si myslíš o adopci obecně?

Samozřejmě si o tom myslím, že by děti mít měli, mohli je adoptovat, proč by ne, holt se to musí nějak vytrpět, já si myslím že to vždycky bude nějakou chvíli trvat, dam příklad, budu žít tady v Plzni, dam sem dítě, najednou zjistí že má dva tatínky, budou ho šikanovat nebo nevím budou se mu smát, nevím co se tam může stát, protože ty dnešní děti sou čím dál zlejší a zlejší. Ale sem pro, aby homosexuálově normálně mohli. Potom už to bude jenom záležet na tej škole jak se k tomu prostě postaví. Takže si myslím ano mělo by to bejt a bylo by to i správný. Je tada zase s čím moc nesouhlasim, tak to je hlavně s tím, že nevím jak to mam říct, že já bych se bál toho až by to dítě vyrostlo, tak bych se

bál toho co vlastně na to on sám bude říkat, že má dva tatínky a nemá maminku, taky to je taková otázka potom.

18.3 Příloha č. 3- Rozhovor s Pavlem

Tak mi řekni něco o sobě a o svezích vzháhách a tak.

Já jsem měsíc a půl bez přítele. S tím sem se paradoxně seznámil přes iboys, hromada lidí říká, že tam teda vztah nenajde, ale já tam teda našel všechny vztahy, co sem měl, kromě teda prvního. První vztah začal tím, že sem ho balil, když sem si nabíral rohlíky v penny marketu. (smích) A já sem se trefil a ono to vyšlo. Ale samozřejmě co je známý, tak u buzerantů ty vztahy moc dlouho nevydržeš a já sem byl rád, že s *** sem byl 5 a půl roku, muj nejdelší vztah, jeho první vztah, takže z toho důvodu sem ze začátku do toho vztahu šel s tím, s tím pocitem, že sem stejně jenom odrazovej můstek a že to nikam jakoby nepotáhne. Takže ode mě furt poslouchal za měsíc už se nevidíme, za měsíc mu říkám tak za tři měsíce se nevidíme, uběhly tři měsíce tak mu říkám no další hraničí je půl roku no a takhle to trvalo a asi ve dvou letech pak už sem přestal ho provokovat, protože sem si říkal, tak teď už to bude v pohodě. A no a potom, když jako co se týče citu, tak miloval mě to člověk pozná, nemusí to říkat, já mu to řek asi dvakrát za tu dobu. Dvakrát nebo třikrát a jakoby co se týče toho společného času, tak my sme byli spolubydlíci na koleji, takže jakoby sme hned spolu bydleli a pak vlastně po škole sme se nastěhovali do bytu a byli sme neustále spolu, což mě teda sralo. Jo bejt neustále spolu, a když ještě potom mi řekne, že si najde brigádu a i přes to, že nesnáší pokladny tak protože já dělал na pokladnách, tak šel do stejného obchodu na pokladny na brigádu. A pak za mnou šefová přiběhne, a že chce aby mu psala stejný směny jako já, tak to sem jako řek, že nepřipadá v úvahu, že chci protichůdný a to bylo asi jako po dvou letech, kdy konečně sem si užil nějakých šest hodin bez něj. A potom, když pochopil, že není vhodný abychom byli jakoby neustále furt spolu, že by jako i mě měl povolit ty kamarády, protože já jsem třeba šel na pivo a on prostě šel se mnou a za deset minut už prostě do mě kopal pod stolem, že se nudí a chce jít domů, já mu říkám no tak si vypadni já tě sem netáh. A jakoby potom rok a půl nebo dva roky tomu trvalo než prostě pochopil, že není dobrý,

abychom byli neustále spolu a vlastně začal chodit jakoby sám někam a tak. No a po těch 5a půl letech sem si říkal, že už je to napořád a stavíme byt na ***, teda teď už ho staví se svým novým. (smích) A měli sme se tam na Vánoce stěhovat, on chtěl 2KK já jsem ho přinutil 3KK, protože sme chteli dítě. A no a skončilo to ze dne na den. Odjel na Slovensko, 1.5. mě tahal pod třešeň jak mě miluje, 5.5. tak odje na Slovensko s kamarádem, kterýho viděl dvakrát před tím a já sem s nima měl původně jet, ale nejel, protože sem šel na kasting ***. Tak sem jim teda řekl, ať jedou spolu na to ***, jo *** odmítal s tím, že nám nebude ničit vztah a já mu říkam, prosimtě jak bys nám mohl ničit vztah tím, že s tebou pojedete na ***, *** stejně bude tady o víkendu sám, já budu v Praze, tak norálně ať jede, sme spolu už skoro šest let, plně mu důvěřuju a nemam prostě žádněj problém s tím, aby s tebou jel. No a vrátil se zpátky úplně chladnej 8. večer, 9. dopoledne mě tahal na testy HIV, že eště nikdy nebyl a já chodim furt preventivně, že by jako si mohl zajít taky, no a v 10 večer sem zjistil proč sem tam vlastně byl a to mi oznámil, že už tři dny chodí s tím ***, kterýho zná 4 dny a, že mu byl ukázat jak se staví ten dům na ***, že se tam s nim na Vánoce chce nastěhovat a chce s nim strávit zbytek svýho života, takže to je můj vztah. Ještě co se týče dovolený, tak sme měli všechny společný, on měl ve firmě daný měsíce, kdy jako musí a takže já jsem si to plánoval podle něj a měli sme jakoby všechny dovolený společně.

Nejhorší na tom je, že on je tohovej antisociál nebo asociál, možná obojí. (smích) Že on neměl, on měl jenom jednu kamarádku která vzhledem k tomu, jakým způsobem k sobě přistupovali, tak sem i to nazýval jako spolužačka než kamarádka. A on mi trvdil, že je to kamarádka, tak sem mu to jako nevyvracel, ale úplně všichni ty kamarádi, který von má a se kterýma se seznámil, tak se seznámil jenom díky mě, protože jako já sem společenskej, seznámit se pro mě prstě není vůbec žádněj problém, von ale absolutně se s nikym neseznámí a nejhorší je, že zpočátku nějaký ty tři čtyři roky, tak pokaždý když sem mu někoho představil, tak von neuměl ani odpovědět na pozdrav nebo jen ze slušnosti odpověděl, ale nasadil prostě zlej pohled jako by tě chtěl probodnout a nekomunikoval s tebou a až třeba při druhý schůzce už s tebou jako trochu začal mluvit a při třetí schůzce najednou už to byl kamarád jo, tenhle přístup já nepochopim, nevím čeho se bojí, člověk tě může podrazit tak jako tak a je to úplně jedno kdy, tak prostě s nim rovnou navážu

kominikaci, že jo a tím rychleji aspoň přijdeš na to jestli svině je nebo není že jo. Jo mě to třeba u *** trvalo 5a půl roku. (smích)

Jak si na to vlastně přišel, že si homosexuál?

Samozřejmě já věděl první, že jsem gay a všichni ostatní z toho byli v šoku. Já sem měl samý holky na základce i na tom, na střední škole sem první tři roky ještě miloval holku, spolužačku a samozřejmě spolužáci tak si mě dobírali a furt mě nazývali buzerantem a buzerant sem a buzerant tam a brali to jako nevím srandu, urážku nevím. Jednou asi ve třetíáku to sme měli výlet do městský knihovny, kde nás vzali i do zakázané části se sexuální tematikou no a voni tam ty pitomci vytáhli nějakou gay kamasurtru. Začali v tom listovat a měli z toho obrovskou srandu, že jo. A co neudělali mě, tak mi ten říkali, tak jako na mě zavolali a hele *** tohle je spíš pro tebe no a mrdli mi tu knížku do rukou no a samozřejmě když sem to viděl, tak úplně znechuceně sem tu knížku zavřel a mrsknul sem jim to zpátky, někoho sem trefil po hlavě. Říkám jim děte vy do prdele s tadystim a přitom sem je označil za buzeranta a odešel pryč. Nejhorší na tom bylo, že mě se ty obrázky jaksi líbili. (smích). To byla asi jako první, nějaký co to. No a potom vlastně od té doby mi to furt předhazovali a já najednou sem to měl furt před očima, tak sem si říkal jako co jo ne a postupem času, tak sem se jaksi přestal otáčet za holkama a začal sem se otáčet za klukama. A pak jako bylo no ve, někdy asi ke konci třetíáku když sem šel se spolužákem z autobusu do školy a on najednou mi říká, to byla šťabajzna co? A já mu říkám kdo? Vůbec sem nevěděl, že vedle toho kluka šla nějaká holka. (smích) Tak sem si teda říkal, že nevím, tam asi něco bude. Já sem zjišťoval jestli jo nebo ne. Takže sem si pouštěl porno no a u heteráckýho porna, tak se mi samozřejmě postavil, jenom sem si říkal sakra je to z tý holky nebo z toho chlapa? No a tak sem si pustil lesbický porno, u toho sem se málem pozvracel a jakmile sem si pustil gayský porno, tak stačily první dvě vteřiny. Takže to bylo rozhodnuto. A ještě před tím zrovna před tím než sem to zjišťoval, tak sem byl v cukrárně s tou holkou, kterou sem tři roky miloval, na tom gymplu, a ona na mě že budeme jenom přátele a jinak nic víc. No a já na ní vyrukoval s tím, že už sem jako věděl, že možná něco to, ale pořád sem si myslel, že prostě se mi víc líbí ty holky tak sem na ní vyrukoval, že pokud nebudu s ní, tak jedině s nějakým chlapem, že jinou holku

nechci. A ona mi na to odpověděla, tak to aby si začal hledat. No a potom ve čtvrtáku, o prázdninách sem měl brigádu v penny a tam chodil jeden postarší pán a kterej samozřejmě nevim, já sem to na něm poznal a já sem se ho pokoušel jako nějak balit a nějak se to jako sešlo, že mě pak vyzved, že jo a postupem času vlastně o prázdninách v září. No a v září sem se k němu na jednu noc, na dvě noci na tři noci postupně sem se tam nastěhoval, řídil sem jeho auto, k rodičům sem jezdil autem, takže sem zaparkoval před barákem a no a vlastně do školy sem chodil pěšky, protože sem bydlel vlastně v tom městě, kde sem studoval.

Tak byla jako sranda, co se týče tadytoho přiznání veřejnosti, tak přiznání ve škole probíhalo tím stylem, že sem si zase četl, protože já sem si furt všechny hodiny četl, nikdy sem nedával z ničeho pozor (smích). No a někdo zase na mě hodil nějakou narážku s buzerantem, no a já sem nějak zavřel tu knížku a zařval sem na celou třídu: No tak sem buzerant a co jako, má s tím někdo problém? A najednou všichni ticho a najednou všichni zvažněli ne a začali pokládat otázky jako vážně a neděláš si z nás srandu. A nikdo tomu vůbec nechtěl uvěřit. Tak říkám fakt sem teplej a mam přítele. No a všichni úplně v šoku a já jo chodim s přítelem a prostě s nim žiju a že ještě bydlim vedle toho jednoho, co si ze mě dělal srandu. Nikdo absolutně tomu nechtěl uvěřit. No a od té doby, tak už mi v životě nikdo neřek buzerante, a zatím co sem před tím byl takovej outsider , vyvrhel z té třídy, tak ve čtvrtáku sem měl pocit, že do té třídy patřim. A zatím co prostě předchozí tři roky na tělocviku, tak si mě prostě dobírali, tak ten čtvrtý ročník, tak první tři roky sem ten tělocvik nesnášel a no a ve čtvrtáku sem se na ten tělocvik strašně těšil. Za první uvidim ty chlapy, za druhý už si ze mě nedělali prdel, že jo a bylo jim úplně fuk, že se přede mnou slíkali. No takže ve čtvrtáku sem jakoby začal konečně normálně žít, začal sem zapadat do té společnosti, až sem si říkal, že kdybych to věděl, tak sem se přeorientoval už v prváku. (smích)

A co na to rodina a okolí a tak?

Co se týče rodičů, tak tam to bylo naprosto na pohodu, to asi jako měsíc dva ze mě tahali, kde to bydlíš a kde to spíš a komu patří to auto kterym si přijel, to asi nebude tvoje

ne a moje odpovědi, v ***, no někomu patří, někde bydlím. A asi po měsíci, dvěma tak to zase vyzvídali, což mě překvapilo a myslel sem si, že bude velkej problém u táty a že máma bude v pohodě, tak táta byl ten, kterej se mě zeptal na rovinu, jestli mam kluka. Sem byl úplně totálně v šoku a využil sem toho a řek sem, že jo. A no a rodiče vybuchli smíchy, začali si dělat srandu a začali prostě vtipkovat na téma, kdo dělá mamku a kdo tat'ku a kdo koho a jak to mezi sebou vlastně máte a takovýhle kecy. Až sem si říkal, jakože proč sem se bál vlastně jim to říct, když to berou takhle v pohodě. No a pak se vyspali.. (smích) No a druhej den sem přišel do kuchyně dělat si snídani a zaznělo no, že co tady ten teplouš v tý kuchyni dělá a abych šel na léčení a že bych měl jít k psychiatrovi a nějakýmu doktorovi. A že není normální abych prostě jenom chrápal s chlapama a že s chlapama chrápow pouze ti, co už vyzkoušeli úplně všechno a maj hromadu peněz a nemaj do čeho píchnout a že já sem obyčejnej kluk chudej, kterej má hromadu možností kolem sebe, tak proč mě jako, proč to dělám i já, z jakýho důvodu a celou dobu sem poslouchal jak nechce aby byla babičkou. A najednou mi vpálila několikrát do ksichtu, že odě mě nebude babička a že nebude mít vnoučata, když jí říkam, že mam ještě dva bráchy a že babičkou bude ať se nebojí. Tak mi na to odpověděla, že dobrý, ale že nebude ode mě. Říkam jí celou dobu ti vadilo, že budeš babička a najednou ti vadí, že nebudeš babička. A nevim jak by to dopadlo, jestli by mě vyhodili z domu nebo ne, každopádně mi máma při vaření večere oznámila, že můžu bejt šťastnej že nemam rodiče, nebo že moji rodiče nejsou stejní jako ostatní, protože by mě jinak vyhodili z baráku. Že by prostě buzeranta nesnesli v baráku. No a já sem na to mámě odpověděl, že jestli si toho nevšimla, tak že už měsíc u nich nebydlím. No a od tý doby tak sem tam jezdil tak jednou za měsíc na 20, 30 minut, protože se probralo vlastně celej ten měsíc, a když už se to vyčerpalo tak to začalo, najdi si holku, nebuď na kluky, jdi se léčit, předělej se, tohle mi domů netahej a tak podobně a to já sem se zvedal a odjížděl sem pryč. A takhle to bylo tři roky, že sem vlastně tři roky s rodičema vůbec nemluvil. Nejezdil sem k nim, ani sme si netelefonovali ani nepsali, vůbec.

Když sem se po roce a půl rozcházel s *** a zavolał sem rodičům jako jestli mě k sobě nevezmou, tak byli strašně šťastný, že si mě můžou k sobě vzít. Ale nebylo to z toho důvodu, že sem jejich syn, kterej nemá kde bydlet a aby si mě jako vzali pod střechu, bylo to z toho důvodu, že viděli vidinu, že skončil vztah s přítelem a doufali, že konečně si najdu holku a že oni mě předělaj a takže samozřejmě první věc co bylo, když

sem vlezl do auta a odváželi mě domů, tak že se máma zeptala, doufám že to není kvůli jinému chlapovi. A já jí říkám, i kdyby. A ona mi na to odpověděla, že žádnýho jinýho chlapa nechce a že pokud si nenajdu holku tak že chce, abych zůstal sám, že pokud si najdu kluka, tak nechce vědět o tom, že nějakýho kluka mám. Kdyby se o tom náhodou dozvěděla, tak že ho v životě nechce vidět. No takže sem tam byl asi přes prázdniny, nějakou chvíli než sem si zařídil kolej, ne vlastně kolej sem měl, to bylo už v prváku, tak sem si k rodičům přestěhoval věci.

Jak ubíhal čas, tak co se týče *** tak toho měli hrozně rádi, měli ho radši než já, teda mě. Furt sem poslouchal od rodičů jak *** říkali, já se divím jak s nim dokážeš žít, kopni ho do prdele. Když sme se loučili tak jemu říkali klidně přijed', kdy budeš chtít, klidně přijed' bez ***. *** si oblíbili, měli ho rádi a nevadilo jim, že spolu spíme v jedny posteli, ale samozřejmě za zavřenýma dveřma. Nechtěli, aby sme se spolu sprchovali, stejně sme chodili na tajňačku. No ale samozřejmě i po těch letech stejně jako mluví o ***, ví že s nim žiju, žil. Byli tady dvakrát, třikrát v ***, věděli prostě že plánujeme budoucnost, stavíme dům a stejně jim přes ústa ani přes srdce nešlo že má *** přítele. Prostě *** byl kamarád, nehledě na to, že *** vypadá jako moje dvojče, než mi teda spadly vlasy, tak máma i využívala, že když poznala někoho známýho, tak jakoby aby nás představila, tak nás představila tím způsobem, že řekla tohle sou moje děti *** a ***. Že neřekla že je to *** s přítelem. Ale jako jo, teďkon jo co sem byl s ***, tak od začátku to bylo v pohodě, normálně tam jezdím.

Ještě když se k tomu vrátím. Rodiče říkali ještě, že to tenkrát nemam nikomu říkat, budeš to tajit. Nastupoval sem teda i na vysokou, tak mi říkali, že na vysokou jo, ale že tonesmim říct mému spolubydlícímu ani nikomu ve škole, že jinak budu mít obrovský problémy a že tu školu nedostuduju, protože sem teplej no a nejlepší potom když sme byli u babičky v Praze i s rodičema a já sem si v tu dobu psal se Zdeňkem Troškou řešili sme jednu scénu, tak sem se s nim chtěl sejít a řekl sem babi, že je opustim, že jedu za Zdeňkem Troškou a ona na mě, jo a z jakýho důvodu a já říkám babi tak jako režisér ne. Jo jakože z tohohle důvodu, a já jí říkám a co by to jako mělo bejt jinýho, no z jinýho důvodu ne? No počkej babi jak to myslíš? A vedle mě seděli rodiče. A zrovna sme večereli a ona na mě no Zdeněk je teplej ne. A já říkám no je a co s tím mam společnýho já? A ona

mi říká, ale ty si taky. Normálně můžu říct, mámě zůstala otevřená držka dokořán, vypadla jí lžička, rozcákla se všude polívka, ta čuměla. Táta ten se nezmož na slovo, jo a čekali, co já řeknu, no a já řek, no sem. A voni v šoku, že babička to ví a já jí potom říkam, prosimtě jak to víš? A ona mi říká, protože si moje vnouče a nejsem slepá, já už to vim pár let. A máma na to jak pár let? My to víme pár měsíců. Obě dvě babičky to vzaly v pohodě, i dědové, jenom rodiče s tím mají problém.

Jakej máš vztah k dětem?

Co se týče adopce, tak z teoretickýho hlediska sem pro, samozřejmě a jakoby souhlasim s tím aby radši byli děti u homosexuálů než v nějajm děcáku nebo tak. Co se týče mě, já bych dítě neadoptoval, dítě chci ale pouze svoje. Svoje vlastní geny a na to pracuju. Jenom ta holka, se jaksi pořád cuká a při tom sme si v 18 řekli, že pokud já si do třiceti let nenajdu pořádnýho chlapa na vztah, tak že budu žít s ní. Tak sem na ní vyrukoval, že chci dítě, že jinak s ní nebudu a že to dítě chci o tři roky dřív. Takže takhle co se týče vztahu k dětem, mam je rád, rozhodně nejsem abych je nemoh vystát. A svoje děti ve škole co učim ty mam tak rád, že..

Jinak děti mi nevadí, mám taky hrozně sentimentální pocity když třeba vidim holku jak táhne kočárek s dítětem a asi před tejdnem, dvěma, tak sem potkal dva kluky, jak táhnou kočárek s dítětem, podle mě to byli dva heteráci, ale mě se to tak strašně líbilo, chtěl bych to zažít, se svým přítelem.

Jinak jako co se týče těch malých dětí, tak samozřejmě já jsem se před pár lety dozvěděl, že mam starší sestru, než sem já. A že sem strýček jejich pěti dětí a na cestě bylo šestý. A samozřejmě když sem k nim jel, měl sem strašně pozitivní vztah k těm vyrostlým, protože těch 6 až 14 tak nějak se to pohybovalo, tak ty byli v pohodě, ale samozřejmě to půl roční a potom ještě to novorozený tak kolikrát mi ho dávala ať si ho prostě pochovám a já od toho dával ruce pryč, říkam ne, tohle na mě nedávej, fuj, tohle nechci, jo. Ale kdyby bylo moje tak by mi to nevadilo. Tady šlo o to, že to dítě prostě nebylo moje, nemam zkušenosti jak to chytat a co když mi spadne. Navíc ségru sem znal rok, jo, takže já sem nehodlal nic riskovat, takže sem si ho ani nepochoval, ani když pak. Až když

to začalo chodit, to už jo, ale dokud to nechodí, tak radši to do rukou prostě nevezmu. Asi radši kdbych měl to dítě s tou ***, tak bych byl radši, kdyby bylo třeba do tří u ní.

Kdyby sis měl představit, že by to dítě vyšlo, tak jak by to pak vypadalo?

Já si představuju, že pudu na mateřskou. Jenže se stejně pořád bojím, že i když ta holka mi na to kejvne, že to dítě odnese, že stejně to dítě porodí a nebude mi ho chtít dát. Jedině těsně před tím než se narodí, tak uzavřeme dohodu, kterou necháme, aby se zřekla mateřství a nesebrala mi ho pak. Protože u nás se děti spíš dávají ženským pak někde u soudu. Proto bych rád, abych to dítě měl s tou *** než aby to byla nějaká cizí ženská, kdyby jí ruplo v kouli, tak vím kde bydlí, ale i vím, v jakých podmínkách by to dítě vyrůstalo. A že je to osm kilometrů od jeho prarodičů, od jejích rodičů. Takže jo já sem 115 km, ale kdyby jí ruplo v bedně, s tím že na tu mateřskou chce ona a že se o to dítě bude starat, tak ona, v jejím případě by mi to prostě nevadilo tolik, jako kdybych si našel nějakou holku u které nevim, prostě ona by pak měla dítě, který sem chtěl já, který ona původně vůbec nechtěla a takhle ze mě bude ždímat prachy jenom proto, že ona porodila moje dítě.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno a příjmení autorky:	Kateřina Vaňková
Studijní program:	Psychologie
Studijní obor:	Psychologie
Název práce:	Postoj homosexuálů k rodičovství
Počet stran (bez příloh):	88
Celkový počet stran příloh:	17
Počet titulů české literatury a pramenů:	25
Počet titulů zahraniční literatury a pramenů:	10
Počet internetových odkazů:	5
Vedoucí práce:	PhDr. Jaroslav Kořa
Rok dokončení práce:	2017

**Posudek vedoucího diplomové práce
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studentky: Kateřina Vaňková
Obor studia: psychologie
Název práce: **Postoj homosexuálů k rodičovství**
Vedoucí práce: doc. PhDr. Jaroslav Kořa

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 88

Počet stránek příloh: 17

Počet titulů v seznamu literatury: 25+10+5

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

		x		
--	--	---	--	--

Oborová příléhavost tématu

	x			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

	x			
--	---	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

		x		
--	--	---	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	x			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	x			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	x			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	x			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

	x			
--	---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

	x			
--	---	--	--	--

Naplnění cílů práce

	x			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

	x			
--	---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	x			
--	---	--	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

		x		
--	--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce (publikace, referáty, apod.)

	x			
--	---	--	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jak homosexuální muži nahlízejí na možnost vychovávat dítě v homoparentální rodině?
Na čem je nejvíce závislé rozhodnutí „mít“ v homoparentální rodině dítě? Do jaké míry to ovlivňuje otázka věku partnerů?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Diplomantka předložila k posouzení práci, která se věnuje vztahu k dětem, v homoparentálním vztahu u mužů, pro které je obvykle obtížnější získání dětí než u lesbických žen. Po teoretické analýze věnované stručné historii homosexuality a proměně vztahu současné společnosti k tomuto tématu, provedla výzkum homosexuálů, které zpovídala v polostrukturovaném rozhovoru na téma jak a kdy zjistili, že jsou homosexuály, jak to oznámili rodině a ev. okolí, jak nahlízejí na možnost adopce, osvojení či získání vlastního dítěte. Analyzovala získané kazuistiky a pokusila vytvořit poměrně pestrý obraz motivů a jejich řešení, s nimiž se lze u homosexuálních partnerů setkat.

Připomínky: k textu nemám vážnější odborné připomínky, ale autorce je nutno vytknout řadu překlepů včetně několika gramatických chyb, které bylo možno odstranit při pečlivé korektuře. Při přetahování výrazu homoparentální si autorka ne všimla překlepu a chyba ve slově se neustále opakuje v nadpisu příslušného oddílů v kazuistikách.

Celkové hodnocení: práce je věnována zatím poměrně málo zpracovanému tématu. Většinou se vede debata o tom, jak na homoparentální adopce dítěte pohlíží veřejnost a odborníci; autorka změnila úhel náhledu a zajímalo ji, jak na toto téma nahlízejí samotní aktéři – homosexuálové muži žijící v páru. Text je zpracován čitelně, přehledně a přináší řadu dobrých vhledů do celé pojednávané problematiky. Předložený text splňuje požadavky kladené na diplomové práce a lze jej doporučit k obhajobě.

Doporučení k obhajobě: doporučuji
Navrhovaná klasifikace: výborně až velmi dobře
Datum, podpis: 8.9.2017

doc. PhDr. Jaroslav Kořa

**Posudek oponentky diplomové práce
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studentky: Bc. Kateřina Vaňková
Obor studia: Psychologie
Název práce: Postoj homosexuálů k rodičovství
Oponentka práce: Mgr. Zuzana Janotková

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 88
 Počet stránek příloh: 17
 Počet titulů v seznamu literatury: 45

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

	x			
--	---	--	--	--

Oborová příslušnost tématu

	x			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

		x		
--	--	---	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	x			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

		x		
--	--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	x			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	x			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

		x		
--	--	---	--	--

Využití praktických zkušeností

		x		
--	--	---	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

--	--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	x			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

		x		
--	--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	x			
--	---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost

výsledků v praxi

		X		
--	--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce
(publikace, referáty, apod.)

		X		
--	--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Na základě výsledků, které jste získala, jaký další výzkum by bylo zajímavé a prospěšné realizovat?

Co Vás dovedlo k tomu realizovat disktrétní individuální rozhovory v prostorách kavárny? Vidíte zde nějaké riziko jak pro samotného respondenta, tak pro výsledky výzkumu?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Autorka ve své diplomové práci "Postoj homosexuálů k rodičovství" se v teoretické části věnuje tématům homosexuality v různých souvislostech. Dále se v práci pojednává o registrovaném partnerství, rodiny a rodičovství od obecních informací k informacím o homosexuálních rodinách. V další kapitole autorka seznamuje s možnostmi získání dítěte do péče u homosexuálů. Poslední kapitoly jsou uvedeny argumenty proti homosexuálním rodinám.

V teoretické části je uvedeno množství informace, které více směřují k tématu homosexuality jako samostatného tématu v zbytečně širokých souvislostech. Zbytečně to odvádí pozornost k věcem sice zajímavým, ale pro samotnou práci ne vždy přínosných. Na druhou stranu zde postrádám kapitolu o problematice postojích, na kterých je téma diplomové práce postaveno. Některé části práci si zasluhovali důkladnějšího zpracování jak obsahově, tak v úpravě citací. Celkově je ale záměr jak tématu, tak obsahu oceňuji i když s malými připomínkami.

V praktické části práci si autorka stanovila jako **hlavní výzkumný cíl zmapovat jaký sami homosexuálové mají postoj k rodičovství. Zda mají touhu stát se otci a jaké případné problémy na cestě k rodičovství vidí. Dále také jaký je jejich názor na výchovu dětí v homosexuálních rodinách.**

Autorka dále uvádí, že **hlavní výzkumná otázka se týká toho, jak se sami gayové vidí ve vztahu k rodičovství, zda by vůbec otci chtěli být a zda je pro ně toto téma nějak problematické. A vedlejší výzkumnou otázku, která se týká toho, jak gayové vidí homoparentalitu jako takovou. Zda spatřují nějaké rozdíly mezi gay a lesbickým rodičovstvím a co si obecně myslí o tom jací rodiče by homosexuálové byli.**

Praktická část je výzkum o postojích homosexuálů, který je realizovaný s deseti respondenty formou polostrukturovaných rozhovorů, které pak byli analyzovány za použití interpretativní fenomenologické analýzy. Oceňuji i osobní klad k tématu, uvítala bych ale více kritického uvažování v psychologických souvislostech diplomantky.

Samotná analýza a zpracování výsledků a jejich interpretace je precizní, systematické a přehledné.

Celkově práce splňuje požadavky na diplomovou práci a doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: **velmi dobře – výborně**

Datum, podpis: 24.8.2017

